43 3

C. R. A.

DISCURSUS JURIS PUBLICI ACADEMICUS

DE

REGALI INSIGNIUM GENTILITIORUM JURE

Von Stamm-Wappen

QUEM

SUB PRÆSIDIO

CELEBERRIMI JURISCONSULTI

DN. HENRICI DAVIDIS CHUNONIS,

IN ILLUSTRISSIMO ELECTORALI HOC ATHENÆO JURIUM ANTECESSORIS PRIMARII ET PRO-CANCELLARII SPECTATISSIMI, FACULTATISQUE p. t. DECANI; FAVITORIS SUI PLURIMUM DEVENERANDI.

Publicitus Palæſtricæ Themidos Coronæ examinandum exhibet

AUTHOR

JOHANN REINHARD HEDINGER VH.

CIVIS N H TIGURINUS.

ROMA



Ad diem *Horis locoq; Solitis*

HEIDELBERGÆ,

Apud ÆGIDIUM WALTERUM *Acad. Typogr.* Anno 1660.

VIRIS

Perilluſtribus, Illuſtribus, Generoſis Ac Prænobiliſsimis, S. Majeſtatis Cæſareæ Conſiliariis
DN. DN.

DIRECTORIBUS, CAPITANEIS, CONSILIARIIS, DEPUTATIS, CÆTERISQUE COLLEGIS,

Eminentiſsimi Ordinis Imperii Equeſtris liberi & immediati in Suevia, Franconia, Ad Tractatum Rheni, in Wedderavia, & per inferiorem Alſatiam

Dominis ſuis Gratioſis, Patronis & Mæcenatibus Maximis

Primum hunc animi ſui fœtum cum auguſtarum proſperitatum voto

In devotæ Obſervantiæ argumentum.

Inſignit

AUTHOR & Defendens.

Amicæ προσφωνήσεις
ad
Nobiliſſ. Doctiſsimúmque
Diſcurſus hujus
Authorem

I.

VEl genus, aut Proavi, vel quæ non fecimus ipſi,
    Sic eſt; vix noſtris annumeranda bonis.
Quid juvat ampullas, aut ſeſquipedalia verba
    Fundere de Patrum ſtemmate Nobilium?
Nomina qui tantùm, qui Stemmata jactat Avorum,
    Moribus antiquis nec tamen eſſe ſtudet:
Eſt macula in pulchro, nigro carbone notata,
    Corpore, quæ cuivis conſpicienda patet.
Si tamen accedant virtuti Inſignia Patrum,
    Auro ut pellucens inſita gemmã micat.
Hæc tua Jam laus eſt, REINHARDE, hæc gloria avita,
    Eſt virtutis iter, Stemmatis eſt & honos.
Jungere Majorum virtutem perge tabellis,
    Hæc ars, hic ſummus Nobilitatis apex!

Honoris ergò

Scripſit

JOH. HENRICUS HOTTINGERUS Tig.
SS. Theologiæ *Doctor* & Profeſſor

II.

INſigne eſt ſcriptum quid ſint inſignia tradens,
Inſignis labor eſt ſcribere quid valeant.
Hoc Hedingerus ſibi ſcripto inſignia ponit
Palladis ad aras, Nobilitatis opus.
Perge bonis avibus curſu contingere metam,
Non ingrata Themis munera grata dabit.

Sinceri affectus conteſtandi cauſa
ſcripſit Argentorati

JOH. HEINRICUS WIELAND U. I. D
Liberi & immediati Ordinis Equeſtris per inferiorem Alſatiam Syndicus.

IN NOMINE JESU!

ESTO!

Diſcurſus hujus de Regali Inſignium Gentilitiorum Jure: Von Stamm-Wappen;

CONCLUSIO. I.

VAriam nominis invenio explicationem, amplector tamen, (abuſivâ, *arg l. pen. ad Exhib. l. 9. ubi Dd. de Servit.* verborum captationem & Judaicam interpretationem vetantium, remotâ) de rebus potiùs quàm verbis ſollicitus, hoc loco & ſenſu. propoſiti nobiliſſimi hujus thematis rationem, quantum pro rariſſimi argumenti maximâ gravitate, temporis anguſtia, & ingenioli tenuitate dabitur, ſolo favente & omnia fauſta & ſecunda concedente illo, cuius Numine incepta, imperfecta penitus eſſe non poſſunt, adumbrare bono cum voto bonaque ſpe auſpicaturus, potiorem *§. plebiſcitum I. d. I. N. G. & C. l. 1. §. 1. ff. ſi ager vectig. l. 45. de leg. 3.* magis materiæ ſubjectæ convenientem *l. 15. §. 4. ff. Locati.* Vulgatiſſimam & receptiſſimam *l. 52. §. 4. ibique Dd. d. leg. 3. l. 7. §. 2. ff. de ſupell. leg. l. 18. §. 3. vſ. optimum ergò ff. d. fund. inſtr.* vocis inſignia, à ſingulari Inſigne dependentis ſignificationem, per ſculptas pictaſve formas

formas ad memoriam rerum cum laude geſtarum propriæ avitæve virtutis ſymbola denotantem (*Quemadmodum enim hominum alii ſunt honeſti, qui honoribus ac dignitatibus collatis excellunt: ita alii Generoſi quos Avorum Stemmata & imagines inſigniores faciunt: alii Nobiles quos fama virtutis: Quæ ſola nobilitat. D. Forſtner in Not. Polit. ad Tacit. lib. 3. Annal. in verba Domitius Corbulo. p. m. 191.*) habentemque principaliora hæc ſequentia ſynonyma.

CONCLUSIO II.

Ut cum in Jure Titulorum *argum. rubr. & l. un. C. d. his qui potent. nomine titul. cum duob. ſeqq. ibique Dd. &* apud JCtos ſigillorum nomine veniunt, *l. 19. §. 8. ff. d. Aur. & arg. leg. l. 12. § 23. ff. d. Inſtr. & inſtr. l. 11. §. 3. ff Locati cum ſimilib. quas [illegible] in [illegible] ſub voc. Sigilla. conf. & D. Hoping. Tr. ſing. de Iure* [illegible]. Quod Inſigne in annulis ſemper fuerit & hodie frequens *[illegible] l. d. Teſtam. l. 22. ff. eod. l. 11. ff. d. injuſt. rupt. Goth. ad l. 21. pr. C. d. Teſtam.* [illegible] Arma, ſymbola, Germanis Wappen ſeu [illegible] / Schild / Helm / Kleinod / Pitſchafft. *D. Cancell. [illegible] de Statu Rei Rom. vol. 1. diſp. 8. 0. 18. lit. A.* Hinc illa vulgaris loquendi formula: Er iſt mit Schild vnd Helm begabt [illegible].

CONCLUSIO. III.

Arma, communi omnium Populorum uſu, vernaculis linguis, quaſi armorum inſignia ſic dicta. [illegible] 21. quæ Gallis Armoiries, ac ſi dicas, armorum memoriam, quod armis militiaque hæc virtutis præmia ac rerum præclarè geſtarum decora quæſita ſint, & in armis, maximè verò in ſcutis & clypeis, antiquitus à præſtantiſſimis militibus [illegible] temporibus depingi ſculpique conſueverint, ut [illegible] armati [illegible] armis aperta dignoſcerentur, inde etiam ea quibus inſignia comprehenduntur, vulgò ab his dicuntur [illegible]. *[illegible] l'Eſſay des Merveilles de Nature chap. 42. des Armoiries par tout.* [illegible]ſimi enim Impp. militarem virtutem [illegible] Remp. cui toto pectore incumbebant, [illegible] hoc ornamento honeſtatam voluere: unde [illegible] clypei & [illegible]

cies & coronæ hujus intuitu datæ: Dumque coronatæ clypeus caput exhibet urſæ, Competat hæc capiti parta corona tuo. Et ſeveriori olim judicio, quàm nunc & non niſi militia emeritis inſignia conferebantur. *Lazius lib. 9. Comm. Reip. Rom.* ideoque meritò ea optima videntur & nobiliora (quamvis aliâs, uti de præcedentiâ, inter tot Principum contentiones & jura diverſa de eorum præſtantia & quæ nobiliora ſint, inter inſignes & illuſtres familias judicare velle, grave, periculoſum, valdè odioſum & difficilis deciſionis ſit *v. Limn. 4. IP. 9. num. 73 ſeq.* imò ſi hoc ſimpliciter hodie ſtringeret, Novitiorum armis multitudine rerum miſerè laborantibus *v. 0. 32.* verè antiqua, de quibus mihi ſermo, cedere deberent, quod abſurdum & iniquum) quæ memoriam & monumentum partæ Nobilitatis in ſe continent, & quantò plus habent artis & ingenii tùm efficaciæ ad animos perpetuo ſuo monitu in officio continendos. *Sæpe audivi, ait Salluſt. d. Bello Iugurth. cap. 4. Q. Max. P. Scipionem præterea Civitatis noſtræ præclaros viros ſolitos ita dicere: Cùm Majorum imagines* (in atriis & in prima ac inſigniori ædium parte olim eo fine poſitas. *Cellar. polit. p. m. 297*) *intuerentur, vehementiſſime animum ſibi ad virtutem accendi, ſc. non ceram illam neque figuram tantam in ſe vim habere, ſed memoria rerum geſtarum eam flammam egregiis viris in pectore creſcere, neque prius ſedari, quàm virtus eorum famam atque gloriam æquaverit.* Et *Cicer. in Orat. pro Archia*: Quippe quibus ita mortalium oculi erudiri debent, ut qui illa vident, non tam colores & pigmenta videantur intueri, quàm quæ ſumma ſint in imperio tractando, ſapientiæ documenta, ſenſibus & animo hauſire.

Conclusio. IV.

Verùm enim verò hodie, obſtupeſcentibus paulatim virtutis ſtimulis, ejuſmodi diligens in diſcernendis clypeorum imaginibus non habetur ratio, ſicut olim, & quando adhuc vigebat proverbium, ein Edelman mag vermittag zu acker gehen (Aurum enim per bella, licèt *Tacit.* omnium Politicorum Princeps *Annal. 15. 1. 6.* ſua retinere, privatæ domus, de alienis verò decertare, regiam laudem dicat, quærere nefas, per maria periculum eſt, per falſitates autem opprobrium, per agriculturam licitum eſt. Nobilis D. Caſp. Lerch. p. 1. von des Reichs Ritterlichen Adels Herkommen.

 2. Grund-

2. *Grundſeg. n. 35. p. 102.*) vnd nach mittag im Thurnier rei[illegible] licet Nobili ante meridiem manu ſua ſemen in agro ſpargere, ſed à meridie cataphractum haſtâ cum adverſario in ludo Equeſtri concurrere. *M. Cru. p. 3. Annal. Suev. lib. 2. c. 13. p.* [illegible] Nunc moderni peſſimis temporibus, loco hujus & aliarum virtutum exercitii, quam plurimi ad ſtivam nati ſuperciliosi Nobiles commercium faciunt, potiùs uff der welt Herumbstreichend, & nihil, niſi ſylvas, campoſque trito more inaniter errando & perertrando [illegible], lepores non lepôres quærendo, aliaque ſuo ordine indigna perpetrent. Mea ſententia (inquit) *Æneas Sylvius Epiſt. 114. nemo eſt Nobilis, niſi virtutis amator, non miror aureas, & ſtupendas ſine virtute* [illegible] *equos, canes, Ordines, piſcinas, Iurisdictiones, ſylvas; nam hæc omnia* [illegible] *aſſequi poteſt, quem ſi quis Nobilem dixerit, ipſi* [illegible] *!* Quibus in exceſſu & defectu peccantibus, & illud Comicorum Principis *Eunuch. 3. 1. 25.* occinere liceret: *Eone es ferox, quia habes imperium in belluas?* cum magnifica majorum inſignia non [illegible] plateis aut calamis, ſed brutis animantibus, Aquilis, Leonibus, Leopardis, gryphis, etiam aſinis, equis albis & nigris, [illegible], urſis &c. conſpicua, vecordes illi præpoſterè ſectentur. In Majorum Nobilitate delicias faciunt! cum tamen hoc [illegible] & permultorum Nobilium & generoſorum, virorumque Principum, qui bellicis olim negotiis præfecti fuerunt, non tam Majorum, quàm propriâ inclareſcere ſtudentium virtute, veſtigiis inſiſtendo, ipſi & omnes hodie, qui eundem dignitatis obtinent gradum, ut id ſolummodò incumbere deberent, quo ſui nominis atque famæ [illegible] ſplendorem, etiam per hæc ſtemmata, ſymbola & [illegible] [illegible], propagarent. Rerum omnium incuriâ [illegible] literas, neſcio quo malo fato, ſpreto Musarum clivo, plebeis ſolum dignas judicant! Peregrinationum, Aulæ, linguarum, ac morumque ſtudio [illegible] [illegible] neſcientes, quam [illegible] tem adferat utilitatem exteras Regiones luſtraſſe, pluriumque Nationum mores perſpexiſſe, [illegible] [illegible] non verò inde [illegible] [illegible], teſt. D. [illegible] in Conſil. Crat pro Gera [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tumque [illegible] [illegible] [illegible] ſed [illegible] [illegible] [illegible], per [illegible]

nes uſui eſſe, ut æſtimeris & quæſita gratia gaudeas. At ignoti nulla cupido! Quibus & omnibus ingeniis aptè converſari, locis nos temporibusque decenter gerere, & ſimultates prudenter declinare diſcimus: Ignorantes, equo non rectè inſidere, armis minùs dextrè uti, & multum detrahere, & ignorantiæ ignominiam adferre, quamvis omnis ars Equeſtris, ut librato corpore in ephippium ſubvoles, infeſta lancea concurras, annulum pendulum curſim auferas, præter cætera certamina ad palum, ad luctam & Lanceæ uſum rariſſimè ſimul in uno ſubjecto & quidem perfectè concurrant. Natales omnibus his ſufficere abſurdè judicant! cùm tamen ex ſententia Philippi Macedonis, indoles ſola ad bene agendum non ſufficiat, niſi & inſtitutio accedat, haud memores iiſdem, quæ ſic negligunt, majores ſuos, ut loquitur *Eberh. à Weihe in Aulic. Polit. concl. 183. cum ſeqq.* ſupra vulgus ſe ipſos extuliſſe; Licet plane non ſit negandum, ad ampliſſima Mundi negotia accedere deſideranti, natalia valde eſſe neceſſaria, & ut dici ſolet, nullum potentius eſſe carmen ad favorem eorum, quibus primâ fronte placere cupias, inclinandum, quàm natales, maximè ubi præter corporis dona, etiam animi dotibus, Imperio fortunæ (cùm cæteræ omnes illius tyrannidi ſubiiciantur) exemptis exornantur, quæ extremam lineam perfectionis inducunt. Non tamen æterno exilio mulctandi, quibus hæc adminicula negavit lex naſcendi, cùm virtus nullis conditionibus claudatur: exempla enim fortunæ ſuæ fabrorum, qui ex humili loco per heroica facta, ad amplitudines illuſtres emergunt, pluſquam nota ſunt.

Conclusio. V.

Hinc nuda ſigna minimè gentium huc ſpectant, veluti Notariorum & Mercatorum ſigna ſ. ſignacula, digmata, marchæ, mercantiæ *Calv. in Lex. Iur. voc. ſigna & text. ibi rel.* quibus, annulo habente inſigne, & ſigno alio, quod mercum Marck / Hand-Handels-Zeichen vocant, ſignent; Licet ea quandoque generali inſignium nomine & voce ap. Dd. indifferenter veniant. Hæc enim ab opificibus & mercatoribus, imò à quibuſcunque privatis propria auctoritate, ut nomina *l. un. C. d. mut. nom.* citra fraudem ſeu alterius æmulationem & præjudicium (id eſt ad evitandam ſuſpicionem à ſignis aliorum propriis abſtinendo *l. 20. ff. d. Injur.*) aſſumi & ad

annulorum cœlaturas, aliosque uſus licitos, ſecundùm tamen formam & morem inter populares conſuetum & legitimum, adhiberi poſſunt. *arg.* Jus hoc inſignium tribuentis *l. 22. § 7. ff. [illegible] poſſ §. 5. l. & l. 12. C. eod. ut trabes. l 14. ff. d. peric. & commod. [illegible]* pecuniam. *l. ult. ff. d leg. Commiſſ.* aliaque in characterem dominii ſignando, nullum enim præter eum, ne res confundantur, uſum habere videntur, ut ſignare nihil aliud ſit, quam proprium quid ponere. *Calv. voc. Sigillum & ſignare.* Cum uſu & moribus Gentium regulariter invaluerit, quod quilibet domini, privatis propriis locis & rebus ſuis omnibus quas poſſident, ſuos adjicere titulos & inſignia poſſint; ita ut ſuperveniente dominio alterius familiæ, ſit per hæreditatem, venditionem ſeu alium dominii transferendi modum, ipſis liberum, imò ad omnem diſputationem tollendam conſultum ſit, affixa prioris domini ſine nota ignominiæ removere, & ſua in ſymbolum juris ſibi competentis apponere. *l. 2. d. oper. publ. l. 4. C. d ſtat. & imag. l. 1. pr. C. d. latin libert. toll.* etiam uſufructuario in re in quâ habet uſumfructum *l. 13. §. 7. ff. d. uſufr. arg. [illegible] ff. Quib. mod. uſusfr. amitt.* & novo ſucceſſori in feudo alienato. *[illegible] d. Advoc arm. p. m. 812.* Et è contra regulariter ſua inſignia rebus & locis alienis, neque aliena ſuis imponere abſque titulo nemo poteſt *l. 2. C. ut nem. lic ſine jud. auct. Nov 164. c. 2. ibi aut titulos [illegible]cula rebus præter legum noſtrarum placitum imponat.* adeo ut aliena inſignia rebus ſuis impoſita de facto removere quis impunè poſſit. *argum. d. text.* ſiquidem omnium DD. generalis eſt concluſio, quod in rebus, Locis & operibus publicis, ut templis, portis, [illegible], propugnaculis, monetis &c pecunia publica factis, imò hominibus, ut tabellariis. *v. O. C. p. 1. t. 5. §.* Es ſollen auch *& §. ſeq.* tamen arma & inſignia Principis (vel jus territoriale habentis, cuique ac illi competit pictura armorum & inſignium [illegible] *Knipſchilt. d fideicomm. famil. Nobil. c. 10. num 110 & de Civ. [illegible]* ſeu Juriſdictione civili non criminali pollentis. *Wehn. voc.* Wapen) tantùm apponantur & non alterius Magiſtratus aut perſonæ privatæ. *text. in l. 2. & 3. ff. d. oper. publ. Rubr. & t. t. C. ut [illegible] Perez. & Dd.* in locis publicis tamen loci infeudati ex hodierna conſuetudine, Vaſalli ſibi, in inferiore tamen loco, depingi ſua arma curare poſſunt. Limitationes alias cuivis obvias addere nullius

illa

Illa autem inſignia propriè ſic dicta, non item, quia eorum conceſſio Regalibus accenſetur,& in concedente Majeſtatem arguit. *arg. t. t. ff. & C. d. jur. aur. ann. D. Knipſchilt. d. tr. de fideicomm. c. 6. num. 130. Beſold. voc.* Wappen. *v. 8. 39. ſeq.* certum enim ut jam dictum eſt, inolevitque, ignobili familiæ ſignis interdicendum non eſſe, bene tamen inſignibus propriè ſic dictis eam uti prohiberi poſſe, tanquam benemeritis per Principem conceſſis. *l. 1. C. d. His qui potent. in terminis poſt infinitos Tiraq. d. Nobil. c. 6. num. 6. & 12. ſeqq. Philipp. Cluver. lib. 1. Germ. antiq. cap. 44. p. 290. vſ.* Sed hæc galeatum. Etenim plebeii impunè & ſine fraude inſignia ſibi arrogare nequeunt, cùm à Principe non ſine delectu perſonarum habeantur. *l. fin. C. d Tyron. 12. 44. L. 5. C. d. off. Rector. Prov. l. un. C. ad L. Viſcell. cum ſimil. v. 8. 55. ſeq.* Qui mos licet aliis quoque Gentib. fuerit communis, tamen apud Celtas, maximeque Germanos, tam ſeverè religioſeque perpetuo ad hæc contraria noſtra uſque tempora obſervatus eſt: ut ſi quis plebejus vel oppidanus, inſigne maxime Nobilitatis uſurpare conetur, id cuivis homini Nobili &c. quocunque in loco pictum fictumve conſpiciat, deturbare ac confringere, pedibus, que conculcare impunè liceat. *ſcrib. Cluver. d. p. 290.* Verùm an hodie in Germania idem jus uſurpari poſſit, valde dubito, tùm quod plurimi Comites Palatini aulæ Cæſareæ innumeri ferè numeri, novi Nobiles & cæteri jus hoc inſignium habentes die Staelmäſſige *d. quib. Wehn. ead. voc.* à Cæſ. Majeſtate repetant arma, & ſic nulli in fronte ſcriptum conſpiciatur, utrum legitimo modo, an propria auctoritate hæc habeat, tùm ob ea quæ *8. 63. in fin. dico.*

CONCLUSIO. VI.

Præcipuè verò arma Nobilium ſ. Scuta Nobilitatis ſ. ſtirpis vulgariter dicuntur: Romani ſiquidem nullam aliam ob cauſam, eos qui generis claritate atque ſpendore præſtant, Nobiles appellant, niſi quod eorum heri & hodie in bello, virtutes cumprimis notas, res geſtas claras & facinora illuſtria eſſe volunt. Imo olim nemini, qui de numero militum non fuerit, arma geſtare permiſſum. *N. 17. in fin. N. de armis 85. ibique M. Steph in comment. p. m. 464.* & Nobilibus tantum viris: pullis illis gloriæ militaris, eorum geſtationem ſingulariter ideo conceſſam fuiſſe. *argum. l. ult. juncta gl. in verb. Cingulo. C. d. præpos. ſacr. Cubic. 12. 5. Tiraq. de Nobil. c. 20. num. 69.*

teſta-

teſtatur. Ex his Nobilibus, qui inſignia & hæreditariam Nobilitatem habebant Germanis Edelknecht (quem etiam terminum adhuc hodie Eminentiſſimus ordo Imperii Equeſtris Die ohne mittelbahre Freye Reichs Ritterſchafft in Schwaben / Francken / Rheinſtrohm vnd dem bezirck im undern Elſaß in literis ad Cæſ. Majeſtatem obſervant, & hinc in *R. I. Ord. Reg. anno* [illegible] *tit.* 29. [illegible] *eod. anno t. 26. in fin. &c.* Reichs Ritter vnd Edle Knechte appellatur noviſſimè. *D. Hippol. à* Leisbach. *Tr. d. Praced.* [illegible] *laudatiſſimum & Civit. Imp. p. m. 49.* ubi paſſim ejus præeminentias, Regalia, (egregiè Capp Impp P. Olnab & aliis noviſſimis Imperij conſtitutionibus inſerta & optimè confirmata) [illegible] recenſet & adducit late. qui verò [illegible] Reiſige Knecht vocabantur. *Bejold. Th. pr.* [illegible] Adel. [illegible] *& in Tr. poſthum. I Pub. part. 3. p. m. 224.* qualis perſonalis & temporaria hodie nobilitas eſt Comitum Palatinorum, & Auratorum Equitum, nec non Dd. ab invicem diſtincta, quod illa hæreditariam dignitatem etiam Equeſtrem annexam habeat. Quamvis [illegible] inſignia Gentilitia jure ſibi vendicat Nobilitas, cui, ſicut olim [illegible] Magiſtratibus jus imaginum & ſtatuarum fuit conceſſum, ita illi jus armorum competit. *Annæus Robert. lib. 4. Rer. Jud. c. 4. p. 816.* quæ olim ducebatur aut à ſtirpe Regum aut [illegible], aut iis qui ob res, tùm à ſe, tùm à Majoribus præclarè geſtas, coronam auream, immunitates, ſtatuas, primos conſeſſus & ſimilia conſecuti erant. *D. Reink. d. R. S. & E. 1. cl. 1. c. 11. num. 7. & Dd.* [illegible] neque dubium eſt, ex hac ipſa veterum [illegible] conſuetudine, & antiquo cingendorum militum more, ubi cingulum cumenſe ſeu gladio erat inſigne militaris Ordinis. *l.* [illegible] *12. §. N. 8. c. 6. l. 2. §. 2. & ibi Goth. ff. d. bu q. not* [illegible] *Goth ff. d. Teſt. milit.* manaſſe ritum, etiamnum paſſim uſitatum, quando Nobilibus Germanis jus gladii conceditur, in quo quaſi emancipationis ritu, alapa (impacto colaphus, quo primo [illegible] & ineptiis colophonem ſe imponere ſignificant, adjectis illis verbis : Das leyd von mir vnd ſeinem undern *v. D.* [illegible] *miſcell. ad c. 13. Tacit. Germ. q. 68.*) etiam intervenire [illegible] non videtur abludere veterum Romanorum illa manumiſſionis ratio per rapiſmata & alapas, cujus fit mentio [illegible]

[illegible]

Lib. N. 81. Iung. Dracon. d. Patric. c. 5. num. 57. & noviſſimè Dn Krendeman *Tr. politiſſimo* von des Teutſchen Adels Staat/Standt *&c. imprimis. p. m. 6. & 60.* ubi poſt *Gail. 2. O. 62. num. 3. verſ. ſecus ſi ſubditos habeat & jus territorii ſeu univerſitatis.* omnes Nobiles, & tanto magis Imperii immediatos, adinſtar Principum Imperii, Ducum Marchionum &c. Regale Armandiæ ex inveterata conſuetudine. *2. F. 56. Vultei.* in Cam. Imp. &c. quoad controverſias feudales omnium approbatiſſimus. *d. feud. p. m. 70.* & noviſſimis Imperii conſtitutionibus vigore ſuperioritatis territorialis. *v. R. I. d. ann. 1525. 30 42. 55. 64. 70. 76. 82. 94. &c. D. Limn. 4. I P. 8. n. 207. ſeq. 246. ſeqq. Carol.* Von Hagen, *I Publ. p. m. 485. ſeqq.* obſervatis tamen ex conſt. Imperii accuratè obſervandis. *v. P. Oſn. Art. 8. per tot.* & paſſim ibi & in R. I. habentium, miniſtros ſuos, & alios perfectam ætatem adeptos cinguli jure donare, denique donato gladio ſupra dictis ceremoniis, jus armorum geſtandorum iis committere poſſe: Sie wehrhafft machen; *Beſ. eád. voc.* Licet hodie ubi gladii geſtandi jus inter ornamenta haberi cepit, frequentiſſimus & promiſcuus gladiorum geſtandorum mos ubique fere contrariâ conſuetudine inoleverit, ſic ut contra *l. un. ibique D. Tabor. in Comment. C. Ut arm. uſuſ. d. N. 85. c. pen. 2. F. 27. § ſi quis ruſticus. ſ. ibique Dd. comm.* vel omnibus paſſim geſtandi licentia, pro arbitrio, ſpreto omni legum moderamine uſurpetur, vel ſaltem, ubi paſſim non licet, potioribus. Rectè ne *v. ap. Bodin lib. 4. de Rep. c. ult. p. 487. vſ. arma quoque. Arni. lib. 2. De jur. Mai. c. 5. p. 341. A. Matthai. p. 510. & alios agentes de vi publ. & priv. Perez. ad d. l. un. num. 2.*

CONCLUSIO. VII.

Poſſunt autem ex ſtatu moderno Imperii Romani, otioſis & antiquatis prætermiſſis, arma (id eſt gladios tanquam ſpeciem frequentiorem) geſtare: alii poteſtatis privilegio: alii dignitatis prærogativâ: alii muneris neceſſitate: alii conceſſione, in iis locis & urbibus, in quibus alioquin arma geſtare prohibitum eſt.

CONCLUSIO. VIII.

Poteſtatis privilegio armorum geſtandorum licentiam uſurpant hodie quoque Magiſtratus, potiſſimùm merum Imperium & ſuperioritatem territorialem habentes; imprimis Civitatum Imperialium *v. §. 45. in med.* illorumque miniſtri tam dignitates & extu-

extantiores, ut Conſiliarii legati ſeu Ambaſſadores Ambaſſiatores, Oratores, Adſeſſores, & alii quos dignitas etiam commendat, quam inferiores. quibus officii ratione incumbit, ut armati compareant ex comm. Dd. Schola.

CONCLUSIO. IX.

Dignitatis prærogativa: qui extra officii ſpecifice ſumpti conſiderationem, dignitatis causâ arma geſtare poſſunt: ut ob dignitatem ortam ex virtute vel militari (1) Perſonæ Regali dignitate præditæ: *D. Reink. 1. Cl. 4. c. 16. & paſſim. Politici indagatores* (2) Equites: qui cum armis, uti Nobiles plerumque inveſtiti, & gladio ſeu militiæ inſigni cincti, non ſolum in teſtimonium operæ hactenus ſtrenuè navatæ, ſed & incitamentum cauſa ad rem impoſterum fortiter & generoſè gerendam arma circumferunt. *v. M. Steph diſc. Acad. 4. pag. 24.* (3) Nobiles etiam præſente Principe: at Capitale coram eo vel in Palatio (id eſt in der Ritterſtub oder Burgfrieden) gladios evaginare ad aliquem percutiendum, etiamſi non læſerint. *Perez ad [illegible] in Conſ. Pr. Crim. p. 1. q. 40. num. 30 Beſ. verb.* Burgfried vel [illegible] (1) Doctores & Licentiati ob publicæ Profeſſionis munia, imprimis Jura docentes. *l. 6. C. D. Prof. & Med. [illegible]* Auf denſelben *p. 476.* & ex tribus in agone literario diſtinctis gradibus Academiarum; (2) Doctores Juris: *argum. [illegible] C. De [illegible] Cub. 12. 5. Dd in l. 6. C. De Prof. & Med. Limn. [illegible]* in quibusdam locis, ex recepta conſuetudine, in ipſa promotione gladiis accincti. & promoti. Non autem teſt. legitimâ quotidianâ praxi (Pſalterium enim non bene cum cithara convenit [illegible] ſione repugnante) Clerici ſeu Theologi, ſacerdotes, minime LL. Impp. ſoluti. *R. I. d. anno 1530.* § Und ſollen die Geiſtlichen [illegible] Quos magis ratione officii ſui, ſpiritualia illa Eccleſiæ arma: Preces & lachrymæ, patientia ad adverſarios in [illegible] amicabilis paſſim in Pacif. Oſnab. conſtitutæ compoſitio, [illegible] gladius politicus à gladio verbi declinet; non vera arma decent. *c. non pila, c. convenior. c. ſi quis. 23. q. 8. Cap. Clerici 2. De vit. & hon. [illegible] 13. v. 18. 1. Samuel 14. 2. Cor. 10. v. 4.* gladius ſpiritus *ad Eph. [illegible] 16. 17. Ioh. 18. v. 10. Matth. 20. v. 26 Luc. 22. v. 26 Marc. [illegible] ſis. Rom. 13. 2. Timoth. 2. v. 4.* deſiit enim miles ſeculi, qui factus eſt miles

miles Chriſti. *2. F. 21.& 109.c. cum ad verum. diſt. 96.* non à religione pro regione ad arma converſus &c. Quis enim eſt homo tantæ violentiæ, ut Sacerdotem manentem in ſua profeſſione, violare audeat? niſi cum armis inveniantur, id eſt die auff der Wehr befunden werden. Reitter beſtall. *Art. 70. pag. 708.* Fuß-beſtall. *art. 54. p. 719.* vel cum Iul. II. Papa velint ſpernere claves Petri & uti gladio Pauli. *Limn, 3. IP. 7. num. 30.* juxta verſ: Cum Petri nihil efficiant ad prælia claves: Auxilio Pauli forſitan enſis erit. (3) Licentiati, tàm promoti, excepto pileo, omnibus cum ceremoniis, quàm ſine his, cum poteſtate Doctoratus gradum aſſumendi, electi, tanquam in actibus maximè favorabilibus Dd. loco venientes. *argum. l. pen. ubi Dd. ff. De Teſtam. milit. gl. in §. item qui Reſp. d. Excuſ. tut. & Dd. comm.* quoad poſteriores non promotos tamen, utrum omnibus indiſtinctè gaudeant Doctoralibus privilegiis, Academiarum dico eſſe inſpiciendas conſuetudines. (4) Conſiliarii & Adſeſſores Principum. *v. θ. 27.* imo omnes qui eorum ſunt ſervitio obſtricti, aulici & Curiales, *Perez d. l. n. 8.* quod tamen ex Judicio Principis & Aulæ conſuetudine metiendum. (5) Advocati & Procuratores veri Principum, Majorumque Curiarum cum conſiliariis Principum comparati per *l. Advocati 14. De Adv. div. jud. O. C. P. 1. t. 4. §.* Aus denſelben. maximè ubi duplex accedit vinculum &c. (6) Medici Principum, Publici Profeſſores & eo magis actu utiliter & benè legentes ſeu lectores. *argum l. 1 §. 1. D Var. & extraord. cognit. l. 6. & t. t. C. De Prof. & Med.* non verò illi circumforanei Störger / Quackſalber: Recipe neſcio quid & ſanaberis neſcio quando. *Præpoſ. in cap. de muliere ad fin. de ſponſal. v θ. 27.* Extremo (7) Philoſophi libris immorientes, ſpeculativi illi, & Ludiones Pœtæ *l. 3. C. de Prof. & Medic. ibique Perez. num 24.* (de Practicis enim hic non loquor, tanquam diverſas repræſentantibus perſonas *l. 4. 6. & ult. C. De Prof. & Med. l. 22 ff. De excuſ tut.*) gladiorum geſtationem non adfectant, cùm hoc deſiderium à profeſſione illorum diſcrepet. *l. 6. ibique Perez num. 10. C. de Muner patrim. l. 8. § 4. De Vacat. & excus. muner. ibique Gothofr.* Honorum enim contemptores ſunt, & ab his rebus alieni. *l. 6. §. 7. & 8. ff. de Excus tut. l. 1. in fin. l. 6. l. 8. ibique Perez. num. 25 C. de Prof. & Med.* An autem Philoſophi

phi Profeſſorum numero cenſendi ſint, dubitat, & deinde decidit. *Vlpian. in l. 1. §. 4. De extraord. cognit.* quæ tamen dubitatio ſano ſenſu, & ſecundum ſubjectam materiam accipienda. Quo in dignitate aliqua ex Virtute togata comparata, ſequuntur illi, qui per gradus honorum & fortunæ rotantis culmina petunt, Studioſi. Qui ſunt, vel veterani: vel recentiores: Veterani, vel domi in Muſarum Caſtris degunt, vel alibi extra Academias commorantur. Si in Academiis adhuc vivunt, ad juſſum legitimum Magnifici Rectoris ſeſe componunt. Quod ſi ipſe ex conſilio Senatus Academici, prægnantibus motus cauſis, geſtationem armorum interdicat, *Cordati Cives* ab armorum geſtatione merito abſtinent. Quæ tamen interdicta ſunt periculoſa, maxime in Academiis, v. *Lenn. 8. P. 6. num. 105. ſeqq.* in quibus ob [illegible] oppidi ambitum, Civiumque raritatem metus eſt, ne, ſi arma Studioſis interdicantur, tumultus fortuito excitatus difficulter ſedari poſſit; à qua tamen prohibitione, ſpeciale indultum Magiſtratus ſuperioris liberat, per notiſſima. Quod ſi nihil interdictum reperiatur, tacita conſuetudine armorum geſtationem invaleſcere videmus, [illegible] nomine Studioſis gladium geſtare, maxime ob fortuitos caſus, [illegible] no tempore non ſine ratione eſt conceſſum; [illegible] vero vitæ eruditioniſque minus probatæ, ut officio Studioſorum non fungentibus, ſpartam quam nacti, non diligenter ornantibus, [illegible] & Juris ad regulas loquendo, nec beneficio dignus. *arg. l. [illegible] C. de [illegible] l. un. C. De Collegiat. 11. 17. l. 3. C. De Domeſt. & protect. 12. [illegible] l. 1. C. de Tyro. 12. 44.* ceſſante enim cauſa ceſſat effectus; & Monachum non facit habitus, ſed profeſſio *c. porrectum. de Regular.* & non Hieroſolymis fuiſſe, ſed ibi bene vixiſſe laudandum. *c. glor. 12. q. 2.* ut ſunt ſaltem illi impoſtores, planetæ terreſtres, juſculi non Juris Studioſi, amantes Corpus amaſiæ magis quam juris, ut loquitur *Nevisſ. D. Sylvan. Nuct. pandt. p. m. 894.* qui vacunæ & [illegible] potius, quam Muſis operati, in patinis potius & pateris, quam paginis verſati, nec ſtudiorum, nec armorum uſum norunt, [illegible] privilegia Studiorum & quidem Reip. [illegible] conceſſa *arg. l. 2. & 6. C. De Malef. & Mathem. [illegible] C. [illegible]* Extra Academiarum pomœria poſiti, ſtatuti Civitatis ſe accommodare tenentur per vulgata, cum habeant privilegium [illegible]

de

cis ſed non loci. *argum. l. 26. 45. ff. De jud.* Quibusdam tamen in locis, juxta *§. item Romæ l. De Excus. tut. l. 6. §. 11. eod.* ſtatuto Studioſis in Patriam Viſitandorum amicorum, aut negotiorum ſuorum gratiâ revertentibus, proviſum eſt, ut juxtà ac Dd Juris gladio accincti incedere poſſint, dummodò non otioſi in patriâ aut alibi vagentur per *l 35. in fin. ibi. dum domi ſit. l 38. §. 1 ff. Ex quibus cauſ. maj.* & pacatè ſe gerant, quod in dubio facturi, (licet *Bald. in l. neque natales. 10. C. de Probat.* de his egregiis interdum formarum cenſoribus, Eccleſias viſitantibus ut videant dominas. *gloſſ. in c. odi. 24. q. 1.* non præſumat Pater noſter) præſumuntur. *c. dudum. ult. ibi; cum Scholaris prima facie præſumatur idoneus. d. præſumpt. l. fin. C. Ad L. Iul. repetund.* imò mos totius ferè Germaniæ pacatè & decorè viventes, florentiſſimos hos honorum alumnos ab hoc honoris auctoramento non arcet. *argum. l. 5. §. f. ff. De Capt. & poſtl.* Recentiores, *qui rudes ad recitationes perveniunt*, ut loquitur Imperator in *Conſt. omnem §. illud. 9. De Methed. jur.* quibus, etſi noctes atque dies gladiorum geſtationem ſomnient. *C. l. A. Ad. L. Iul. De Vi publ. 6. 3. num. 4.* vanâ ſuperſtitione decepti credant, gladium indiſtinctè eſſe victoriæ & triumphi autorem, Satiùs foret, ut ab his abſtinerent, cùm ridiculum ſit, qui heri novus erat homo, hodie in periſtiliis gladio ſuffarcinantum obambulare. *argum. l. 7. §. 2. ff. De Injur v. l. ult. C. de Tyron. 12.* de luniorum exagitationibus ſeu pennaliſationibus *v. D. Limn. 8. IP. 6. num. 20. & MSC. concluſum prohibitivum, à Principibus & Statibus Imperii Aug. Conf addictis erectum in Comitiis Ratiſ. De anno. 1654.*

Conclusio. X.

Alii muneris neceſſitate; Ut veri milites (quales quadantenus ſunt militiæ civilis togatæ & literatæ, quæ militia Dd. legalis quomodo inermis videſis *l. 14. De adv. div. jud.* & plumatilis vocetur. *Limn 8. IP. 6. num. 121.*) tam Eminentiores quàm inferiores. *v. Otto IP. p. m. 663. Edit. noviſſ.* & Miniſtri Magiſtratuum. Et hæc de militibus merentibus, & in ſpecie Juris feudalis, indubia ſunt; armis enim exuendi ſunt milites vagantes, Herrenloſe Knechte / Hünerfänger / gartierer / hecken vnd Stauden fiſcher. *Nov. 17. in fin. ibi: non militantem P. O. de anno 1548. tit. 7. R. I. eod. anno §. 57. ſeq.* Landfried *eod. anno tit. 24. R. I. d. anno 1551. §. 97. ſeq. ut & anno*

 1555.

1555. § 35 P. O. De anno 1577, tit. 7. &c. P. Oſnab. paſſim. & [illegible] *Haubt-Receſſ.*

CONCLUSIO, XI.

Alii conceſſione; vel tacitâ; qualis præſertim hodierna conſuetudo: vel expreſsâ (quæ fit ab eo qui poteſtatem ejus Juris conferendi habet. *conf. Mager d. Advoc. armat.* [illegible] *& ſeqq. itemque 6. num. 626.* ubi concludit: Armorum impoſitionem & ſimilia Jura Advocatis & protectoribus [illegible] etiamſi Patronus utatur titulo Liebe getrewe, quamvis haud raro ſit ſubjectionis principium, in clientes non competere; multominus iis qui merum Imperium (Centgericht Juriſdictionem criminalem, quæ ſola etiam nullum tribuit jus reformandi in religione. [illegible] *fin.*) tantum, vel jus gladii, in quodam loco obtinent. [illegible] *num. 15.* Cùm in Imperio Rom. exterorum Regum & Rerum publ. protectionem utplurimum in ſuperioritatem degenerantem aſſumere, mediatis expreſsè prohibitum *v. Cap.* [illegible] ut lege, Edicto, aut voce præconis, (prout arma Civibus in Helvetia imperantur) aut privilegio, ne potentiores viri humiliores [illegible] riis afficiant præſtita Salvâ guardia. *l. 6. §* [illegible] *ff. De Off. præſid.* in iis locis & urbibus, in quibus alioquin alias ea geſtare, tacitè ut contrariâ conſuetudine, vel expreſsè, ut per publica decreta & ſtatuta, prohibitum eſt. Tales autem prohibitiones Helvetios non latere [illegible] præter experientiam teſtatur *Bodin. De Rep.* [illegible] & ego ſic è re ipſorum eſſe judico; ſiquidem hoc, & ſupra dictum promiſcuum uſum armorum, excuſant plurimæ cauſæ & caſus (1) neceſſitatis ſeu ſecuritatis publicæ. *arg. l.* [illegible] *C. Quand.* [illegible] Sc. Cives, Salutis & concordiæ publicæ, animæ illius Cordis & Capitis Reip. tuitandæ cauſa, ob metum hoſtium armantur, ut ſint ſic ad omnes caſus fortuitos prompti. vel (2) privatæ. [illegible] *n. 13. & 14.* cû Sc ſinguli muneris ſui obeundi cauſa, L. Julia [illegible] privati enim ſi aliter arma moverint rei fiunt Majeſtatis & puniuntur graviſſimè *Gail. De P. P. c.* [illegible] *4. G* [illegible] *lib. 1. D* [illegible] *B. & P.* Securitatem autem poteſt [illegible] domeſticam, [illegible] mus cuique ſua [illegible] eſt receptaculum. *l.* [illegible] cientium, aut alias juſtum metum, præſidio armorum [illegible] cata, quâ nihil potentius, aut tutius, defenſione. (ad quam tempore

pote rem in ordine naturæ, vim vi &c. ac divina lege, omnium que ubique Gentium jure, approbatam, imò neceſſariam, niſi quis ipſe propriam velit negligere ſalutem *v. 0. 61.* & certas alias cauſas, ut venationis itineris, negotiationis, navigationis tam mari quam terra. *l. 1. & 2. Ad L. Jul. De vi publ. 2. P. 27. Perez. in C. Ut arm. uſus. 12. 46. num. 3.* ipſo legis Iuliæ. *l. 11. §. ult. d. t.* communique Jure *Althus Dicaol. p. m. 102. & 402. Arnis. 2. De Iur. Maj. 5. p. 341.* hodiernis moribus, lege Conſuetudine, conceſſione, privilegio; cuique arma, nuda & innoxia tamen, geſtare licitum eſt.) avertentium. *Harprecht. ad §. 8. I. De Publ. jud. num. 8.* Denique finem dignitatis, ut dictum, in Magiſtratibus, Nobilibus, aliiſque perſonis honoratis, licet intueri, & milites, cujus membra arma eſſe cenſentur. *v. Cic. 2. Tuſcul. vſ. ſcutum &c.* Viatores, exceptis Judæis. *l. ult. C. de Iud. P. O. d. anno 1530. tit.* von der Juden Kleydung. *Mager d. Advoc. arm. c. 8. num. 277.* Venatores, & his, cum in expeditione, itinere, venatione verſantur, omni armorum genere, ad defenſionem, haud dubiè uti regulariter permiſſum eſt, nunquam tamen conceſſio ejuſmodi ad libidinem humani generis laxanda, ſed intra juris & æqui cancellos ſemper eſt cohibenda. Qui cancelli reſpiciunt, tum uſum geſtationis ſimplicem, tum ultra ad defenſionem & tutelam legitimè tendentem, de quo utroque moderamine ſatis ſuperque docent *D. Tabor. in Armament. Viſten. Carpz. Richter & paſſim alii præſertim criminaliſtæ*; ad rationem enim & formam armorum geſtandorum illud ſpectare videtur, ut debito loco & modo fiat. *Perez. in C. ut arm. uſ. num. 10. ſeq.* Plura de iis addere ſuperſedeo, ne falcem in alienam meſſem immittendo, præter inſtitutum excurram.

Conclusio. XII.

Inſignia unde originem habeant, non ita omnibus, ob antiquitatem originis proprietatem ſæpe obcuſantem *l. 28. De probat.* perfectè notum, ut videre eſt ap. Sibmacher *in præf.* Newen Wappenbuchs *Dadin Alteſerr in Ducib. & Comitib. Provincial. lib. 3. c. 2.* ubi tamen veriſimiliorem eorum dicit eſſe ſententiam, qui eam à veteri Romanorum militia, pictiſque ſcutis, derivare geſtiunt, ex eo, quod milites illi plerumque ſcuta ſua & vexilla, variis ſignis, editorumque facinorum argumentis pingere ſoliti fuerint. Vnde &

Veget.

Veget. lib. 2. De Re militar. c. 18. ſed ne milites (inquit) aliunde, in prælii tumultu a ſuis contubernalibus aberrarent, diverſis cohortibus, diverſa in Scutis ſigna pingebant, ſicut & nunc moris eſt fieri *v. R. I. De anno 1542. §.* Wann nun auch. *& §. ſeq. p. 303.* dum hodiernæ [illegible] das Rhote / grüne / Bleh / gelb oder weiſſe [illegible] nuncupantur; nam cum hodie alia belligerandi quàm olim ratio ſit, ſcuta & clypea apud nos in uſu eſſe deſierunt. Quam ſententiam, utpote naturæ, rationi, experientiæ magis convenientem (ita enim circa Gentium inventa accidere ſolet, ut ſi de primo auctore quæſtio ſit, & veſtigia non niſi obſcura ſint, ſufficit communem tuliſſe uſum. *D. Limn. 6. IP. 6. num. 10.*) etiam hac [illegible] opinionibus fluctuem, uſque dum melioræ edoctus, ſecum, dicens: Hoc armorum Decus, hæ virtutis pellecebræ, hæc Nobilium veræ ornamenta & memoracula, hoc ſolum virtutis bellicæ olim præmium, pro generali omnium opinionum conciliatione, in [illegible] ſuam cuique ſponſam relinquente pulchram ac inviolatæ pudicitiæ, ut Nobilitas ipſa in genere inſpecie autem conſiderata apud varias Gentes ex Jure ipſarum proprio ſeu civili varia exiſtent, pleraque alia, ex Jure Gentium hoc eſt ab eo Jure, quod naturalis ratio inter omnes homines conſtituit, communique populorum uſu receptum (haud facile enim Gens dabitur, cui inſignium, licet non eadem formâ, ritu & imagine, non cognita fuerit obſervantia. *D. Limn. 6. IP. 6. num. 9. Speidel. in Notab.* [illegible] *voc.* Wappen. *& ead Beſold. 11.* & omni ævo Nobilitatis [illegible] ratio, dum tantum in Nobilitato naſcitur ſeu incipit, in poſteris creſcit, & quidem in filiis pubeſcit, in nepotibus adoleſcit, eadem in pronepotibus maturam atque perfectam ætate [illegible] *Obrecht De Regal. 8. 106.* conſequitur, ipſa haud naſcatur ictu oculi, ſed temporis, diuturnitate familiæque vetuſtate, & virtute [illegible] conciliatur) ortum habere, & ut nunc, natura ſemper [illegible] novas edere formas, *2. F. 24.* & ſuperiori ætate alia cum clypeorum tum galearum Criſtarum ſeu Laciniarum genera, occaſione [illegible] nominibus deprædicandarum decurſionum ſeu ludorum Equeſtrium excogitante, uſus fert, ab ipſorum univerſalium [illegible] Ritterſpiel / Thurnier ceptorum anno Chriſti [illegible] *anno. 14[illegible]. v. Auth.* des Thurnierbuchs / in Germania, nulla [illegible]

lium armis aut fide ſecundis, Reitterbeſtallung zu Speyer *De anno. 1570. in pr. pag. 701.* (non Romanis,quamvis enim ipſi, ut dictum,& omnis ante eos antiquitas Symbolis & inſignibus , prout temporum ferebant conſuetudines , uti conſueverint , hæc tamen ad unum aliquod præſcriptum cum noſtri ævi inſignibus non exequenda ſunt. *Velſer. lib. 4. Rer. Aug. Vindel. pag. 75. in fin.* cujus notabilia verba refert *Limn. 7. IP. 4. num. 4.*) exordio,incrementum, tàm quoad res quàm certos colores,petere. Qui enim his operam navabant, ac in aliquo eorum vel torneamentorum ludi repagulis etiam annum egregiè & fortiter partes ſuas defendiſſent, his quælibet pro lubitu & ſuæ formæ, naturæ, prudentiæ, fortitudinis cæterarumque Nobilitatis virtutumque expreſſione, in armis eligere conceſſum erat. *Theod. De Bry. inter Emblem. Nob. in pr. vſ. quæ armorum Inſignia. Wolfg. Crauſ. in lib:* Vom Stamm vnd ankunfft des hauſes Sachſen *c. 3 §* Zu dem hatt *Henric. Auceps. anno 924.* befohlen/ Herſchau zuthun vnd muſterung zuhalten/die Manſchafft zum Krieg abzurichten / vnd in Ringen / Springen / Fechten / Stechen/ Brechen / Rennen / Thurnieren / vnd andern Rittermäſſigen dingen zu üben : Welche ſich nun hierin Manlich vnd wohl erzeigt / die ſeind den andern vorgezogen / mit Schilt / Helm vnd Rittermäſſigen Wappen verehrt ꝛc. *Becht. De Securit. θ. 225.* Quibus adderent calcar animo generoſo , & ſimul cum incitatione aſpicienti ſint admirationi,ſtuporemque excitent : cùm quævis arma vel ſculpta (ideo ne tanquam lubricæ , cum nominis rerumque geſtarum fama, diuturni temporis vetuſtate aliàs langueſcente, atque intermoriente, in ſitu , & tenebris evaneſcerent,ſed potius in vitæ luce atque ſplendore permanerent) vel depicta vel affixa , maximè tranſeuntes , teſte experientia , morari ſoleant , & cognoſcendi cupidos efficere, quis hic vel illic loci degat ? quiſnam poſſideat ? Qui ſint majores ? Quid præclarè geſſerint ? Qui adhuc ex eo genere vivant ? Quâve dignitate & exiſtimatione cum ſimilibus clari exiſtant? Suntque Leges , hodie opinione ac certo jure præceptiſque inſignia circumſcribentes , antiquiſſimæ , nec Caroli Magni ævum prævertentes , à quo primùm adumbratæ , ſub Henrico Aucupe & poſteris , ut docet *poſt alios author* des Thurnierbuchs / perpolitæ , & Friderici Barbaroſſæ temporibus tandem inſignia , virtutis ergò vi-

ris fortibus ſtrenuè pro aris & focis pugnantibus à Principibus do-
nari ſolita, in uſum magis relata & recepta ſunt *[illegible] cos-
ſonante Mart. Cruſ. Ann. ſuev. part 2. cap. ult. in fin. relato: il
tempo, ait, di Friderico Barbaroſſa vennero in uſo l'inſegne delle famiglie
chiamate da noi arme: Donate de Principi per merito delle bontate im-
preſſe ſute in guerra. Ad effetto di Nobilitare I valoroſi Cavallieri [illegible]
quero bizarriſſime inventioni ne' cimieri & pitture ne gli ſcudi.* Et
ſic inſignium uſus per tot ſeculorum centurias jam univerſum or-
bem terrarum à ſummo Imperatore ad Reges, ad Principes, ad
Nobiles, ad medioxumos quoſque pervagatus, quibus ſi è me-
dio ſublatis, nil niſi ipſiſſimam omnium & quarumcunque digni-
tum confuſionem superventuram ac immigraturam eſſe; quis eſt tam
craſſi cerebri qui non capiat?

CONCLUSIO. XIII.

Sed ne more pauperum Dd. quibus illa ſine ſmegmate & ce-
ruſſa non placet ſponſa, diutius longo verborum ambitu per gene-
ralia eam, deſtinato operi me impatienter [illegible] accingo. Di-
cuntur autem, propriè juxta *l. 2. §. 1. l. 69. [illegible] De Vulg.
& pupill. ſubſtit. &c.* & ſtrictè loquendo; Gentis ſive Gentilitia In-
gnia, quæ toti familiæ omnibusque in eadem familia conducuntur,
nec cum dignitate communia ſunt. *D.* Schütz. *C. l. P. de se. [illegible] R.
vol. 1. diſp. 8. 8. 18. lit. A. D. Knipſchilt. De fideicomm c. [illegible] & ſeqq.
Turturet. lib. 1. De Nobil. Gentil. c. 3. in pr.* (diverſa à certæ alicujus Na-
tionis Gentis & naturæ inſignibus, qualia Ser. Auſtr. familiæ pro-
pria recenſet. *Limn. 5. IP. 2. num. 3. ſeqq.* ut, ubi balbutiens, ſi à
Principe Auſtriaco oſculum recipit, diſertè loquitur. *d. l. n. [illegible]*) un-
de etiam hæreditaria ſeu familiaris, cujuſque familiæ, domus &
agnationis, diſtinctionis cauſa &c. propria, peculiaria, domeſtica.
*argum. l. familiaria. 5. ff. & [illegible]. 8. 13. C. De Religioſ. [illegible]
Noalu De Tranſmiſſione. ca[illegible]. num 9.* & Germanice: Alte Adeliche
Stamm-Warpen / Alte angeerbte Adeliche Wappen vocantur, &
agnati etiam more teutonico & communi loquendi uſu appellari
conſueverunt: Die eines Stammens und Namens ſind / welche
einerley Schild / Helm und Wappen führen. per tradita *D.* Schütz
d. l. D. Knipſchilt. d. c. 1. num. [illegible]. Et hodie à Gentilibus ſeu Nobi-
libus, cùm iis lis de ſtatu vel feudo aliquo à domino directo, vel

agnato

agnatis movetur, inſignia ſua tanquam digniora probandi argumenta, ad oſtendendam gentem ſuam producuntur, & ita daß ſie eines Stammens / Schild und Helms ſein / demonſtrant. *Draco De Patric. lib. 3. c. 6. num. 11. Oldend. Act. forens. p. 335. in fin. ubi tradit ingentem Stemmatis eſſe utilitatem ap. Nobiles, probandæ ex inſignibus Gentilitiis familiæ.* Quæ & Dd. communis eſt concluſio. *argum. l. ad cognoſcendens. 10. C. de Ingen. manumiſſ.* ita ut quieta poſſeſſio inſignium ſimilium, & nominis identitas, onus probandi in adverſarium (maximè in antiquis, & quæ difficilioris ſunt probationis, ut agnatio ſub ſenſum corporis non cadens. *l. 83. ff. De Cond. & demonſtr.* ubi leviores probationes & conjecturæ *l. 8. C. d. Repud. l. 6. ff. d. His qui ſui. D. Tabor. Th. 1 Prud. p. 2. pag. m. 407.* & earum conjunctio admittitur *c. cum cauſam. 13. ext. d probat. c. præterea. ext. d. teſt.*) transferat. D. *Knipſch. d. tr. c. 14. num. 19. ſeqq.*

CONCLUSIO. XIV.

Sola autem hæc ab inſignibus in ſpecie ad agnationem demonſtrandam deſumpta probatio, non ſemper concludens eſt, ſed alia inſuper requiritur. *argum. l. fin. §. 5. ff. Ad Municip.* maximè in rebus magni præjudicii, & ſucceſſionibus, cùm ſæpe evenire poſſit, ut plures ſint ejuſdem cognationis, nominis, armorum & imaginibus majorum utentes, eademque inſignia Gentilitia habentes defuncto tamen agnato proximiores non exiſtant, & poſſint quidem eſſe agnati & quidem proximiores, ab inſtitutore tamen vel primo acquirente non deſcendentes, vel originem repetentes à primis acquiſitoribus. *Gail. 2. O. 149. num. 1. W[illegible] voc* Craiß *in fin p. m. 454. & paſſim Feudiſtæ.* & ſic gentilitatis ſeu ſtirpis jus cum inſignibus Gentilitiis minimè confundendum. Ut igitur quoad feudales & alias ſucceſſiones, ex identitate inſignium, ſtemmatis & familiæ identitas inducatur, cognationis & familiæ quoque identitas accedere debet. *Ingolſtad inter Conſ. Laur Kirchov. conſ. 22. num. 10. vol. 5.* uti & aliæ circumſtantiæ, adminicula, documenta, teſtes teſtimonia & id genus alia probata *Gadd. 1. Marp. conſ. 28. num 196. & 200.* ubi N. O. Inſignium aliqualis differentia, quâ identitas familiæ & agnationis minimè mutatur, cùm unius inſignia per Imperatoris conceſſionem, vel aliam acceſſionem, augeri vel mutari, alter verò ut à majoribus accepit retinere poſſit, modò in eo quod prin-

cipale eſt, ſeu in parte principali conveniant. Nec acceſſio & mutatio in iis facta, in jure familiæ, agnationis & ſuccedendi præjudicare debet, cum idem ſtemma, eademque agnatio remaneat. Nec ſolius nominis apparatus ſimilis vel diſſimilis, agnationis identitatem vel diverſitatem probare videtur. *argum. l. fin. §. 5. ff. Ad [illegible].* cùm in una eâdemque familia & agnatione, plures familiæ diverſis appellatæ cognominibus exiſtere poſſint, etiam quod aliter [illegible] minimè differant. *D. Knipſchilt. d. Tr. c. 1. num. 170. & c. 14. num. [illegible] & ſeqq. v. 8. 53.*

CONCLUSIO. XV.

Hæreditaria, (inquam;) Inſignia enim primùm tanquam præmia induſtriæ atque exercitæ fortitudinis, ab aliis pro arbitrio, vel eum ſolùmmodò in finem, ut quiſque oſtenderet, ſe ſe novam aliquam dignitatem atque honores propriâ virtute conſecutum, & haberet ab alio quo diſtingueretur, aſſumptæ [illegible], perſonalia erant, & mutationi obnoxia; poſtea autem, ut cuncta mole ſuâ denique ruunt, & à nativâ integritate, quàm longiſſimè recedunt, & nihil inter homines ita ſtabile, quod nullam patiatur mutationem. *Nov. 7. c. 2. in pr.* humanâ natura novas ſemper deproperante edere formas. *Bonif. 8. in Præf. Decret. in 6. l. 2. §. 18. de [illegible]* familiaria, [illegible] que extiterunt, & Gentibus, Nationibus, Civitatibus atque familiis communia, *D. Lindenſpur in Diſſert. de Imper. & [illegible] mut. fol. 42. ubi ridiculum eſſe docet, ſi [illegible] aliquis inſignia [illegible] ne uti velit. vide Speidel. pag. [illegible]4.* obſolevitque apud pleraſque Gentes, (cùm quælibet res genita habeat ſuam quandam periodum, ac proinde florem, & poſtea marceſcentiam,) vetus ille mos, [illegible] que hodie tam vulgare, quam ut ex officio, ita ex arbitrio, & quavis nota, arma Gentilitia effingere, aut ex ſordidarum artium profeſſione, aliquod ſibi, inſignium loco, arrogare ſolent. *D. Lind. 6. I. P. 6. n. 11. Turturet. d. Tr. c. 7. p. 97. in fin. & ſeqq.*

CONCLUSIO. XVI.

Deſcriptio, Stylo Juridico, ob ejus difficultatem in l. [illegible] de R. I. omnem ſuper definitionibus, Diſputationem ſcrupuloſam judicante: non Philoſophico: ſi non perfecta ſaltem imperfecta habeo: Gentilitia ſeu Gentilitia Inſignia ſunt Hieroglyphicæ [illegible]

[illegible]

cujus familiæ, ſuper rebus præclarè, & ad memoriam ſtrenuè cum laude, vel propriæ vel avitæ virtutis nullam pecuniam eſurientis gloriâ, geſtis vel notatis, dignitate Jura Majeſtatis independenter habentis, collatæ, pro armorum, animorum, meritorum, ſententiarum, & opinionum varietate, occaſione rei geſtæ, conceſſione ſuperioris, compendioſè ſculptæ pictæve aut cælatæ formæ; ſeu honorifica à popularibus diſcreta ſigna Vel breviùs.

Conclusio. XVII.

Hæc arma ſive armorum inſignia nihil aliud ſunt, quam Nobilitatis, quæ collata his obſignatur atque publicitùs teſtatur, & rerum ſtrenuè geſtarum compendioſum & breve teſtimonium; præſertim ſi fuerint antiqua, vel à Summo Principe donata. Talia enim pleraque Nobilitatis inſignia ſunt

Conclusio. XVIII.

Quamvis, poſt ſummum terminum, publicam utilitatem in traditione honorum, Nobilitatis & familiæ, ejuſque rerum præclarè geſtarum, memoriæ conſervatione conſiſtentem. *A. B. Tit. 3. verb. quorum præſidio dextra Imperialis potentiæ roboratur. l. 1. §. 13. verſ. publicè enim intereſt ff. de Vent. inſp. l. 22. in fin. de V. S l. 19. §. fin. ff. de Donat. l. 63. §. Si vero nominis 10. ff. ad SC. Trebell. l. 4. de Admin. rer. ad Civit. pertin. l. 22. §. nec vero. C. de Adminiſt. tut.* Inſignia, Nobilitatis à Principe eo potiſſimum fine conceſſa ſint, ut inter humiliores diſcrimen Nobilis familiæ faciant, tamen vel maximè hoc facti inſignioris memoriam, & oſtentandæ fortitudinis præſertim bellicæ, omni ævo in poſteris ſigna, ſymbola & indices, quaſi ſigno Hieroglyphico renovando fieri ſolet, debet. In quo quidem virtutis quaſi ſpeculo, vehementes, ad majorum ſuorum imitationem, ſtimulos ſibi repoſitos ſciant Nobiles, & orti genere illuſtri omnes; nam: Eſt aliquid clarus magnorum ſplendor avorum; illud Nobilitas æmula calcar habet. Qui hæc ſimulacra & monumenta iſta antiquæ virtutis ac dignitatis intuentes, cogitabunt ejus amore incenſi, ea velut pignora ſibi ipſis conſtituta eſſe, ad vitam utilibus & honeſtis præceptis inſtituendam, laudatiſſimaſque Majorum actiones imitandas; imò ad majora perpetranda. Quemadmodum enim homines plebeji non ſtatuunt ſibi ultra ſortem parentum eſſe

enitendum: ita Nobilitatis, precioſi illius depoſiti, & cujus gloria nullum præclarius unquam virtuti præmium honorque oſtenditur, alumnis dedecori foret, niſi per generoſam æmulationem, minimùm pervenirent ad eoſdem honoris gradus, quibus Majores illorum conſcendiſſent. Cogitabunt, inquam, ipſi & omnes Virorum fortiſſimorum degeneres nati, & ut virtutis hoſtes, pervagatam duntaxat Majorum gloriam ipſo cum ſanguine tenaciter inhærentem, O quam Barbaricè! jactantes, ſimul niſi vita inſignibus convenerit, ut olim, ita & nunc graviſſimam reprehenſionis materiam, quæ meliori tamen ſtudio ſubtrahi tota poteſt, ſe ſuppeditaturos, & perſeverantes indignè locum ſibi in Nobilium numero vindicaturos. Quibus enim non eſt Virtutis præſtantia, generis claritas potiùs dedecori eſt, quàm laudi & gloriæ: neque amplius prodeſſe poſſunt, quam ut non queant latere, & vulgi ſint fabula, tanto majori odio per orbem differantur, ſi degeneravit: ſiquidem: Quid tibi Nobilitas? quæ tempore incipit, tempore deſinit, virtute claret, vitio ſepelitur. Quid clarum nomen Avorum? ſi ſpeculum vitiis factus es ipſe tuis. Et nihil refert: Majorum ſuorum [illegible] tabulas & ſtemmata oſtentare; bullam habere in pectore, lunulam in pedibus geſtare; niſi animum quoque Nobili virtutum genere ornatum habuerit. Quippe Virtus in antiqua Nobilitate fulget velut gemma in auro; unde, Is meruit verè, ſibi Nobilitatis honorem; Quem genus & genii nobilitavit honor. Quid ſpectare quæſo! poſt id genus alia ſplendida ornamenta, magnificentiſſima & generoſa ſtemmata, Aquilas, Leones, Cornuas &c. multorum in Inſignibus Leones expreſſi & Homines armati? non ut truculentia (licet etiam præter ornatum, terroris, defenſionis aut alius reſpectus indicinæ, videantur) ſignificetur, ſed ut magnanimitas heroica in gubernatione & bellis, & fortitudo contra hoſtes & clementia erga ſubditos, indicetur! unde eandem, ex Inſignium parilitate, originem, ejuſque glorioſam memoriam, conjicere, veneratio vetuſtatis ſuadet. Hinc generalis eſt concluſio: *toutes les armoiries qui chantent (c'eſt à dire qui remarquent & nomment le nom de ceux, qui le portent) ne ſont pas armes de Vilain, ainſi que pluſieurs cuident.* D. Loiſ. 6. IP 6 num. 17. Quid [illegible]

Gladii

gladii, caſtella, ſtellæ, circuli, Roſæ, pontes, turres & alia ejus commatis ſexcenta? Non de lanâ caprina! niſi manifeſta ſigna Virtutis bellicæ, quæ nobis memoriam produnt, Majores quondam noſtros bellicâ fortitudine, animiq́ue invicti magnitudine honores ſibi tales acquiſiviſſe, ab Imperatoribus præmii loco oblatos, poſteris ſimilem virtutem exercendi, & excolendi, quaſi Calcaris loco reliquiſſe, juxta illud Germ: Die Adeliche Geſchlechter führen ihrer Vor-Eltern Helm und Schild nicht darumb / daß ſie damit ſollen prangen / und wie der Eſel mit der Löwen-Haut ſich ſchmücken / ſondern ſo offt ſie die Wapen anſehen / ſich dahin befleißigen / daß ſie in ihrer Vor-Eltern Fußſtapfen tretten. Et ſic, cùm iſtiuſmodi imagines in Inſignibus ſigniſq́ue militaribus eatenus tantùm adhibeantur, quatenus ad virtutem ſunt incitabula, quæ ipſa animalibus loco non cedentibus, nec fugam inſtar leporum & cervorum capeſſentibus tantùm figurantur, rectè ſolent Nobiles ex antiqua proſapia, ſtemmata & jura ſua, præcipuè titulos perquirere, & manifeſtiora, uti licitum, facere; non ex arrogantia, ſeu ſuperbia quâdam Phariſaica, ſed quò virtutis Majorum præmia ſint omnibus aperta, atq́ue ſic ſibi, ſucceſſoribus, & aliis, incitamenta plus illud ultrà exercendi, & rectè vivendi, præſtent. At non cuivis contingit adire Corynthum! *Horat.* præſertim ſervis illis naturalibus, infelici fortunâque novercâ natis ſidere, quorum maximam dari copiam experientia deprehendit. O felices qui feliciter ſic hujus lucis uſuram accipiunt! Quibus pluribus non eſt opus admonitione & doctrina! Quos, ſingulares præſertim Notas naturales & Gentilitias, *de quib. conf. Höping. integ. de iiſd. Tr.* habentes, gratia Cœli imbuit! ut mortalium oculos & animos in ſe convertant & pertrahant; infauſtam illam tamen ſimulationem, quaſi nihil ferè fiat de induſtria, non ſimulantes. Quos natura ad virtutem excitat, nec in ultimo aliquo ac remotiſſimo terræ angulo conſeneſcere permittit, & ſponte ſuâ quibus integrum eſt, ut, ſui nominis famam & gloriam poſt mortem relinquendo, demonſtrent, ſe in Mundi hoc theatro, vitam, non ut pecora, cum ſilentio tranſegiſſe.

Con-

CONCLUSIO. XIX.

Notanter in deſcriptione adjeci : *rerum præclarè geſtarum ſymbola &c.* ut indicetur , in iis , æternæ monumentum gloriæ concedendis , ſolius virtutis , ſecundùm ſummæ Theſei illius æquitatis filii ſanctiones ſine fine victuras , ejus præmia, ex communi omnium Gentium placito, digniſſimis , merentibus & non prece ſolventibus , tribuere præcipientes , & meritorum, & Majorum , exemplo Tiberii, qui ſub prima Imperii initia , mandabat honores , Nobilitatem Majorum , claritudinem militiæ , illuſtres domi artes ſpectando , ut ſatis conſtaret non alios potiores fuiſſe. *Tacit. 4. Annal. 6.3.* & propriorum de Rep. ſingularium , O meritorum ! (egregia ſanè verba & bona , quamvis obſervantia ſine dubio adhuc melior ſit, cùm hodie ut cantat Prov. Beneficia nullibi ferè in Calendario deſcripta reperiantur) hodie ut olim omninò reſpectum eſſe habendum; quo uniuſcujuſque Reip. axiomate Status , quis natura egregios , Juſtitia inſignes , rei militaris ſcientia & gloria (quam bello paratam ſolam eſſe exiſtimarant ſemper homines omnium maximam) generoſos , Literarum cognitio præclaros fecit , ad debitos honores extollantur ; ſicque , dum eminentiſſimi fortiter pro aris & focis,pro Eccleſia & Rep.pro libertate & Civitate,Patria &c. dimicantes armatæ profeſſionis milites , poſt exantlatos tot labores , & perpeſſas impatibiles ærumnas , tanta induſtriæ pretia , fortitudinis & Virtutis ſymbola , & vividos magnanimorum animos [illegible] præmia recipiunt, nec inani ſpe lactantur , & poſteri hac honorum eſca dulciſſimoque nectare illecti , in ipſorum deſiderium rapti , & ſui , eundem viam capeſcentes excelſi pectoris viri, bonæ mentis & famæ Candidati , videntes , ignavos eſſe inglorios , fortes & induſtrios honoratos , ſuæque conditionis homines victricem gloriæ palmam reportare , ad ſimilia præclara facinora ſpe præmii *arg. l.* [illegible] magis magiſque ad publicæ ſalutis ſtudium inflammante , verecundiam expellente , invitentur. Princeps n. ſola gratia & interventu pecuniæ , non magis ex ignavis & indignis Nobiles facere poteſt, quam ex ſtultis ſapientes. *ut Obrecht. d. Regal.* § 110. Veræ & antiquæ Nobilitatis , rei illuſtribus ingeniis gratiſſimæ , ad quam ut potiùs à veræ virtutis ſtudioſis properandum , magnæ illius dignationi [illegible]

nem, & magnifica, in reverentia, honoribus deferendis, pœnis temperandis conſiſtentia, ex favore generis ſeu generoſæ indolis, virtutis eminentioris ac dignitatis data *l. 4. C. ad L. Iul. Maj. Rub. & l. un. C. d. Equ. dignit.* 12. 32. privilegia. *De quibus latè Tiraq. De Nobil. tr. c. 20. & Limn. 6. IP. 4.* præclara geſta pepererunt: Hodie plerumque Nobilitatis jura quaſi promercalia, ac veluti ſub haſtæ auctionatu, homines illæ *cruciantes divitiæ*, etiam cum ſalutis æternæ diſpendio, *argum. Matth.* 19. (nemine ferè effatum *Matth.* 5. *& 6. Luc. 6. Beatos eſſe pauperes, ipſorum imprimis quia eſt regnum cælorum*, condignè conſiderante) rariſſimi illi virtutis Comites, & fortunæ pediſſequæ: *Avaritia* bellua illa rabida, fera & immanis & intoleranda, *Ambitio*, quæ ſub ſordido pallio ſæpiùs etiam latet: contra *cap. ſancimus. 26. cauſ.* 1. *q.* 7. *l.* 4. *C. de Stat. & Imag. l. fin. C. ad L. Iul. repet.* probatæ tantùm vitæ teſtimonium ad honoris inſignia requirentes; *Invidia*, quæ ubiq́ue maximè dominantur, quo animas venales & ſervituti natas undiquaq́ue vix numerandas contrahunt, quibus per inſatiabilem cupiditatem non licet vitâ dulci & tranquilla frui, ſed in tumultuantes aulas & negotioſa illa mundi negotia, veluti in ſpacioſum aliquod Mare conjiciuntur, ubi continuo agitantur motu, pariunt, cùm tamen: *pecuniâ comparari nequeant Generoſitas & Virtus.* Hunc uſuræ ditant; illum ſpolia: proditiones alium: Hic veneficiis ditatus eſt; ille adulationibus: huic adulteria lucrum præbent: nonnullis mendacia proſunt: quidam faciunt ex cônjuge quæſtum: quidam ex natis: pleroſq́ue homicidia juvant. Rarus eſt qui juſtè divitias congreget. Nemo faſtum amplum facit, niſi qui omnes metit herbas: congregant ardentiſſimè homines avari: (quorum unicum eſt gaudium, ut aurum condant, ne ſolem authorem, & progenitorem ſuum aſpiciant, qui immoderatus ardor divitias cumulandi non extinguitur, incendio non abſimilis, quod avidius devorat, quanto majorem invenit eſcam) divitias multas, nec unde veniant, ſed quàm multæ, unco licet perverſo, veniant, quærunt, omnibus his pecuniam ſitientibus verſus iſte placet: *Vnde habeas quærit nemo, ſed oportet habere. Iuvenal. Sat.* 14. *verſ.* 207. Poſtquam verò plena eſt arca, tunc tunc, à nihil veritis ambitioſo convitio virtuti illudere, Nobilitas poſcitur, quæ ſic quæſita nihil aliud eſt, quàm

-372

præmium iniquitatis. O ignobiliſſima Nobilitas. *l. ne quis. 6. C. d. Dignit. 12.* commiſeratione ac opitulatione, beneficiisque in Iure furioſis & prodigis aliisque miſerabilibus perſonis conceſſis digna. O Nobilitas fortunæ faventis fatuis den Kurtzweiligen Räthen und Schalcksnarren *de quib. v. R. I. de ao. 1500. ipſorum tit.* juxta prov! cujus ludibrii, tanquam in theatro, artes ſuas malitiæ & levitatis eminentiſſimas exhibentis, mille ambitionis & divitiarum mancipia ludos ſtultoſque facientis, ut unum aliquem ad ſummum præcipitium, etiam indigniſſimum ſecundum illud: *Tu neſcis quam minima Mundus regitur ſapientia*; evehat ferè omnibus præparatum, quos ſuis gratiis dementat; beneficio magis quàm ſuo merito magni ſunt, cùm tamen hæc medius fidius non niſi digniſſimis tribui debeat hominibus, & illis ob benemerita & virtutes, fundamentum illud & cauſam veræ Nobilitatis ſolam & unicam. *l. [illegible] C. d. Poſtul. N. [illegible] c. ult. C. nos qui. x. De Præbend.* Reip. & vitæ communi Salutares rectiſſimè. Quamvis in aprico ſit de Nobilitate ſine divitiis certare, ſtultum planè, & ſine eis, viro prudenti & conlato mundanarum rerum ſtudioſo, quotidie metuendum ludibrium, & ſupercilii dejectionem eſſe, juxta illud Italicum: *Quid titulus ſine vitulo*, Titul ohne Kittel / *eques ſine equo, Cavalliere ſenza ſperoni. noviſſ. Sprenger. in Bono Principe p. m. 129.* quippe quibus fuleris deſtitutus omnis ordo ad interitum inclinat. *l. pietatis. 6. C. d. ſuſpect. tut. N. 9. c. 1.* adeò ut etiam Eccleſiaſtica dignitas ſine his vileſcat. *Cum in plerisque ibi: & mendicitatis. De Elect. & Elect. poteſt. c. futuram. c. [illegible]tes. cauſ. 12. q. 1. & ſimilib.* Proinde *Capit. Imp. art. 44.* expreſſè ſancitur, ne regalia pauperibus conferantur, ad evitanda omnis generis mala, per quæ, Regales dignitates conſecuti, Regalibus verò opibus deſtituti eas per fas & nefas cum Reip. damno acquirere tentant, & inſidiantur, vel poſt ſic decoctum loculorum evacuatorum patrimonium, ambitione novis rebus ſtudent, ut Remp. turbarent exemplo *Catilinæ &c.* eoque acceptam Nobilitatem potius conſpurcant, quàm ornant: nihil tamen abſurdius aut perniciosius, quam dignitatem quæſtu, ordinem pecuniis, Nobilitatem opibus metiri; imò eam hinc tolli exiſtimare; quod abſurdiſſimum. *l. 14. §. 1. ff. d. ſerv. corrupt. l. 2. §. 47. verſ. ergo Salinæ [illegible]* O I. abſint licet Nobilitatis fulcra & Columnæ divitiæ, ipſa tamen Nobilitas & generoſitas manet. *argum. l. 7. C. de inceſt. [illegible]*

& pauper virtuoſus decem divitibus, pluris porcellum, quam oculum æſtimantibus denen Gelteklemmern præferendus. Sciant autem pro axiomate ſtatus in animo perpetim volvendo, Nobiles illi fortunæ injuriâ miſerabiles, decere ipſos, quidvis facere & pati malle, quàm animum miniſteriis Nobilitati non convenientibus applicare; ſed potiùs ſtudiis liberalibus, ea quæ reſidua habent, illuc impendendo, ſeſe dedere & iis ſedulo inhærere, Martem, metu invicti aut pretio, quibus major honoris quàm vitæ cura, nutricem illam Nobilitatis, ſequi, & apud Magnates Miniſteriis præſtandis ſibi proſpicere; quod ſine Natalium detrimento fieri poſſe conſtat. *argum. l. 19. pr. C De Teſtam. l. fin. C. d. Excuſat. tut. l. 5. in pr. ad L. Jul. Maj. l un. C. De prepoſ. lab. 12. & l. 1. C. de domeſt. & protect. 12. 17.* cùm non ſit Propheta ſine honore, niſi in Patriâ ſua ipſa S. S. atteſtante, dictum cum grano ſalis capiendum. Armis Nobilitas utplurimum eſt parta: armis eſt conſervanda: Armis aperienda via ad famam & honores deinceps ampliſſimos; Bello intereſſe peccatum non eſt, & poſſunt militantes Deo placere. *can. noli exiſtimare. can. militare 23. q. 11. v. 9. 25 & 28.* Sciant, inquam, ipſorum proprium eſſe uſum armorum, & propter eandem cauſam, ne Nobiles unquam armis carere cogantur, [illegible]acitum eſſe, & pluribus in locis receptum, ut maribus heredibus arma & quæ horſum pertinent, res expeditoriæ communi nomine vocatæ das Heeracräthe præcipuè aſſignentur & relinquantur. *Carpz. Berlich. Weſemb. par. ff. De ſuppellect. leg. num. 4. ibique Hahn.* quippe quæ ad familiam ſpectant. *per tradita D. Knipſchilt. de fideicomm. c. 5. num. 51. ſeq.* imò ipſis præter arma quibus pugnent; ex quorundam locorum conſuetudine, qualis Tarentinorum fuit, *teſte Parthen. Litigioſ. p. m.* [illegible] conceditur nihil.

Conclusio. XX.

Quanquam, his poſitis, inſignium in ſpecie conceſſio, ac uſurpatio tam diſcreta, ac in recto hodie eſſet, quàm crebra, frequens ac extra arctum, ubivis terrarum, ac vel in Imperio præſertim exiſtere, ab omnibus prope conſpicitur optandum valde eſſet, at verè dolendum, inſignia virtutis, ut perditis moribus invaluit, multos etiam ſine virtute aſſequi, & abſque ulla fortitudinis præſtantiſque de Rep. meriti commendatione, verum & uni-

cum hoc Nobilitatis ornamentum pecuniæ interventu, juxta verſ, In precio precium nunc eſt, dat cenſus honores: Et da pecuniam in burſam hydropicam omnia commutantem, miſerrimè proſtituit. Non quidem Principum concedentium culpâ; de quibus tale quid præſumere imò cogitare, crimen eſt inſtar ſacrilegii. *arg. l. 3. C. De crim. ſacr. l. 5. C. d. div. reſcr.* & nunquam regulariter præſumitur ipſis aliquid placere, niſi quod verum & juſtum eſt. *l. fin. C. ſi. contr. jus vel util. publ.* legi ſcriptæ & rationi naturali conſonum *l. 4. ff. De vulg. & pupill. ſubſtit. l. 4. C. de LL.* volentibus ſuos actus regulari à Juſtitia Poli & fori. *Auctor Comit. Ratisb. De anno 1654. p. m. 403.* licet præſumantur diſpenſare voluiſſe cum ſuis defectibus. *arg. l. 57. ff. d. re jud. l. 1. C. d. petit bon. 10. 12.* quod dictum, præſumptione veram probationem non inducente, *l. cum de indebito. 25. ff. de prob. D. Tabor Thes. 1 Prud. lib. 14. c. 68. ax. 22.* gravatum, abſolutè & generaliter non procedit; cùm nonnunquam per ſub & obreptionem *v. Capit. Ferd. III. art. 41. Ferd. IV. art. 38. & 39.* ingenti impetrantium ſolatio (quamvis vergere deberet ipſorum damno, talis enim conceſſio eſt ipſo Jure nulla. *Capit. Leop. art. 3. in fin. l. 6. C. d. Dignit. arg. l. 1. ff. d. natal. reſt.*) malè & ſiniſtrè inſtruantur. *c. fin. de reſcr. in 6. l. 1. C. d. Pet. bon. ſublat. Capit. art. 3. in fin.* & ſic non de Jure Majeſtatis, ſed de facto ſorti humanæ quandoque ſubjecto, de Principis ſcientia & voluntate, pro tutela & conſervatione Majeſtatis ipſius & juris tertii, modeſtè & reverenter diſquiritur, quod licitum. *arg. t. t. ſi contra jus vel util.* qui impetrantes deinde, his ſubitis imaginibus, nec non Principum, religione ipſorum, ut dictum, à ſupremo quodam Chryſoſtomo culturam Regionis commiſſam habente, prius circumventâ, ſubitariis beneficiis, præcipuè verò Aulicorum, ne dicam omnipotentium, propter peſſimum illud; ***meum & tuum***, vanitates ſuas pictis fictis lectiſſimis Coloribus repræſentantium ſuffragationibus, & Comitum illorum lucripetarum titularium, uti ampliſſima alia privilegia ab Impp. habentium, ſæpe tamen iis, O quam turpiter, ut hirci hortulani officio ſuo notoriè abutentium (non tamen de omnibus loquor) ita hoc Regali & prærogativa pingendi clypeos communicato, & ferè in totum, ut hinc ita evileſcant, translato, gaudentium, pro traditione inſignium, ut olim Veneti in neceſſitatibus pro ipſa Nobilitate obtinenda, exigentium

tium pecunias, & ſic ubique divinâ, & veneranda antiquitate, virtutiſque juſta æſtimatione jacente, & poſt nummos veniente, non meritorum, ſed ſolutionis pretii, juxta naturam quæ paucis etiam dicitur contenta, ab ipſis impetranti inutili terræ ponderi utplurimum conſtituti intuitu, frequenter hoc jus conferentium, ex quovis ligno & inhabili materia Mercurium, quovis marmore ſtatuam Jovis, ex ſtultis fucatos ſapientes creantium, facillimis conceſſionibus, ſupra ſortem & civile faſtigium evecti, ingentium ſplendidarumque gentilitatum ex equo Trojano, ferè dixiſſem von zwelff Käſgrempen her fundamina jaciunt, *Caji Caligulæ* ſtultitiam, qui equum ſuum conſulem Romanum efficere ſtudebat, imitantur, priſtinæ ſuæ conditionis immemores, impotenter muneribus, ad quæ ne quidem cupiunt gradatim evehi, ſuis funguntur, & deſæviunt in ſuos, ut aliquid ſe poſſe oſtentent. Quotus enim quiſque his notis & icunculis jam nunc non vult dici & credi Nobilis, cùm tamen *juxta D. Wilhelm. Anthon.* verius Nebulo & nequam eſſet dicendus? Quis nunc (licet is ſit de plebe & mercatorio pipere, ut alios tranſeam) inſignia magnifica, cum apertis galeis, clypeis, integris campis atque ſylvis, feris, Caſtellis, veterum Heroum clypeos imitando, claroſque mendaces titulos non arrogat, affectat, ſequitur, rapit? Ut meritò jam quod ille ait:

Et ſe aſinus pardum vocet & formica leonem.

Addeſis de abuſu inſignium *D. Limn. 6. IP. 1. num. 51. ſeqq. 8. IP. 8. n 5. & 103. ſeqq.* alia ſuggerentem: non enim hujus eſt loci, ut hæc ululterius proſequar. Multa cogito ſecurus, cogitationis pænam nemo patitur, nec de occultis judicat Eccleſia. *l. 18. ibique Goth. De Pæn.* cùm nemini quærere liceat, Papa quid facis? *C. ſi Papa. 6. diſt. 4. 41. c. nunc. 7. diſt. 21. c. oves. 2. q. 7.* adducerem ſane & ego quoque ejus rei præjudicia, niſi fortean odioſa, & propterea etiam juxta *l. ult. in fin. C. d. Dot. promiſſ.* intra fida ſilentii tecta domi tutius continerentur.

CONCLUSIO. XXI.

Sufficit, inquam, proh dolor, experientia, malitioſo

ſeculi genio, non per ſe ipſis virtutis inſignibus adſcribenda, ut meritò cum Poeta exclamandum:

Virtutem Pauci ſed habent inſignia plures:
Qui ſtimulat tauros, non & arator erit?

Siquidem non omnes Scholaſticis ornamentis (velut Doctoratus, Magiſterii) decorati, verè Dd.& Magiſtri ſunt; cùm aliud ſit eſſe D. aliud Doctoratus gradum aſſumpſiſſe: Hic in agone literario, ut à fide dignis expertis ocularibus Hiſtoricis accepi, ſine debita rigoroſa obſervatione ſeu executione *cap. Privilegium. 11. q. 3. D Tab. Th. 1 P. l. 14. c. 83. ax. 30.* quibuſdam in locis (juxta illud Gallorum: Nos Graduum Academicorum Inſtitores ſumimus pecuniam, *taſique [illegible] nous plaira*, & mittimus aſinos in Germaniam: ingenioſe à quodam inverſum: Nos ſumimus pecuniam, ne aſinus currat in Galliam) parva pecunia ab innocentibus ex ſtudii fornace noviter eductis [illegible] tribus ignorantiæ, multis in Marſupio, paucis in ſcientiis & eruditione, quæ tamen de Doctorum eſt eſſentia & Nobilitatis materia, ut nemo ſanus in dubium vocabit. *v. l. 7. C. d. Profeſſ. & Med.* examinatis: ille non niſi magno labore & experientia acquiri poteſt; quo poſteriori ipſo veri Papiniani patroni indigeantur, re ipſa verò Doctorelli illi & Magiſtelli miſericordiæ, bi nichts werthe Liederliche / des Macherlohns ohnwürdige / ex ipſorum [illegible] ut à Poetis Vulcanus è numero Deorum, eò quod [illegible] cum igne abſque intellectu eſſe judicabant, eiciendi, remittendi ad Frid. III. exſtirpationis conſtitutionem *v. 6. 17.* excludantur. Quippe quibus, & illis cum uſitatâ in caſu inſufficientiæ, [illegible] toriâ, exiſtentibus in potentia, ut loquuntur Philoſophi, Doctoribus indoctis & aptis ad Remp. ut aſinus ad Lyram, Nobilium & Dd. pro privilegii natura, privilegiis frui non conceditur (Nam non eſſe & inhabilem eſſe paria ſunt. *arg. l. 1. §. pen. ff. de R[illegible] l. 6. ff. [illegible] t. d. reg. l. [illegible] § 2. Quodcunque univ. [illegible]* & privilegium [illegible] loco alii [illegible] ad odioſos trahendum non eſt. *l. [illegible] ff. de Teſtam. [illegible]*) ut probat poſt allegatos a ſe *Neld. d. Tabul. th. 4. [illegible] lib. 1. de Rep. c. 9. num. 9. Menoch. conſ. 8[illegible] num. 7. [illegible]* nec omnes qui Cytharam habent Cytharœdi: ſi meliores, qui erudi-

tionem

ſ

tionem habent abſque his inſignibus. Loco ignominiæ eſt, apud indignum dignitas, & ut cantat Proverb. *Simia, Simia, tametſi aurea geſtet inſignia.* Hinc, cùm hæc piſcatio fertilior ſit, quàm piſcium Octobri Menſe, & ex jam olim cenſoriâ notata virgulâ: *Dignus & indignus pariter nunc ambit honores; Atq; ablativus caſus utrumq; beat*: fit, quod exulcerato hoc ſeculo, quo videmus bonos mergi, malos erigi, reptare aquilas, Aſinos & Leones volare, Vulpes in Curribus, Corvos in turribus, litem in judiciis, veritatem & virtutem in conviciis, mendacium & prætextum in deliciis & laudibus; Nobilitatis & Eruditionis Status, ac inaugurationes, hanc ob aëris tempeſtatem, & innumerum eorum numerum (ne dicam plus eorum quam muſcarum in Armenia *Lanſ. Conſult. p. m.* 706.) tunc otioſorum in foro, Magnatum domos pulſantium, nemine illis aperiente, multos fautores quærentium, nullos verò invenientium, decreſcant, vileſcant: Omne enim rarum charum, vileſcit quotidianum. *c. Si officia. diſt. 59. & c. legitimus. diſt. 93.* & per ſummam temeritatem, inſcitiam & pronitatem Dd. illorum auctoritatis non ſcientiæ, male Conſultorum JCtorum ſeu execrandorum Conſultorum, tàm facilè honoris inſignia impetrantium, quàm vanè ſtolideque poſcentium, maxima in Remp. importent detrimenta. Cujus etiam præjudicia notiora, quàm ut exemplis, quæ ne faciant conſuetudinem maximè cavendum, demonſtrare neceſſe ſit. Addeſis poſt *Carpzov. l. F. omninò Auctorem Comitiologiæ Ratubonenſ. de Anno 1654. p. m. 281. 282. ſeqq. p. 292. ſeq. p. 341. 342. 343. de his monſtris; & de correctione Corporis Iuris, & veræ Iuſtitiæ cultu late differentem.*

CONCLUSIO. XXII.

Perſonatis autem & ſuppoſititiis hominibus, de quibus ſupra, falſiſſimis illis ex propriâ auctoritate inſignium, ad inſtar familiarum antiquarum, aucupibus, & aſſumptis titulis, præſertim Nobilitatis, ſibi mirè blandientibus, quò facilius inter Nobiles reputari, & virtutis Majeſtati pellem vitulinam atramento & cerâ ſuperbam æquiparare queant, conſequendæ Nobilitatis, conficiendorum, confirmandorumque inſignium Gentilitiorum modum & optimam omnium formulam à Neſtorio quodam, his Harpalis, ut

474

ut eſt apud Eraſm. in Colloq. & Spangenberg lib. 9. Adelſpiegels c. 4. præſcriptam denegaret, dictum pace ipſorum. Für allen Dingen ſoll ein ſolcher / vnd ein jeder außgebettelt-erkauffter Edelmann/ jhme Pittſchafft / Schild vnd Helm fein künſtlich außgraben laſſen/ vnd jhme etwas luſtiges zum Wapen erdencken / daß ſich fein ſchicke vnd reime / mit ſeinen vorigen Ritterlichen Thaten / dann / er wird/ wo er nicht zuvor im Krieg geweſen / doch etwann den Bawren die Gänſe oder Hüner geköpfet haben ; dahero er in ſeinem Wapen nehmen kan / ein bloß ſilbern Schwerdt / vnd drey güldene Gänß-Hüner-Haſen-oder Eſels-Köpf / in einem rothen Feld / zur Anzeige / das er nicht bey ſchlechtem Blutvergieſſen geweſen / vnd ſolches ſein Wapen in allen Herbergen abzumahlen / vnd über die Thür zuſetzen / ſoll er ſich nicht dawren laſſen / mag auch wohl einen offenen Helm oben drauff ſetzen / vnd auff dem Helm einen ſchwartzen Hundes-Kopf mit hangenden Schlapp-Ohren / oder einen Haſen-Kopf / auch zwey Hörner darneben / vnd weil gebräuchlich iſt / daß groſſe Herrn gemeinlich Leoparden / Drachen / Hund oder Hirſch mahlen laſſen / ſo ſoll er / damit er etwas ſonderlichs / ſeltzames vnd wunderlichs habe / zwo Harpyen oder zwey Teuffel darbey machen / vnd damit es nicht allein Adelich ſehe / vnd ſcheine / ſondern auch Adelich laute / ſoll er ſich nicht / wie ſeine Vorfahren nur Harpal Gauch / nam id plebejum eſt , ſondern Harpal von (dictum abſque ignominia & præjudicio Status & dignitatis antiquarum familiarum) Gauch / oder nach dem Wapen Harpel von Gauch-Haſen-oder Eſelsberg nennen. Nam aſinus, totius humanæ commoditatis aſſiduus proficuuſque ille miniſter, coactè portans ut in adagio dicitur , myſteria , non eſt res indigna clypeo: Qui enim ſapientiæ operam eſt daturus , eum oportet victu eſſe tenui , omnia quæ in vitam humanam cadere poſſunt , æquo ferre animo , neque ad ullam excandeſcentiam , aut contumeliam ſeſe convertere : animo eſſe parvum , ſimplicem & inopem , ut aſinus eſt , qui nullum inter Carduos & lactucam diſcrimen faciat nullum denique ſit onus quod detrectet : & ubi opus fuerit , pro cane aſinum robore longè ſuperante, & bove &c. terram proſcindat. Quis detraheret *Philippi Scherbii lib. 3. Comm. in Ariſt. Polit. c. 12. in fin. pag.* 168. ſententiæ , nunc magis de inſignibus quam virtute

ſolicitus

ſollicitos eſſe homines, proferentis: *Et ideo* da ein ſolcher zu ſeinem newen Adel ſolche inſignia bekommen: oben im Schild ein Saw vnd vnten ein Adler / *& inſcripſerit* : *Sic placuit ſuperis* (*rectiùs* : Daß ein Saw zum Edelmann worden iſt) meinet daß er were geadelt worden/ vnd darauff ſeinen Schild im Würtshauß auffhencken laſſen ; *venit tertius & inſcriptioni iſti addit* : Aquilas ſubmittere porcis.

CONCLUSIO. XXIII.

Præcedenti §. allata, minimè de his ob propriam egregiè conſecutam virtutis famam, & heroica facta, Nobilitati, vel aliis ipſius privilegiis, quamvis nupero fœtu, adſcriptis, perverſo hodie more inſigniq́ue cum impudentiâ, à reliquis longâ inſignium ſerie decoratis, minimè animo volventibus eiſdem mediis Majores ſuos ultra vulgi ſubſellia ſe ipſos provexiſſe, thraſonicè ſub odioſo encomio: Gepfefferter Newgebackener vom Adel / ſeu Pfeffer-Sacks-Wapen-Ritter / (contra reg. Polit. hoc aulicum vitandum eſſe monentem) contemptui habitis, ſint intellecta, quippe quibus, fidelem operam ut ſupra invidiam aſſurgant, rectè Principi exhibentibus, nec ſumptibus, ubi res magnæ, laborioſæ & ſumptuoſæ occurrunt, parcentibus, ſenſim ſe verè Nobiles, & ad Magiſtratus obeundos, idoneos ita reddentibus, imò veteres Nobiles ad virtutem extimulantibus, ut ab aliorum invidia & conviciis ſint tuti, inſtrumento Nobilitatis ferè ſemper clauſula pœnalis annectitur. *Capit. Leop. art.* 44. ibi: Sondern auch dem impetranten / dem erhaltenen Stand vnd privilegio gemäß / das verwilligte prædicat vnd Titul in den expeditionibus daſelbſten ohnweigerlich zu geben / vnd bey Straff der darin geſetzten Poen nicht zuentziehen *&c.* ita ut ſi quis offenſus fuerit (putà tamen injuſtè) poſſit ad pœnas privilegio inſertas agere, & hoc in caſu, ubi jus privilegiati reſpicitur (putà ratione violati privilegii Cæſarei) æquè Cameræ Imperialis, Cæſarem & Status *R. I. Noviſſ.* §. Damit aber (ſc. quoad ſubjectum, locum & modum exercendæ juriſdictionis. *vid. P. Oſnabr. art.* 5. §. 20. *d. R. I.* §. Als dann nach dieſem. *& ſeqq.* non autem juriſdictionem ipſam ; quæ, utpote ad Imperatorem duntaxat, tanquam fontem omnis juriſdictionis ſpectans. *vid. d. Capitulat. art.* 1. ab ipſo ſolo eſt conceſſa. *Præf. O. C.* 1555. ejuſq́ue nomine, titulo & ſigillo tantùm exercetur, repræ-

præſentans: quàm, ob fundatam utriuſq. juriſdictionem ejuſq; concurrentiam, Judicium Aulicum exhibito privilegii documento originali adire, hoc caſu citationem (libello ſummario ipſi inſerto *d. R. I.* §. [illegible]) decernens, ad videndum violatorem incidiſſe in pœnam privilegii. Quod ipſum autem quo modo procedat, & quæ ad proceſſum ejus [illegible] mandum requirantur, fusè docet D. Schüʒ *in C. I. P. vol. 2. diſp.* 8 [illegible] *θ. 62.* ita ut præventioni locus exultat. Juriſdictio enim Cæſarea [illegible] ſtricta eſt tantùm ad Cameram, ſed etiam Judicium Aulicum. [illegible] *Capitulat. Ferdin. II. art.* 39. *F. III. art.* 41. *Divi Leopoldi art.* 41. & 42. adeò ut ipſi concurrentiam cum Camera denegare velle, abſurdiſſimum ſit; ita tamen ut nec cauſæ ad Cameram ſemel devolutæ, [illegible] ceptâ cognitione novorum teloniorum. *Capitulat. art.* 24 [illegible] ab Imperatore amplius avocari. *vid. d. art.* 42. *Pac. Oſnabrugenſ. art.* [illegible] §. 20. *verſ. Quoad Proceſſum. d. R. I. de Anno* 1654. §. Damit aber [illegible]. Sed modus procedendi in Judicio Aulico, idem qui in Camera obſervari debeat. *d. Pac. Oſnabr. d. l. d. R. I.* §. Was den Churfürſten und Ständen. & §. Nachdem nun auch. quamvis Judicii Aulici juriſdictio latior ſit Camerali, adeò ut hoc judicium, non quod omnes omninò cauſas cum Imperatore concurre poſſit, pluribus [illegible] adhibito Aulico Judicio Reichs Hoff Rath/ reſervatis, E. G. cognitione (collatio enim abſque conſenſu Electorum hodie non procedit *vid. Capitul. art.* 30. quo ipſo limitatur *Aur. Bull. c.* 5. *pr.* & *c.* 7. [illegible] de Feudis Regalibus immediatis; *O. C. p.* 2. *t.* 7. [illegible] §. Ob auch. *p.* 122. *vid. Præjudicia in R. I. Noviſſ.* §. Demnach auch in dem. & §. *præced.* tàm quoad poſſeſſorium, quàm petitorium, ob generalitatem textus *O. C.* &c. inter hæc non diſtinguentis [illegible] connexitatem; etiamſi tantùm de parte Feudi lis moveatur. [illegible] *Imp. Noviſſ. d.* §. Demnach auch. neque enim caſus, [illegible] declaratione Status in Bannum. *vid. Capitulat. artic.* 28. [illegible] apparet, quod Imperator in decidenda aliquâ controverſia, conſenſum Statuum adhibere teneatur, niſi velit, quod ipſi liberum. [illegible] *d.* §. *Quoad Proceſſum. Nec obſtat Capitulat. art.* 10 *verſ.* Wie ſonſten. *art.* 39. *in fin. verſ.* In wichtigen Sachen. *vid. θ.* 45. quæ potiùs ad ſententiæ in Aulico Judicio latæ executionem referri debet, ubi [illegible] condemnata, illud quod ſibi injunctum præſtare nolit, [illegible]

Dono

4158.

Banni decernenda veniat ; quo in caſu expreſsè deciſum. *in d. Capit art.* 28. Electorum conſenſum eſſe neceſſarium. (2.) cognitione novorum teloniorum, ſi Electorum aliquis actor vel reus ſit, *vide Capit. art.* 24. (3.) Quando de ſubſtantia, validitate & interpretatione privilegii Imperatoria auctoritate conceſſi controverſia movetur. *arg. l. fin. C. de LL. ibique Dd. &c.* Interim tamen, licèt nulla virtus propagetur ex traduce, ſed tantùm quandoque eo per ſe inclinet, multum Majorum Virtutibus & meritis tribuendum : nec Nobilitati generis vera Nobilitas deneganda, cùm ipſa in Conſtitutionibus Imperii fundata, Scholaſticis rationibus non ſit ſubjicienda. Specioſum eſt antiquæ Nobilitatis nomen : ſpecioſum vetuſtas poſſe Majorum oſtendere imagines : eorumque fortia facta, excelſo ipſorum capaci animo & induſtria exprimere poſſe ; ita ut, quin, maximè ſuâ & avitâ virtute, juxta illud : *quo quis antiquiori ſeu Nobiliori ſtemmate prognatus eſt, eo clariori judicio & ingenii rectitudine præfulgere cenſendus eſt. l. 8. C. de S. S. Trin.* & ſic duplici vinculo quod unico fortius, coruſcantes, de genere & virtute verè ſimul gloriantes, his novis etſi etiam virtuoſis, longis paraſangis, cæteris tamen paribus, de jure (etiam inviti, quippe quibus honores deferri poſſunt *l. 3. §. 15. ff. de Muner. & honor.* & in hiſce & ſimilibus intereſt Reipubl. ne adverſus propria commoda veniant homines. *l. 4. C. de Sponſal.* eorum igitur velle aut nolle attendendum non eſt. *Auth. res quæ. C. Commun. de Legat.* cùm Decus familiæ hoc impetret : Wir bitten Euch / Ihr müßt das thun ;) præferantur, & digniorem ſupremumque locum occupantibus, vulgaris poſſit objici verſiculus, quem habet *Auctor Comit. p. m.* 136.

Tali ſede ſede, ne dicam ſurge recede.

planè non dubitem ; cùm is qui ad conſervandam familiæ dignitatem ſc. debitam, non ambitione prætenſam, non diſceptat, dicatur injurius in ſe & poſteritatem, pronuncientque Politici, ut præcedentiam & ſeſſionem contra turbantem, armis defendere liceat, ordinis dignitatis obſervandi cauſa ; etiam Clerico. *Ad Philipp. 2. verſ. 3. c. fin. diſt.* 89. imò hoc in caſu Pater filio cedere cogitur, & nemo poteſt ordini iſti in præjudicium ſuorum renunciare *per*

vulgata. non obſtante dubio illo Chriſti Salvatoris *Luc. 22. vſ. 26. Vos autem non ſic.* & Philoſophorum dicto *Sapienti non eſſe pugnandum de loco*; ubi diſtinguendum inter ordinem virtutis ratione bonorum animi, de quibus ibi loquitur Chriſtus: & inter ordinem dignitatis. Quòd ſi verò illos præcedere quandoque permittant, fit per familiarem & politicam conniventiam, qua malunt magnitudinem ſuam illuſtribus factis, quàm glorioſis appellationibus oſtendere. Quæ urbanitatis ejuſmodi magis, quàm obligationis ex aulicismo orta verba tamen, obligationem non inducunt, *arg. l. 31. ff. d. Oper. libert. l. 2 ibique gl. C. de pignor. v. Vultei. conſ. 38. n. 5. [illegible] vol. 1.* prout nec probat ſola nominatio fraternitatem veram inter Geſchwornen Dug- Sauff- vnd Stallbrüdern *l. 58. ff. d. Hered. inſt. l. [illegible] 14. C. d. Probat. l. 6. C. De Teſtam.* & aliàs à legum ſubjectione eximunt verba modeſtiæ, neceſſitatem non inducentia Juridicam, cùm reverentialia, officioſa, urbanitatis honoriſque id genus verba ad complacentiam abſque veritatis præjudicio prolata, magis intelliguntur adulatoria quàm obligatoria, & propterea de vento Servium, & ad favorem loquentis, ut in Ethicis honorantis magis quàm honorati honor, interpretanda eſſe, ex communi DD. Schola, Uſu Camerali, *Gilman. tom 4. Symph. part. 1 vot. 10. num. 183. ſq.* & ratione ipſa dicuntur, nihilque Juris quæritur illis, & malè ad ſubjectionem præciſam hinc fit illatio. *D. Limn. 4. J. P. 6. n. 74.* cùm tales amicitiæ ne quidem poſſeſſionem tribuant, tituli alias valeant ſicut nummi; juxta illud Germ: Titul koſten kein Geld, adeò ut ſi intra verborum terminos maneant, nihil in effectu aut huic detrahere honoris, aut illi largiri poſſint; & quotidie, teſte experientia, adeò excreſcant, ut jam Deus T. O. M. nullo ſingulari titulo appellari poſſit, quem non hominum ſibi ambitio arrogarit. *D. Forſtner ad Tacit. 2. Annal. 87. 2.* & Imperator Romanus, Orbis illud primarium Lumen, omnipotens ferè vocandus ſit. O curas hominum! O quantum eſt in rebus inane! *Perſ. ſat. 1. v. 1.*

CONCLUSIO. XXIV.

Cùm verò infinitæ ſint Inſignium cauſæ & occaſiones impellentes, adeò ut ridiculum ſit, ſi quis Inſignibus abſque ratione uti velit, aliaque ex Ortu ſeu origine, alia à facto quodam Heroico

& [illegible]

& inſigni orta, alia à perſonæ locive nomine, *Gallis armoiries qui chantent. v. 6. 18.* alia conditione ſeu ſtatu vitæ, (cujus magna eſt cauſa, Unde alia militum: alia agricolarum ad bellum proficiſcentium, alia nautarum ea in eligendis armis inter alia ſemper obſervata fuit ratio, ut quiſque pro ſua conditione & ſtatu ea effingat: imò conſtat, antiquos illos militaris rei peritiſſimos in eligendis ſibi armis bellica aſſumpſiſſe inſtrumenta, Caſſides, Scuta, haſtas, enſes, quo bello ſe interfuiſſe ac in eo quippiam egregii præſtitiſſe ſignificarent) Officio, Nominis Convenientia, Eventu, caſu vel alia aliqua occaſione, arbitrio ſeu dedita opera, lubitu. ingenioſa fictione, aggregatione. & aliis quæ partim ex ſuperioribus liquent, & *ſeqq.* patebunt, petita inveniantur, utplurimum eorum, teſte *D. Limn. 6. lP. 6. n. 17. ſeqq.* obſcura nobis eſſe ſolet ratio, ita ut ſi quorundam initia ignorentur, venia antiquitati, apud quam ſepulta jacet, danda, non ignorantibus etiam per ſupra dicta, eligi hodie & hactenus electa fuiſſe arma, à quibuſdam Principum conceſſione, gratiam, perſuaſionem, voluptatem; ita omnia confundit deletque vetuſtas, quæ non ſinit rem veterem pro certo affirmare. *Liv. D. 6. 1. l b. 1. cap. 3.* habente occaſionem, ſicque nulla ferè hodie inſignia, Stemmata, Schemata & ſymbola ſine ſententia inveniantur: Sicco, ut dicitur pede, cauſas, occaſiones & origines, tanquam utplurimum ignotas, in ſpecie aſſumptorum, electorum, conceſſorum, auctorum & mutatorum inſignium. *vid. tamen 6. 53. ſeq.* prætereo; & quia ad hæc obtinenda, uti ad Nobilitatem ipſam non quævis virtus ſufficiens, ſed excellens LL. vel legionibus comparata, illuſtris & Reip. & vitæ communi admodum utilis (qualis fortitudo & ſcientia) meritò requiritur, his omnibus majorem & omni exceptione præſtantiorem judico, quæ ob honeſtam aliquam occaſionem & actiones, in virtute Bellica, glorioſis factis; & Civili, conſiſtente in prudentia rectè conſulendi Reip. ſicque armis & literis fraternizantibus, Marte & arte, ſuum habentes primum fundamentum, procedit, *juxta verſ. Sunt duo qui faciunt, ut quis ſit Nobilis,* Ars Mars; *Major ab arte venit gloria, Marte minor.* Sunt illæ duæ Aquilæ ſolæ in natura rerum, hæc bellicæ laudis, illa literariæ, hæc potentiæ, illa ſapientiæ. *Scaliger Exerc. 94 ſect. 4.* An autem militia armata togatæ prævaleat, multi concertant, quibus

concertationibus poſthabitis, ego militem in rebus militaribus Doctori, Doctorem verò in civilibus militi anteponendum eſſe dicito. *cum Gail. 2. O. 118 per text. in l. 1. C. de offic. [illegible]* [illegible] verò promiſcuo ſeu indifferenti, qui promiſcuè ad literatos & milites pertinet, Literatos præferri militibus, *per tradita D. [illegible], exerc. iuſtin. 1. Qu. 7. p. m. 17. ſeq.*

CONCLUSIO. XXV

Ex virtute Sagata ſeu Heroica, Genitrice & conſervatrice illâ optimâ & fundamento omnium dignitatum, aliorumque honorum innumerabilium, ſola olim & primaria illa inſignium cauſa (quippe quæ ob bello præclarè peracta facinora, ut multa alia virtutis præmia publica, quamvis magnanimitati exuperans ex conſcientia ſit honor, & pulcherrimam ſibimet mercedem det;) [illegible] more inſtitutoque Majorum hoc inſignium decus meruit, & ſic inſignia nihil aliud ſunt, quàm præmium virtutis militaris; cujus & in argumentum ab ævo receptum, ut Nobiles, Heroes, aliique militiâ clari, & quidem ſoli, Inſignibus ſeu armis utantur. *[illegible] Rer. Auguſt. lib 4. p. 60* cùm conſtet ex militia ortum habuiſſe, ipſam Equeſtrem dignitatem ſeu Nobilitatem Gentilitiam, [illegible] illam ex cruore hoſtium & cædibus ſtrenuâ ſtrage acquiſitam, & publicis honorum inſignibus cohoneſtatam, [illegible] verò [illegible] blandimentis olim, ut hodie adeptam ſed cæſorum hoſtium ſanguine emptam fuiſſe: Hinc tot coronarum genera, tot militaria dona, & inter hæc annuli, ſtatuæ & imagines natæ. Unde omnes Nobiles, ex antiquiſſima Heroum propagine ſati, [illegible] animis ſuis probè inculcare, & in omnibus neceſſitatibus, ne ad aliquid ſuo ordini inconveniens procedant, corporis robur [illegible] Heroe & Nobili poplites, bellico potius ſudori aptare, militariumque officiorum ſe capaces reddere, cùm velle [illegible] non ſine periculo alios, *Seneca teſte,* ſtringat, & *legum* armaturam [illegible] ſeu *legionum* decore deſtitutam, fortitudine Majorum indignam [illegible] dicare, ſtabile feliciſſima imitatione *l. 14. C. de Adv. div. jud.* [illegible] toga connubium velle, & ſic militiam (in qua ſciant ſe [illegible] aſſumi & ad officia promoveri. *Tritbad d. [illegible] Dignit. num. 12.* nam plus illis habetur fidei, prudentiæ & fortitudinis, maximè ſi fœdus percutiendum, aut [illegible] paciſcendum [illegible]

militi-

Miltiadis trophæis & gloriæ fomite incenſi, Majorum tramite ipſo pergentes, optimam ſui ſtatus conſervationem intendere debent. adeò intrepidos ſe exhibentes, ut plagarum vulnerumque ictus & rictus, qui cordatos etiam milites ſæpe percellunt, neglectui prorſus habeant, idq; debeant, nec morati plurimorum cutem bene curantium effœminatorum, formidoloſorum, timidorum Haſen-Schrecker/ vano temporali lucro domi ſtudentium, Maximam hanc ſtatus martialem, nimis rigidam vocantium, juſtam neceſſitatis & ſuæ reputationis legem minimè conſiderantium murmura multivaga, garrula, quippe qui teſtudinum more domunculis infixi, caveæ unius urbeculæ &c incluſi, noſcendo ſe ipſos, ſplendorem aulæ dedignati, dotes ad benevolentiam & famam ea, tandem quandoque inſtructiſſimas, in villa quaſi defodiunt, aut feroci plebi obiiciunt, peſſimè obſervantes illud : *Alterius non ſit, qui ſuus eſſe poteſt.* Imò intelligant, legem quandam ſibi eſſe impoſitam, neceſſe eſſe, ut ſupra pluribus demonſtravi, ut Majorum præclaris geſtis ſic inſiſtant, ſplendida illorum veſtigia æmulentur, nec illuſtri illorum famæ incumbant, aut turpi otio, quod lætæ fortunæ auram ſæpè comitatur, aliiſve vanitatis ſtudiis indulgeant, ſed propriæ virtutis fulgori confidendum eſſe arbitrentur; arduam & aſperam, (perpetim animo volventes illud Poetæ : *Fortia facta Patrum Gentis cunabula noſtra*; & *Ovidii* : *Et genus & proavos & quæ non fecimus ipſi, vix ea noſtra puto.*) crebris ſentibus obviam viam, prærupto ac difficili aſcenſu, quam multæ inſidiæ & invidiæ, virtutis illi Comites, velut perpetui hoſtes, perperàm habent infeſtam, cùm animus ſolus hos omnes adverſantium conatus eludat : Odio & invidia ſis ſuperior, præcedentes rejicias, ſubſequentes remoreris, ubi ordinatus à ſe ipſo incipiens amor & ſalus in eo poſita eſt ut ſemet conſervet. delicias, voluptates, convivia & quæ iſta ſequuntur, vitiorum hydras, & comitantur illecebras libidines, amores, cupiditates; ambitionem, ſuperbiam, *commune Nobilitatis illud malum, Salluſt. Bel. Iug. c. 64.* iracundiamque fugiant, ne ut inertiſſimi abſque virtute & armis gloriâ, vel ad inſtar maximæ illius hominum partis arrogantia ſeu vanitate inebriatæ, intumeſcentes alii Nobiles, ſola ſanguinis nobilitate freti, quod ipſis deeſt à Majoribus oſtentantes, primorum virtute & induſtriâ laborioſè partum, ſcelere, parique vecordiâ

cordiâ facilius perdentes, in quibus, ſicut in ſtatua, præter nomen, inanem propè fugitivam autorum ſuorum memoriam, opinionem & titulum nihil eſt additamenti, potiùs fumoſas imagines referre, quàm veram Nobilitatem præferre dicantur. Ideò enim ſunt id quod ſunt Nobiles, i. e. noſcibiles, quibus dignitatem conciliat virtus militaris tanquam fundamentum, & generis prærogativa, tanquam tradux ejus & propago, quòd per fortia facta & virtutes, Nobilitatis animam, inculpabilemque vitam omnibus ſe notos reddere debeant.

CONCLUSIO. XXVI.

De Heroica omnium illa excellentiſſima virtute, *juxt. Saluſt. de Conjur. Catil. in proœm.* quâ ex juſta militia, ob generoſa facinora vera Nobilitas acquiritur, ſuſtentatur, (nam facilis eſt tranſitus à militia neglecta ad Nobilitatis decrementum. *Lanſ. Conſalr. p. m.* 734.) & conſervatur, *praced.* 6. dictum: jam ad togatam, virtute Civili partam, eminentiorem dignitatem habentem. *arg. l.* 7. *ibi: quos ſcientia* (parens Nobilitatis) *Nobiliſſimos facit. C. de Poſtul.* aliàs *omninò Pacius in Analyſi.* quippe non tantùm ex militari prudentia, fortitudine, animi magnitudine, propterea quòd magnum ſit & Nobilitate dignum, mortem contemnere, ac pro libertate, dignitate & ſalute omnium, vitam libenti animo & infracto pectore profundere, nec ullum patriæ periculum vitæ denegare, ſed & ex hoc Nobilitas dependet, imò quæ tantundem in Nobilitate operatur, quæ ex literarum ſtudiis hauritur, cui nec minùs quam priori, Nobilitas invigilare debet; artes enim & ſtudia, quibus Viri Nobiles aliique defenſionis ſuæ viribus confiſi, Reſpublicas lapſas erigunt, fatigatas reparent &c. non ſolùm in eo conſiſtunt, ut prœliis vulneribuſque patriam ſalvent; nec præterea ad hoc ſufficiunt [illegible] rotundam omni ſalutis publicæ curâ abjecta, ſubtiles [illegible] nugæ, fumo lucubrationum ſordentium ſpeculationes in Scholis nonnullis uſitatæ, quæ ſanè ne minimum quidem utilitatis Reip. adferunt, ſed hic adſit politica prudentia apta ad adminiſtrandam & conſervandam Rempubl. civili converſationi admodum frugalem, & quæ de illa Philoſophi docent, in uſu habere, neceſſe eſt. Nam ipſe Salvator *Matth.* 10. *verſ.* 16. diſcipulis ſuis præcepit columbinam ſimplicitatem ſerpentinâ prudentia mixtam. Nec Equeſtri Sanguini incongru-

inconcinnum, juris ac legum cognitione pretio numario non æſtimanda, nec dehoneſtandâ. *l. 1. §. 5. ff. de extraord. cognit.* pectus implere; cùm turpe ſit Patritio & Nobili jus in quo verſatur ignorare. *l. 2. §. 43. de O. I.* probè tamen, quia omnibus numeris perfectus vix ſperandus, hoc, neceſſaria tantùm inferente verſu obſervato, & Theoriam perficiente praxi.

Quid juvat innumeras, ſcire atq; evolvere leges,
Nam ſi ſervatur nulla, quid ulla valet.
Leges excreſcunt, librorum copia creſcit.
Nec novus in terris Juſtinianus erit.
Diſcamus Leges, Praxis quas ſervat & uſus,
Curia nunc Mores, nullaq; jura tenet.

Tot Heroum ductu, graviſſimoque toga & ſago militantium altiori conſideratione digniori & ditiori exemplo tot Principum, Comitum, Baronum, Nobiliumque, quos juriſprudentia monſtrabiles fovit, quorum nulla temporum injuria ſplendorem obliterabit; ex quorum tàm ſtemmatis claritate, quàm glorioſâ juris notitiâ & doctrinæ Majeſtate longè altius evectorum & æſtimatorum infinitâ nube, quis exultior *Nobiliſſ. D. Wolffgango à Gemmingen, Adſeſſore Cameræ Spirenſis Celeberrimo?* Quis acutior & juſtior *Nobiliſſ. D. Iohanne Alberto à Wellwart, Supremi Iudicii Wurtembergici Præſide nunquam ſatis laudando?* aſt non ita pridem ingenti meo piorumque omnium mœrore, fato functis! Hinc duas Nobilitatis Conſervatrices, Politici, non alienis ſed propriis cernentes oculis, & ſuis audientes auribus, ponunt alas, quibus in hoc ampliſſimo mundi theatro ſeu aula univerſi Orbis, omni tempore ipſa à contemptu ſe vindicare, ubi ubi opus fuerit maſculè familiam contra omnes tueri (nam quæ non arma queunt, vincere ſcripta queunt) & è ſordibus ad excelſa honorum faſtigia eluctari poſſit, Literas nempe pretii non æſtimandi, earum verus ſi noſcatur uſus, & maximè illa ordini Equeſtri gloriam conciliantia Arma, ſeu gloria bellica, triumphis militaribus paranda. Natales ſiquidem tantùm & abſque fortunæ ſecundæ gratiâ, non ſatis, neque ſimul magnum quid poſſe, in aprico eſt, niſi per induſtriam colantur: Eques Sagum portet: ſit armorum

morum ſtudioſus gnarus & cupidus : arma amet , in armis exerceatur aſſiduè : maxima enim pars cæterarum rerum , quibus eſt ornandus , non niſi ad hoc ipſum cenſetur neceſſaria , nempe ut inde ſplendor diffulgeat major. Quarum illas non inſcitè , neque invenuſtè quiſpiam in Principibus viris gemmas , in Nobilibus (cùm haud quenquam vel meliora vel plura ſcire oportet , quàm ipſos , quotidie aſſidentes Principibus & Regibus , quorum auxilio ſubditi reguntur , & Reſp. adminiſtratur) aurum , & argentum , in privatis & plebeis plumbum eſſe dixit , quod quò altius ea ornamenta collocentur , eo magis ſpendorem , pulchritudinem utilitatemque ſuam demonſtrent & exſerant. Quam neceſſaria autem ſint Nobilibus , vel ad aulam , vel alia Mundi negotia contendentibus , ſtudia & virtutes , dum ſeſe tot acerrimis oculis ſiſtunt , & judicio curioſo tot hominum acutiſſimorum exponunt, ubi occultiſſimum quodvis non diu latet, res ipſa loquitur , & comprobant exempla plurium Nobilium , Martis & Muſarum amaſiorum,quæ apud ſimplices admirationem , tanquam Americana avis ad prodigium variegata pariunt ; quamvis non deſit magnus iſtiuſmodi hominum perverſorum , ubique divagantium numerus , qui ſtupore quodam obruti non poſſunt capere , quomodo illi , & literis & armis vacare debeant , & poſſint ,inducti rei ſanitate & nebula ignorantiæ , meliorum contemptum conciliante. Neque tamen in viro Nobili, præſertim Juvenilis ætatis , non patiente animum mollem , tàm multis ac gravibus curis onerari ; cætera ſcientiarum integra , ſed miſſis , ut dictum , Philoſophorum tricis & digladiationibus , & omnibus illis, quæ potius jocunditatis quàm neceſſitatis ſunt (præter Hiſtorias , & linguas) neceſſariarum & plurium cognitio levior,quàm unius ſoliditas profunda monſtrante optimos Auctores , quorum non infinitus numerus , fideli manuductore , requiritur , quoniam nimis brevis eſt vitæ curſus ut ad perfectionem etiam minimæ alicujus perveniamus , ex omnibus illis quæ proponuntur. Qui verò unius rei tantùm eſt gnarus, longe ſæpiſſimè cogitur ſilentio indulgere ; & omnes non poſſunt eſſe , ut Nerva , qui de jure 17. ætatis anno reſpondiſſe fertur. *l.1. §.3. ff. De poſtul. & Celſus.l.91.§.3.ff.d.V.O.*

CONCLU-

Concluſio. XXVII.

Utraque tàm militaris quàm togata , quamvis veteres Nobilitatis inſignia non niſi virtute bellica clariſſimis tribuebant, (inquam) ſi ſtrenuè detur alterutri opera, Nobilitatem ejuſque inſignia ſufficienter meretur : & hâc poſtremâ, ob fulgidum ſcientiæ ſplendorem , & alia virtutum ornamenta, *tacitè* id eſt legis- *vel expreſsè* Principis beneficio , Nobilis quis effici videtur , & ejus privilegia conſequi ; Tacitè ſeu per conſequentiam, quando is , qui jus Nobilitandi habet , ſine creatione ſolenni , vel collatione diplomatum , de ſua dignitate participare , & lateri ſuo adhærere ſinit. *l. 1. C. d. Præpoſ. lab.* quod fit per indirectum (1) ſi Princeps aliquem tàm Cancellarium & Conſiliarium ſui Palatii adſumit ; qui ob Herculeos labores dignam ſuæ prærogativæ debent habere fortunam. *l. fin. C. d. quadr. præſcript. P. O. de anno 77. t. 11. § 1. P. O. d. ao. 30. §* Und wo einer *ibi* : Und ſo einer eines Fürſten Cantzler oder Rath. inter quos autem Conſiliarios omnes meritò ſupremi ſunt illi, qui aulico Conſilio Cæſaris Kayſerlichen Reichs-HofRath/vel Cameræ Imp. præſunt ; de quorum privilegiis eximiis *v.* verneuerte Reichs-HofRaths- und Cammergerichts Ordnung. Ob quam ipſorum dignitatem credo eſſe , quod hodie in Aula Cæſarea hi Conſiliarii illuſtres ſtatim ad altiorem evehantur conditionem , & quidem ex Nobilibus Barones , ex Dd. & aliis Literatis tanto Conſiliariatu dignis , Nobiles per diplomata coactè quaſi ob præcedentiam, *de qua v. Capit. Leop. art. 43.* titillantem , efficiantur (2) ſi Princeps Doctoratus vel Licentiatus alicui , vel ipſe , vel per Collegium , conferat honores Dd enim Theologiæ ob Nobiliſſimum objectum, & medicinæ propter neceſſitaté, licet plus ſalutis unius conſilium maturum adferat quàm centum purgationes de Rhabarbara, quin Dd. & Licentiatis LL. promotis *per l. Medicos ibiq. Dd C. d. Profeſſ. & Med.* quoad immunitates ſint comparati . & proinde iiſdem ac JCti cum Nobilibus expreſsè Nobilitatis gaudeant privilegiis nullus dubito , *cum M. Steph. d. Iurid. l. 2. p. 1. c. 7.* portantes inſignia mit einem offenen Helm / teſtante experientia *v.* 0 *37.* (3) ſi quis ab aliquo voluntatem & poteſtatem (conjunctim non ſeparatim requiſita illa ad cujuslibet actus perfectionem) Nobilitandi habente, de Nobili quodam feudo in ſymbolum conceſſæ Nobilitatis inveſtiatur.

Vultei. l. F 8. n. 6. v. 8. 60 n. 12. Expreſsè autem Principis beneficio, quando verbis ſolennibus & collatione diplomatum *l. 3. §. 1. ff. ubi ſenat. vel clariſſ. ibique Dd. l. 3. l. ult. C. d. Conſul. 12. 3.* quales ſunt e. g. illi qui Equeſtri dignitate &c. ornantur à Principe: wan einer wegen ſeiner tugenden vnd tapfern thaten in Kriegen zum Ritter geſchlagen wird. *arg. l. 2. C. d. primic. l. fin. C. d. Equeſt. dignit.* verum enim requiſitum Germ: Daß keiner ſoll zum Ritter geſchlagen werden/ er ſey dan von ſeinen vier Ahnen Edel vnd waffenmäſſig [illegible] alſem non ſemper obſervatur, *Limn. 6. IP. 2. num. 9.* ita ut pluribus bene conſuleretur, ſi cum ictu Equeſtri cenſum quoque acciperent Equeſtrem. Qui diplomatum modus hodie frequentiſſimus, ita ut nemo verè nobilis cenſeatur, quem non ad hunc ſummus Princeps evexerit gradum.

CONCLUSIO. XXVIII.

Quùm verba autem non ſufficiant, ubi facto opus eſt, *Stultitia ſedendo aut votis aut verbis debellari credere poſſe hoſtem, ſed armari copias oportet, deducendas in æquum, ut vir cum viro congrediatur, dicente Minutio ap. Liv. dec. 3. lib. 1. cap. 44. & lib. 2. c. 14.* & omninò audiendus ſit *Marius, apud Salluſt. Bel. Iug. c. 85. qui id ſibi ducit palmarium, non quod in Scholis palluiſſet, & Magiſtri ferulas timuiſſet, ſed, quæ verbis ibi ornantur, militando edoctus fuerit, hoſtem ferire, præſidia agitare, nihil metuere, niſi turpem famam, hyemem & æſtatem juxta pati, eodem tempore famem tolerare & laborem*; ac ideo deriſit ſolorum inſignium jactatores, non tamen conſervatores, à viris fortitudinis propriæ teſtimonio excellentibus, ut à *Sertorio* Romanorum Ducum haud infimo factum referunt Hiſtorici, qui, cum bello quodam adhuc privatus oculum amiſiſſet, non ſolum id infortunium fortiter tulit, ſed gloriari etiam ſolitus eſt, quod cæteri viri fortes, ſua virtutis inſignia, torques, haſtas, coronas domi relinquerent, ipſe ſua haberet ubique decora. Deo, præter alia infinita præmia, & hæc virtutis inſignia [illegible] olim conſequenda & conſecuta: *Non enim minor eſt virtus quam quærere parta tueri.* cum dignitate ipſa fortitudine Majorum acquiſita, tuenda propria virtute & conſervanda, ac ab oblivione ſilentioque vindicanda, veris militibus & omnibus verè Nobilibus ad præſtandum, uti plebeii ad plebejorum vitâ aptos labores, multis ſpeciebus con-

ceſſit

ceſſis excelſioribus, multis hebetioribus à natura creatis, maximè temporum injuriâ novercaque fortuna inter Saxum & malleum conſtitutis, vel aliam ſatisfactionem habentibus nullam, *juxta Evang. Laborare nolentibus, mendicare erubeſcentibus*, & rectè ideò nullum, præter hoc ex lex neceſſitatis, *juxta illud: Bellum cogit neceſſitas: pacem optat voluntas. C. noli. 23. q. 1.* aliud remedium domi exiſtente curta ſuppellectili quâ ſplendor Nobilitatis dem Stand gemäß propagari minimè poteſt, habentibus, neceſſe, piis & fortibus viris eſſe, terſiſſimum & ad quævis paratum pectus habere, omnibusque inter victoriam mortemve generoſo animo certa deſperatione magnanimiter abruptis, aut vincere, aut ſi fortuna dubitabit, in prælio potiùs glorioſam, quàm in fuga mortem indecoram oppetere, animosè nihil planè curare, diutinos armorum ſtrepitus, telorum procellas, jaculorumque Nimbos Cælum ibi terræ miſcentes: nam fortitudo circa maxima pericula requirit cor intrepidum (niſi tamen hoc fundamentum prudentia & dexteritate nitatur, difficulter eam exiſtimationem quæras, quâ arbitros meritorum tuos facias: Omnia audentem hoſtes contemnunt: nihil temerè agentem metuunt) & firmum propoſitum vel millies mortem oppetendi, quàm in ullam vecordiam conſentiendi: cùm melius ſit ſtatim perire cum honeſtate quàm lente cum dedecore; ubi in acie honoris & rerum, gerendarum uti in conjugio, non bis licet peccare, aliàs fama naufragium patitur. *Tacit. 13. 35. 7. & 3. 34. 7.* non fugit generoſum pectus mortem, quando vivere amplius honeſtum non eſt, & mori neceſſe eſt, ſed mori tamen Nobiliter anhelat, non citra defenſionem ſui, ne ſuæ mortis autor ſit. *ait. Limn. 6. IP. 6. n. 47.* Et ſic ſic Cordatiſſimi Hectores, fortiſſimi Achilles, Prudentiſſimi Catones, Piiſſimi Joſiæ, fidiſſimi & Juſtiſſimi Ariſtides! invicti animi gloria inde aſportanda: Conſervatio ſtatus, cujus honorum & dignitatum deminutione Heroes animi, conſervandi nominis & familiæ ſuæ natutali impulſu illi ambitioſi generoſi & Nobiles ſpiritus, hunc theſaurum inæſtimabilem omni lucro cunctisque rebus, imò ipſi vitæ rectè *ſecundum Iura vulgata* præferentes, nihil magis ægre ferunt: aut vita libera, aut mors glorioſa expetenda eſt. *& juxta illud Scaligeri: aut morte Majorum illuſtris gloria reſtauranda; aut vitâ fortuna ſuperanda.* Sintque exemplo Nobiles illi

ſuperiores, id eſt Principes, Comites, Barones, hoc ſtatus axioma probè obſervantes; perpetuo virtutis Heroicæ quaſi innatæ motu agitati, ad vera militiæ caſtra, quorum diſciplina charitate parentum & liberorum olim antiquior fuit *l. 19. § filius 7. d capt & poſtl.* nec in caſu ſc. cauſæ Juſtitiæ conſcientiam ſalvam, ubi ſibi & Reip. aliter conſuli non poteſt, conſervantis, Jure divino, quo teſtatur aliquando bellare neceſſum eſſe non quidem abſoluta neceſſitate, ſed conſequentiæ, *v Ames de Conſc. p. m. 350. & ſeq.* nec naturali. *c. dominus noſter 23. q. 2.* nec LL. Gentium *v. Grot. de I. B. & P.* prohibita, eo fine ſe conferentes: Exprobrata militia creditur, *Caſſiodoro teſte*, quæ irremunerata tranſitur: non vano militiæ nomine inania tantùm lucra, maculæ & vibices generoſi Martis, ſed gloria imprimis ſectanda. *arg l. 9. C d. Cohortal. 12 58.* Milites magis horridi eſſe debent ſeu bene armati: neque tam Cœlatum auro argentoque quàm ferro & armis fretum laudari. *è Livio. Lipſius 5. Pol. 13. n. 62. Curt. 3. 3 f.* teſtatur & tales qui animum erectum, gladium Marti conſecratum, brachium ictui paratum, truncatos militum artus, aut pela oſſibus immerſa, vel terrifica tormentorum fulmina (quæ Muros à Caſtris ſœpe divelluut) ullasve pavidorum diſſuaſiones, aut innumeras rationes, comitantes conditionem, ut videtur [illegible] moleſtam, ſponte occurrentes, à quibus homo, fortunæ ancipitis ignarus, abſterreatur à veſtibulo, non morantes, vel citatim nuper celebrandos & promovendos eſſe, doctrinæ eſt Politicæ [illegible], miſſis ambagibus, & nulla difficultate etiam ſalebroſiſſima animum deterrente, vel metum uſquam incutiente, ſub Dio inter Commilitones, frigora perferentes, pluvias ſuſcipientes, rorarios inter velitantes conflictus quærentes, Prælia exoptantes, fortunamque inter dubia, virtutem certis annumerantes, nec familiæ, quod delicatulis [illegible] illis infantibus qui liberiorem feriè vix poſſunt [illegible], quandoque contingit, à Ducibus quicquam indulgere, ſed per munia bellica, eorumque rudimenta gradatim promoveri deſiderantes. Miſerabile autem eſt & flebile bellum, ubi Bellonæ via [illegible] male dicitur, uti victoriæ veri & deſiderii incompotes, fugiunt, teſtante praxi, garciferi, triobolares illi tyrones & thraſones [illegible] Bapfen [illegible] cogendi ingruente bello præter ſpem [illegible], atque ita ambitionis ſuæ pœnas dare, quorum aures, [illegible]

[illegible]

tubarum clangorem & tympanorum tormentorumque tonitrua vix circumſonuere, & tamen, cùm ſic vix obliquis oculis cum ſervo Amphitruonis, Martem aſpexerunt, poſtliminium cogitant, domumque reverſi omnia mentiuntur, de nihilo magna: de parvo maxima fingunt, ne qua in parte Pyrgopolinici diſſimiles appareant, omnis eſt ipſis ſermo de demonſtrationibus Caſtrenſibus, de ducendis Copiis, de inſtruenda acie; adeò ut ſi vocabula militis & pugilis ſequeſtrò deponas, ad incitas facilè redigas, ut tandem ſalutem in verbis honeſtatis, quibus tument, inveniant, O milites ex Plauto glorioſi ante victoriam agentes triumphum, ſed non ſpectandum quid Romæ *l. 12. d. off. Præſid.* nec quid Neapoli fiat. *arg. c. gaudemus. ext. de divort.* O Heroica ſoboles! quæ ipſi de virtute diffideret, niſi frontem caperaret, os inflaret & diſtorqueret, ferociam & riſum ſexcentis modis propinaret ad terriculamentum, ac ſi miſella illa Majorum Gentium cohors, quod ſibi habet perſuaſum, omnium oculos in ſe convertat, animos in metum & admirationem det. At pulcherrima hæc virgo inter Leporino corde præditos, paucos inveniet procos: quibus perpetuum gloriæ ſilentium ex L. quaſi diffamari injunctum.

Conclusio. XXIX.

Ut ut ſit: tamen ſi quis putet culmen fortunæ rotantis ſeſe ſtatim obtenturum, nec ullam remoram paſſurum, aut vim omnem evitaturum, is ſe nimis præbuerit deridendnm quaſi extra oleas & rationem evagatus: quæ omnia exempla Majorum, affectus & deſiderium gloriæ (cum qua divitiæ & alia mandana interitura collata, nullum momentum merentur) & communedictum: Deos bona ſua laboribus vendere, *v. l. 14. C. d. re milit. 12. 36 l. 1. C. de agent. in rebus 12. 20. l. 1. & 2. C. d. off. Magiſt. off.* vincit intrepido animo. Nec ideo à metuentibus ne Cœlum ruat reprehendendi, quòd hæc res adeò difficilis ſit tractatu, ut pleriquè Juvenes (ab anno tamen 17. idonei ad militiam & Remp. à populo Romano jam olim conſcripti *teſte D. Limn. 8. IP. 6. num. 92.* & ut teſtatur experientia, & à Rep. Helvetica eodem ætatis anno digni judicati, qui gravioribus laboribus occupari conſueſcant, & ad omnes caſus fortuitos ſint parati) vel peritiâ rerum, *juxta prov. Dulce bellum inexpertu*, deſtituti, vel ardore in tranſverſum acti, adultiores etiam, aut ſenſu meliore

vacui

10 A

vacui, aut obſtinati, hac via in peniciem ruant. Obſtrepentibus ſolâ oris buccina naſoquè Rhinocerotis, Satius eſſe incognita virtute gaudere, quàm pompam & tot vitæ pericula ſuſtinere, [illegible] eſſe quàm cum diſpendio fortunarum, vitæ & famæ, negotiis [illegible] matrimonium, inſuſurrato vano & abſurdo illo dicto: Pauperibus, amore ſcientiæ, de divitibus factis ab uxore divite param Scholiſticam certò certius ſolutam iri, ein Reiche Schwöher [illegible] alles wider. O vanitatis ſomnia! ad inſtar ruſticorum, liberos quaſi venales conficientium, eſſe contrahendum. Aſt; ubi ſunt divitiæ ibi & ſequitur ſicut venator leporem & Canis [illegible] feræ, malorum & calamitatum illud extremum uxorum Imperium *Ecclef. 25. v. 30.* contra jus divinum, quo expreſſe [illegible] præter colum, penſum & fuſum, ipſis eſt ſurreptum *Gen. 3. [illegible] Tim. 2. v. 12. ſeq. 1. Cor. 14. vſ. 34. Epheſ. 5. 22.* adjecta vindicta divina [illegible] *11. & 12.* præceptum, ut ſine ulla additâ diſtinctione ipſa propter virum & adjumentum viri & ex viro condita. *Gen. 2. 1. Cor. [illegible]* pars mariti. *Matth. 19. v. 5.* ejus caro. *Ephes. 5. v. 2[illegible]* ad [illegible] mariti ſeſe componat & accomodet. *1. Cor. 7. Prov. 31.* ſine ejus conſenſu nihil agat. *Num. 30. v. 7. 8. Eccl. 25. v. 34.* [illegible] caput (in rebus omnibus conjugii & familiæ *v. Grot. d. B. [illegible]*) uxor mariti corpus *c. Manifeſtum. & c. cum caput. cauſ. [illegible] 5.* ſtatutum *in cap. quæcunque diſt. 30.* ipſis comam eſſe nutriendam, ut ſignum ſubjectionis, & minimè amputandam, ut haberent mariti aliquid quo mares hos occaſionatos, uxores tales & [illegible] illas Lapſus Adami & interitus totius generis humani [illegible] *Gen. 3. v. 6. Eccl. 25. v. 33.* Scorpiones ut vocet ipſas *[illegible]* homines (ratione materiæ ex qua, [illegible] i.e. ab humo [illegible] JCtos ut JCtos *Cuja[illegible] 6. O. 21. per l. 38. § quæ abortionis [illegible]: [illegible]* *pœn.* utpote tantum venientes ex coſta Adami *[illegible]* *num. 28. ff. d. V. S. & ubi num. 31. & ſeqq.* contra C[illegible] plurimis [illegible] dit. *Limn. 2. IP. 2. num. 12. ſeqq.* traherent & ligarent. *[illegible]* *Connub. pag. 43.* expreſſum. *Eccleſ. 25. v. 6.* melius eſſe commorari cum leone, quàm cum fœmina nequam: [illegible] *Prov. 2[illegible]* melius eſſe ſedere in pinna tecti aut vivere in terra deſerta, quàm [illegible] litigioſa habitare. ubi Bonitas [illegible] *rara [illegible] in terris, [illegible] ma cygno.* ubi alia innumera incommoda & moleſtiæ [illegible]

[illegible]

ſentit quâ parte calceus ſtringat niſi qui eum induit: ita nemo novit ingenia mulierculàrum, niſi uxorem qui malam duxerit; conſulantur experti Roberti cum ſuis Cicatricibus. Quibus optimè illud quadrat: *uxorem duxi libertatem & Imperium vendidi: Adamum, Simſonem, David ut & ſalomonem. Fœmina decepit quis modo tutus erit?* & illud *Poëtæ. Namque dies totos, totasque ex ordine noctes. Litibus &c. oppugnat, meq́; meumq́; larem*; idque etiam contra expreſſa jura; quæ ſtatuunt biduo vel triduo orationibus vacandum, & caſtitatem cum marito eſſe cuſtodiendam *cap. 1. cauſ. 30. q. 5.* derogante tamen cum paria ſint non habere maritum & habere inutilem. *gl. in l. plagiaris C. ad L. Fab. de plag.* ut dictum, contraria etiam ante matrimonium virginitatem præſertim virginis pulchræ, quæ nunquam ſe forſan meminit virginem; formoſitas etſi res vana. *Prov. 31. v. 30.* & deformitas non æſtimanda, *l. fin. de his qui effuderint L. fœdiſſima 7. C. de poſtlim. reverſ.* ſæpiùs interficiente conſuetudine; quâ contra *l. 105. d. Solut.* prohibentem, creditorem ſtatim cum ſacco venire paratum; & beneficium competentiæ tributum maritis *in l. 20. ibi: ex aliis quoque contractibus ab uxore conventus in quantum facere poteſt, condemnandus eſt. ff. d. re jud.* diligentiſſimè ab initio inſatiabiliter *juxta Prov. 30. 16.* obſervant. *cap. 1. ibi: redde uxori debitum & ſi non exigit, redde. cauſ. 33. q. 5. &c.* N. O. verba obſoleta. *l. 41. pr. ff. d. leg. 3. l. 19. §. 1. ff. d. ann. legat.* ubi uxores ſanctiſſimæ Dominæ vocantur: nec *Nov. 162. c. 3. in fin. ibi: oportet n. ipſam dignari majori ſtudio, ut quæ & parturierit & pepererit & nutrierit ſupra eum qui voluptatis ſuperfluum pueri fecerit originem.* Momentaneum quippe hoc puerperii periculum hic non attendendum, quia ad hoc ipſas ſub tecto ut viros ſub Dio agentes Natura præcipuè progenuit. *l. 14. §. 1. ff. de Ædil. Edict.* ideo meliùs ſolitudinem colere, quàm infauſto uti matrimonio, eſſe, quis non videt, niſi talpâ cæcior.

Conclusio. XXX.

Quid verò ingenio ſapientis indignius, quàm ſuam rationem ſine ratione, alienæ, facultatem virtutis & gloriæ Majorum illibatæ conſervandæ eripienti, neſcienti, quâ parte Calceus ſtringat, ſubjicere, gloriæ & magnificentiæ ſplendore ferè ſemper & in totum hebetatæ. O felix qui ad majora hunc impetum

dedit, felix cui dat prima animi intentio, quicquid aliis præſtat longa cogitatio. Ponent ſe, excelſi magnarum rerum ſpecies ad ſe vocantis ingenii illi viri, quos humilia non delectant & ſordida, extra jus ditionemque fortunæ: ſecunda temperabunt: adverſa comminuent, aliis admiranda deſpicient. Exſpectent voluptatibus vanoque fluxo atque fragili lucro dediti & mollitia fracti, per torpidum otium corporis, obſcuram & ignobilem ſenectutem: Nos illis, quibus omnis ſpes decollavit, eam vivendi rationem inſtituentibus, ut quotidie extremum diem vivant & ſortem adorent, cum bonæ ſpei per induſtriam vota facere non auſint, vellera maculoſa non ſiccabimus, ſed cum omnibus illis, ab inſignibus exemplis ad æmulationem ſtimulatis, quibus virtus cordi & melior ſol atram caliginem ab animi oculis deterſit. ad majora vela pandemus, & ut loquitur *Salluſt. Bel. Cat. c. 1. ſumma ope* ut omnes quidem deceret homines, *niti volumus*, *ne vitam ſilentio tranſigamus veluti pecora*, per veræ virtutis primi meritò illius omnium actionum & cogitationum objecti & ultimi ſcopi, æterni illius depoſiti omnes injurias deſpicientis, & cujus hæc ſumma dignitas, ut & vitio ſit admirationi, reverentiamque ſui etiam animabus improbis imprimat, cultum, ad præclara facta laudabilemque vitam animos dirigamus, ut veræ Nobilitatis cultores, famam & gloriam (non autem arrogantiam ſ. vanitatem, quâ maxima pars hominum inebriatur & torquetur, ut etiam uſum rationis diſperdat) poſt mortem nanciſcamur. Præter quos temporum teſtes, rerum buccinatores & præcones, nullam virtus in hoc Mundi Mari procelloſo aliam Mercedem, laborum periculorumque deſiderat: Quâ gloriâ detracta quid eſt, quod in hoc tàm exiguo vitæ calamitoſæ curriculo, & tàm brevi, tantis nos in Herculeis laboribus exerceamus? Licet Tyrannico fortunæ Imperio, fato, non virtute aut fervore, multi videantur victi; Sanè acceptam Deo ferimus vitam, quam & ſuæ omnipentiæ, & generi humano, & familiæ (cujus conſervationem & augmentum quilibet deſiderare præſumitur, maximè verò Nobiles, *ut dixi ſupra*) & poſteritati, nobismet ipſis domeſticisque, debemus, dum iis nati ſumus, tribuentes unicuique quod ſuum eſt, modò id legitimâ viâ & ratione fiat. Patriæ (inquam) cui plus tribuendum quàm parentibus. *l. 35. ff.*

l. 35. ff. de relig. & ſumpt. fun. & pro cujus charitate nec orbis terrarum divitiæ, *laudatiſſimo Epaminondæ exemplo, de quo Cornel Nep. xv. 4. 2.* accipiendæ ſunt; Nam & huic nati ſumus. *l. 1. § 15 ff. d. vent. in poſſ. mitt. l. 19. §. filius. 7. ff. de Captiv. & poſtlim. reverſ.* Et is videtur, ſe ex omni parte commodum præſtitiſſe, cujus ſtudium magnis in rebus erga ipſam proſpectum fuerit; Inde defendentibus patriam præter temporalia inde provenientia præmia, locus in Cœlo deſtinatus dicitur; nihilque æquius quàm ut optimè de Rep. meriti excellentibus factis inſignes præ aliis honorentur: nec enim in peregrinatione ſed in Patria: non in curſu ſed in termino: non in pugna ſed in victoria præmium & corona reperitur. Nam vita quæ fato debetur pro ſalute patriæ potiſſimum ſolvatur. *Cicer. ad Herenn.* & juxta illud *Horatii 3. Od. 2* Dulce & decorum pro patria mori. Marcus Curtius in æternum vivit pietatis in patriam exemplum abſque exemplo; Vivunt & fratres Philœni ut ut deleta ſit Carthaginis memoria; Juvenili ardore plena erat pietas, quâ dilatandorum finium cauſa, ſua ſponte injuſſu ſuperiorum vivi defodiebantur; Vivunt & adhuc alii affectu in patriam ſatis ſuperque abundantes, ita ut ſine jactantia etiam ſint parati, ſi Reip. interſit, quicquid ſpiritus & vocis & virium à Deo datum, omne id in illius ſalute, incolumitate & laudibus non occupare modò, ſed ſi res poſcat, etiam abſumere. Pleniſſimæ talium exemplorum Hiſtoriæ, quæ illuſtres illos Heroas ſideribus inſerunt, & diffuſo illos calamo tuentur, quippe qui pro patria Rep. ceciderunt in perpetuum per gloriam vivere, *in fin. pr. I. de excuſ. tut.* Intelliguntur, non mortem ſed immortalitatem *juxta Cicer. pro Planc.* conſecuti.

Conclusio. XXXI.

Inſignia concedi ſolita mihi alia ſunt gentilitia; alia perſonalia: Hæc cùm de iis non ſit inſtituta præſens tractatio, ſilentio de induſtria involvens, perfunctoriè tamen majoris dilucidationis gratia, hæc noto: Ea ob certum aliquod munus, vel dignitatem & præeminentiam perſonæ, quæ illi muneri præeſt, vel eâ dignitate prædita, utplurimùm concedi, & cum poteſtate, libertate, dignitate ipſa, munere ſ functione extincta vel amiſſa (prout propter delicta aliquibus in locis Nobiles & Dd. cingulo

privari *ex Claro notat D. Reink. 3. cl. 2. c. 2. num. 11.*) amitti. *per tradita D.* Schütz. *C. I.P. d. St. R. R. vol. 1. diſp. 8. th. 15. lit. A.* Talia olim legatorum Romanorum in ſignum ſecuritatis erant ſagmina ſ. herbæ, Græcorum Ceryciæ. *l. 8. §. 1. ff. d. R. D.* faſces proconſulum *l. 1. l. 14. d. off. proconſ. Goth. ad l. 1. §. 5. verb. inſignia. ff. d. poſtul. Gloſſ. in l. 2. verb. inſignib. ff. de hiqui not. infam.* hodie Cardinalium mitra rubea &c. Epiſcoporum mitra Baculus & ; Crux & pallium Archi-Epiſcoporum. *Nolden. d ſtat. Nobil. Civil. eorumque privilegiis. c. 15. §. 3.* quæ publicè deputata reverenda magis quam propria auctoritate aſſumenda *l. 1. §. 6. ff d. poſtul.* ut omnia privilegia perſonalia, cum perſona extinguuntur, *per vulgata Dd. in l. privilegia. 196. d. R. I. l. 4. §. 3. d. Cenſib.* quamvis tamen & hæc (ubi munera hæreditaria facta, vel liberi in memoriam à parentibus geſti muneris iſthæc propria ſibi reddiderunt. uti g.e. ipſa dignitas Electoralis & officia Erbämbter ipſi indiſſolubili nexu hodie adhærentia. *Capit. art. 46.*) aliquando hæreditaria facta videantur. *D. Limn. 6. IP. 6. num. 15.* ubi etiam *num. 19. & lib. 3. c. 9. num. 19.* Electores ſeculares inſignia Electoralia (quæ in ſignum Majeſtatis Imperatori in Electione & Coronatione præferunt *A. B. c. 25.* ut ſunt: Imperiale diadema ſeu Corona Caroli M. ex puro puto auro, ita tamen ut in ea veterum laudabilis parcitas ſatis eluceat, fabrefacta, quæ Aquisgrani regulariter imponenda *A. B. d. c. 25. argum. Cap. art 37.* licet in nuperrima Coronatione Divi Leopoldi ſacratiſſimi Romanorum Imperatoris à Civitate Imperiali Norimbergâ ſingulari cum Comitatu Francofurtum adducta, à Colonienſi Electore fuerit impoſita. Gladius. Sceptrum. Pomum aureum crucigerum, *de quibus v. Limn. 2. IP. 4 & 7. IP. 35. num. 13. Speidel. verb.* Reichs Apfel.) Gentilitiis junxiſſe, præter experientiam ipſam. *v. P. O. art. 4.* Fridens-*Executions*-Haubt-*Receſſ.* §. Geſtalt es dann auch. teſtatur.

CONCLUSIO. XXXII.

Notanter autem dico, *quæ concedi ſolent*: nam ſunt aliàs etiam inſignia, quæ ratione dignitatis ſupremæ vel etiam univerſitatis, quæ myſticam perſonam vel corpus intellectuale repræſentat, uti ratione Imperii Romani Imperatoris, familiam quà talis *argum. Capit.* non conſtituentis, glorioſa Germanæ Monar-

464

Monarchiæ originem abundè edocentia inſignia zeichen Kayſerlicher ehr / Königliche zier vulgò Clinodia, Aquila biceps nigra in Campo aureo (quem nullus alius Rex Princepſve eo invito facile defert) Regumque Romanorum, *teſte Nolden. d. l §. 4. Otto. IP. p. m. 523. v. Limn. 1. IP. 14.* Aquila ſimplex; in Pontifice claves; in Rege Franciæ tria Lilia in campo aureo; prout hodie conſpiciuntur à Car. VI. ad hunc numerum redacta. *Limn. 6. IR. 6. num. 32. ſeqq.* Licet eadem ob prætenſionem in Regnum Galliæ etiam hodie adhuc ſibi conſervet Rex Angliæ. Sed hæc nulli alii concedi ſolent. Hinc Quæritur: An à ſucceſſore Principe &c. alii vel in parte vel in toto communicari poſſint? per experientiam Reſp ut ſc. inſignia communicari queant, conſuetudine quidem invaluiſſe, non tamen ut in totum & privativè in præjudicium Regni, & contra honorem Regis vel Principis, alienentur, vel auguſta Sacratiſſimaque ipſorum inſignia nimis latè vulgentur; contra quod hodie tamen in eo peccatur, ut qui nunc in Nobilitatis ordinem novi adſciſcuntur, unum aliquod animal adſcriptum habuiſſe haud contenti, duas ſæpe Aquilas, vel duos Leones, Regias feras, aveſque nonnunquam plures tàm facile impetrent, quàm vanè ſtolideque poſcunt. Quorum tamen fatuitatem meritò obumbrare dicuntur eorum ineptiæ plurimum ridendæ, qui veræ Nobilitatis ejuſque inſignium antiquitatem ignorantes, veterum heroum clypeos imitantes, uni eidemque ſcuto multitudine rerum ac varietate miſerè laboratuto vetuſtis ſimilia impingunt.

Concluoi. XXXIII.

Adjeci quoque: *ſed hæc nulli alii concedi ſolent*: licet enim ab Impp. inſignia concedendi poteſtas plerumque detur aliis, illa tamen ad [illegible]mitata eſt, ne alicui integram Aquilam, maximè verò Imperialem. aut coronam Regiam in galea vel galeam torneariam apertam, aut avita quorumvis Principum Comitum Baronum & Procerum arma ſ. inſignia largiantur. *D. Limn. 1. IP. 14. num. 32. & 6. IP. 6. num. 30.* Quare cum loco peculiaris cujuſdam gratiæ & rari favoris agnoſcendum ſit, ſi Princeps partem ſuorum inſignium alicui conceſſerit. *Preher. in not. ad P. d. And. c. 14. verſ. ex conceſſione Principis fol. 190. Speidel. Notab. p. 1346.* vel etiam conjectura aut veritate ipſa apparere poſſit, magno in honore fuiſſe

Impp. totum Equeſtrem Imperii ordinem immediatum, dum ſingulis ipſius Cantonibus (collegialiter enim ſumptus hic ordo laudatiſſimus clypeum & vexillum S. Georgii habet) præter generoſam libertatem, Aquilam nigram dimidiatam, particulare cujuſque partis ſ. ut vocantur Ritter-Orts oder Viertels in pectore geſtantem ſymbolum ſeu ſignum loco armorum portandi facultatem permiſerint, eà procul dubio ex cauſa, quod illi ipſius Ritter vnd Edle Knechte / ſub illo nimirum fortiter & ſtrenuè, vitam omnesque fortunas ſuas, ipſius poſtponentes commodis, Ipſis igitur omnes boni favere debent, malos quis curat, quia ſunt id in Rep. quod flores in pratis) pro libertate & Patria pugnarint. Poſt Principes Magiſtratuſve enim omnium Nobilium eſt (primas quorum in opinione actiones fortitudinis obtinent, cumque per naturam ſit Nobilitas bellicoſa, armis tractandis unicè aſſueta, nomen eſt adepta, quod pene omnes virtutis partes exhaurit) & eorum imprimis curæ ſubjacet, qui iis artibus inſtructi, quibus Reſp. *juxta illud Plutarchi ad Trajan. lib. d. Doctrina Principum. manus & pedes ſunt Equites & Nobiles qui hoſtem reprimunt*; defendi conſervarique poteſt. Unde hodie Germanis communiter, *teſte. D.* Treißbach *d. tr. p. 219. & ſeqq. per ibi rel.* Nobiles dicuntur ab Adler (daß ſie zum Adler gehören / jhne mit dem Schwert vertheidigen vnd handhaben helffen. *D.* Schütz. *vol. 1. IP. D. 9. θ. 1. lit. E. Speidel. verb.* Adel.) ſeu Aquila, ſub cujus ſigno Impp. fideliſſimè militarunt; quæ uti volatu ſuo altiùs penetrando omnes aves longo poſt ſe intervallo relinquit, ſignum militare apud Romanos fuit: ita maximè virtutum & præſertim belli gloria rerumque optimè geſtarum laude & celebritate, aliis Longè antecellant; quippe qui prout obſervavit uſus, non ſolùm agnationis ſuæ inſignia ad familiam demonſtrandam retinent, atque ad poſteritatem per ſucceſſionem Gentilitiam propagant & tranſmittunt, ſed & præcipuè ob bella, & ut ea ipſius tempore militaribus vexillis clypeisque inſerant. *Vultej. 1. IP. R. 6. n. 29.* Hinc erfert. *Gail. 2. de P. P. 2. num. 19.* aliquando Nobili utroque oculo ex vulnere inſidioſè orbato, in Cam. Imp. multa millia pro militaribus officiis, quibus poſtea cariturus erat, per ſententiam fuiſſe adjudicata. Ordinem Nobilium militiæ ergò habere oportet: quà etiam de cauſa militum nomen

per

per excellentiam in feudalibus conſuetudinibus pro Nobili uſurpatur. *Beſold. d. Jur. Ordin. Civ. diſſert. 2. c. 9. num. 7. t. t. d. vaſall. milit. 2. F. 21. & ibi Feudiſt* ; eo quod Nobilium proprium ſit pro patria militare. Et inde qui Nobiles ſunt antiquitus milites (tales & vaſalli hodie cum ſint eo ipſo ſemper promptos cum armis ſuis eſſe debere conſtat. *Curtil. de Nobil. p. 3. num. 58.* quibus ideo feuda dabantur. *Beſ. 1. Pol. 7. θ. 3. verſ. 2.* iique arma bellica deponentes conditionem vaſallaticam exuere velle dicuntur. *t. t. d. Vaſall. milit. q. arm. bell. depoſ. 2. F. 21.*) modò etiam Equites ferè ab Equeſtri militia, cui ſunt obnoxii à latinè loquentibus & Scribentibus appellantur ; ſiquidem patet, ante vel circiter annos 200. ſolos in Germaniâ & Italia Nobiles militaſſe & ſolo ferè equitatu omnem conſtitiſſe eorum exercitum. *D. Lanſius. d. Ord Equeſt. θ. 1. in fin.* imò ut teſtatur praxis, etiamnum periclitanti ſuperiori *ratione feudorum* equis & armis ſuccurrere Lehen Dienſt zu leiſten / teneri. *P. Bell. d. re milit. part 2. tit. 3. v D. Knipſchilt. d. obligatione Vaſalli erga Dnum.* ſuo tamen in Jure feudali, feudi traditione, inveſtitnris & conſuetudinibus Regionum præſcripto modo. *v. Peretz. in C. de quibus muner. lib. 10. tit. 48. num. 7. & 8. & paſſim. Feudiſtas.* Adeo autem Nobilium proprium jus fuiſſe arma geſtare & iis uti, tradunt nonnulli, ut inter præcipua eorum inſignia, gladius & arma fuerint ; quæ quamvis parvi momenti eſſe viderentur, mirificè tamen deterruiſſe plebem ac patritiis vim & poteſtatem auxiſſe, *ſcribit. Clapmar. lib. 3. d. arcan. Rerumpubl. c 19.* cujus rei imaginem etiamnum quandam durare in quibusdam Germaniæ urbibus ubi præterquam Nobilibus & Patritiis non fas ſit cuiquam geſtare gladium. *Draco. de patric. c. 6. num. 55. & ſeqq.*

CONCLUSIO. XXXIV.

Rectè Nobiles adhuc Equitibus Romanis (qui hodie plerumque poſt coronationes Regum creantur zu Ritter geſchlagen werden / adjectis his verbis : *Soyez chevalier au nom de Dieu*, percuſſis gladio evaginato leviter eorum humeris, qui ordinem hunc mereri viſi ſunt. *Otto IP. p. m. 200. conf. præter experientiam propriam, noviſſ.* Teutſchen *Florum, loco de Coronatione Ferdd. & Divi Leopoldi ibique ex Imperii Nobilitate cinctos Equites* Ritter / *Acta Ratisbon. & Francof. publica*) vel auratis per diplomata creatis æquiparantur licet accura-

7 i -

accuratè loquendo ein Ritter major ſit Nobili ſimpliciter ita dicto. *R. I. de ao 1495. P. O. Rrf. de ao. 1548. &c.* nihilominus tamen multis in locis Nobilium in ſpecie ita dictorum ordo vocabulo Ritterlich ſte denotatur, *O. R ao. 1500. 1515. &c.* Quæ Equeſtris dignitas ſingulis actionibus egregium lumen adhibet, domeſticis & illuſtrium collegarum abſolutis veris exemplis ad virtutem excitat , aut à vitio per metum infamiæ abſtinet In ea quippe tempora nati ſumus , quibus firmare animum expedit conſtantibus exemplis. *Tacit. Ann. 16. 35* ? cum optimi mortalium altiſſima cupiant *Idem Tacit.* Ea ambitione igitur flagret vir Equeſtris, ut famam fortitudinis, prudentiæ & probitatis acquirat, & à mox dictis illuſtribus Directorum &c. Collegarum vivis exemplaribus addiſcat: Qui malitiam fortitudini admiſcent, timentur pleruṁque, ſed cum odio ferociæ inſtar færarum ſævientium, quæ nunquam carent voluntate nocendi, modò poſſint : Quorum verò mens generoſa ad bonum finem tendit, ii omnibus ſunt chari, ut angeli tutelares, quos Deus noſtro bono perverſis opponit. Et cùm nemò non ſuæ famæ ſit pertinax, atque adeò maximè in quovis vitæ genere vir Equeſtris ordinis ante omnia, ſano tamen cum ſenſu & ratione recta, optima illa duce, ne ut hoc æſtro brutali videatur percitus furere, habuerit reſpectum armorum, quæ verum indicium Nobilitatis : Hic ſeſe religioſum, non tamen litigioſum, ob genuinam fortitudinem ſemper conjunctam cum Juſtitia *N. 69. pr.* demonſtret, nullus dubito, quin ordinis liberi Equeſtris collegæ ſeu ut vocantur frey-Adeliche Mitglieder/ honoris etiam, & gloriæ parandæ cauſa, exterorum Regum & Principum bellis ſine ſpeciali conceſſione Imperatoriâ intereſſe poſſint. Frembden Potentaten vmb ehr vnd Ruhm mit Ritterlichen thaten zudienen vnd Völckher zuführen. quod Germ. libertatis ſignum *v. R. I. d. anno 1544. §.* Vnd wiewohl wir *1570. §.* Denſelben wir anfangs 4. Reitter beſtallung *ejusd. anno 1570. ſub fin. §.* Nach dem auch. *fol. 645. R. I. d. anno 1582. §.* Ferner obwohl im H. Reich *31. & Q. Cubach. ap. Arumæ. de jur. publ. tom. 4. diſcurſ. 20. per tot. & Q. Ill. p. m. 176. ſeqq.* Egregiè hinc *Tacit. d. mor. Germ. ait. Si Civitas, in qua orti ſunt, longâ pace & otio torpeat, plerique Nobilium Adoleſcentium petunt ultrò eas Nationes, quæ tum aliquod bellum gerunt;*

quia

qua & in grata Gente quies, facilius inter ancipitia clareſcunt. Et paulò poſt: *pigrum & iners videtur ſudore acquirere, quod poſſu ſanguine parare.* modò non ſit bellum contra Imperium, vel quendam ipſius ſtatum innocentem. *Spectaſis. Capit. Leop. art. 16. in fin.* cùm conſtet maximo ſuo cum detrimento, præteritis tempeſtatibus plurimos hoc eſſe expertos, plenaria tamen immobilium reſtitutione per Inſt. Pacis ſubſecutâ; imò hoc ipſis non ita pridem per Edicta Cæſarea eſſe prohibitum, ne ſe implicent in præſentia bella, ſub pœna uſitatâ Confiſcationis omnium bonorum & feudorum &c.

Conclusio. XXXV.

Tantum de perſonalibus Inſignibus! quæ latiùs perſequi tela mea haud permittit, illo in diſquiſitionem adhuc veniente: Utrum inferior ſuperioris inſignia deferre, vel ſuis rebus appingere poſſit? Quod neg. *per l. 1. C. De his qui potent. l. 6. C. de div. reſcr. l. 38. ff. de Injur. l. 28. §. 7. ibique Goth. ff De pœn. l. 6. ff. ad L. Iul. Maj. l. 21. C. d. Oper. publ. l. 4. C. De Spectac. 11. 40. Sc. principaliter*, ubi arma ſua cum inſigniis Principis conjungens, videtur ſe eidem facere æqualem, ſicut Deo Lucifer ideò ejectus è Cælo: *acceſſoriè* enim non eſt prohibitum, utputa in ſignum ſubjectionis, *l. 1. ibiq; Goth. C. ut nem. priv.* & reverentiæ, vel ex conceſſione, ut dictum, ſingulari. *l. 1. C. de Mun. non contin.* ſuperponere inſignia propriis domini, inſignia Regis vel Comitatus, prout hoc de conſuetudine obſervatur. Extra quos caſus, (& niſi expediendæ tantùm ſalutis cauſa, non verò qno quid invitis exprimeretur) ita inſignibus altioris ordinis utentes, militiamque confingentes, quo quem terreant vel concutiant, humiliores capite plectuntur, honeſtiores in inſulam deportantur. *Cujac. ad Paul. Recept. Sent. lib. 5. tit. 25. verſ. qui inſignibus. p. m. 272. in oper v. Carpz. & alios criminaliſtas de crimine falſi agentes.* Majorum Magiſtratuum ſiquidem inſignium à minore uſurpatio ſine populi vexatione accidere non poteſt. *Tacit.* imò qui ſe pro milite geſſit aut Prætore, uſurpatis illicitis inſignibus quo quid ejuſmodi terrore auferret, falſi pœna. *l. 27. §. ult. ff. de Falſ.* coercetur, aut Majeſtatis. *l. 3. ff. Ad L. Iul. Maj.* imò *argum. d. l. 6. C. de Div. reſcr.* inſignibus in præeminentiam Principis inductis nullo modo præſcribi poteſt, à

privato, ſed ſi fuerit Princeps vel aliâs ad tale jus capax & habilis v. *§. 60. num. 14.*

CONCLUSIO. XXXVI.

Inſignia Gentilitia commodè diſtingui poſſe videntur, in illa, quæ vel apertis, vulgò Wapren mit offenem Helm/ id eſt quibus galea perforata eſt, adjecta nonnunquam corona exornata, vel noſtris moribus Thurnier-Helm / aut rectum intuitum habentibus quæ videntur nobiliora, aut dextras aut ſiniſtras partes reſpicientibus: vel clauſis ſeu cancellis non diſtinctis cum galeis mit zugethan verſchloſſenem / vulgò Stech-Helm impertiuntur. *Capit. Divi Leop. art. 44. in fin.* utraque enim hæc in concedente Majeſtatem arguunt. *argum. d. Cap.* Verùm quicquid hoc ad Armoniæ leges ſpectans ſit, hodierna tamen Licentia (optimis paulatim ad pravitatem per rerum humanarum viciſſitudinem à condito Mundo corruptis) iſtos cancellos pati non videtur. *D. Limn. 6. J.P. 6. num. 7.* cùm conſtet ex Hiſtoriis, miram ſemper & incredibilem Inſignium varietatem olim in hoc extitiſſe, & Principes viros aliosque non tàm præcisè hos mores obſervaſſe, & adhuc dum pluresque Nobiles, ut teſtatur experientia, obſervare, utentes quandoque galea etiam clauſa, imò tantùm clypeis haud quaquam galeatis, prout notiſſimum propterea Ducibus Brunſuicenſibus cum Civitate Brunſuiga olim ortum aere diſſidium, conſuetudines plurimorum in Germania, Italia, Hiſpania, Anglia &c. probant, & pluribus *ex Spelmanni Aſpilogia ibique ſculptis Inſignibus aliisque Gentilitiorum catalogorum Autoribus* videri poteſt. Et hinc fortaſſe inde, quia nonnulli hoc indifferenter æſtimant, potentes, cuicunque ſuper Inſignibus galeam clauſam gerere conceſſum, & ſimul permitti, ſi velit, uti aperta. *Secundum Dracon. De Patrit. lib. 4. c. 4. num. 13. fol. 297.* quia utraque hæc Reſervatis accenſentur, & Der verſchloſſene Helm ohne das zum ernſt / der auf gethaner zum Schimpf angeſehen. *v. § 57. verſ. horum verò.* Ut ut ſit error tamen eſt vulgaris Dd. quando ultima hæc, ipſis non Nobilis inſignia, à quolibet privato propria auctoritate uſurpari poſſe, obſervant, aliud enim ſi veritati conſonum, fruſtrà certè ab Impp. loco ſingularis gratiæ (& ab his poteſtatem habentibus) impetrarentur. *Dram. De Origine*

Origin. & Iur. armor. part. 1. concl. 32. quod tamen ſæpiùſculè fieri præter miſeram experientiam, plus quàm abundanter ex galeatorum infinitâ penè multitudine & mercimonio probat *Georg. Mund.* von Rodach in *Tr. De Comitibus. Palat c. 3. num. 298. ſeqq.* Interim ego contra negantium magis *Placentiam* quàm *Veronam* iter dirigentium caſtra, vel plumbeo pugione confodienda, ſtatuo per Jura vulgata: nec communem errorem jus facere, ſeu ex errore ad jus eſſe inferendum. *arg. l. 15. ff. d Iurud.* nec multitudinem ſeu conſuetudinem abuſumque errantium, errori & abuſui patrocinium præſtare. *l. 46. §. ult. ff. de Iur. fiſc.* nec vitandam illam delinquentium copiam. *arg. N. 10. in fin. C. tales. 4. diſt. 23.* facere poſſe, quo minus tale facinus, quod commiſſum, infectum vel honeſtum haberi queat. *arg. t. t. C. De His qui potent.* Quod enim ante multa ſecula injuſtum fuit nemo hodie juſtificare poteſt, *juxta prov. Germ:* Hundert jahr ohnrecht / iſt t in jahr recht. *D. Reink.* Bibliſcher Policey. *p. m. 662.* nec exemplis pro fundamento nullum jus conſtitutum habentibus, nec ex multitudine auctorum, quod melius & æquius eſt. ſed ex LL. (quibus non factum ſed jus. *arg. l. 12. ff. De Off. Præſid.* nec illud reſpicitur, quid hic vel ille ſentiat, ſed quid ex rei veritate, & juris diſpoſitione ſentire debeat) judicandum. *l. 1. §. 6. C. De V. I. E.* ita ut nec communi opinioni adhærendum, quando vel evidenter falſa apparet, vel probabili aliquâ ratione erroris convinci poteſt. *Exod. 23. 2. C. Capellanus. 4. in fin. & ibi Panormit. ext. de Feriis. c. 5. diſt. 9. c. 1. De ſumma Trin. in 6.* nec ubi jus clarum eſt, ad ſententias recurrendum, maximè ubi legis publicæ in contrarium pugnat auctoritas. Et quid opus eſt, ut plura hîc cumulem, vel hæc emendicando de jure Privato, involvam ſilentio deciſionem in terminis Juris publici; Sacratiſſimum Imperatorem Divum Leopoldum, contra arctum illum duro tantùm abuſu & licentia contextum nodum, ne æternum liget advocabo, qui eum ſecet *per Capit. ſuam art. 44.* cujus verba *0. 56.* relata vide: ita ut, cùm ipſius Juſtiſſimæ ſententiæ adhærere debeamus, ſicut Bononienſes adhærent Carocio, *ut dicit. gloſſ. in l. 202. De R. I.* copiam aliarum rationum hîc adferre, operæ non duxerim pretium: Tollatur igitur abuſus juxta notabilia verba in *l. 13. §. fin. ff. De Injur. uſurpatum tamen & hoc eſt, tametſi*

nullo iure ; & maneat verus & legitimus uſus. *argum. c. quiſquis. Diſt. 41.*

CONCLUSIO. XXXVII.

Præterea nec hoc etiam incognitum , multorum arma galeâ (nam hic intelligo arma unà cum clypeo ſeu ſcuto , quod galeam quoque atq; coronam ſuperimpoſitam cum criſtis atque avium alis repræſentat ; prout hodie in more poſitum eſſe conſtat. *Lez. lib. 9. Comm. R. R. c. 17. p. 794*) inſignita eſſe : & etiam pluribus non minimæ ſortis galeam hodie planè relinquentibus , & clypeo præter jus , propriâ auctoritate coronam addentibus) in quibus illa deeſt : Non enim quilibet,cui inſignia competunt, illico galeam clypeo ſuperimponit : olim nonnullos deſectus materiæ impediebat , ut Germanos,quorum pauci ob ferri inopiâ galeati fuerunt. *Willich. ad Tacit. Germ. p. 455.* Quoſdam Profeſſio ſeu vitæ genus *juxta Limn. 6. IP. 6. num. 72.* veluti Pontificem pro galeâ tiaram triplici corona exornatam gerentem , Cardinales pileo rubro ſeu Galero , Patriarchas cruce : Archiepiſcopos, Epiſcopos & Abbates mitris , inter ſe tamen differentibus , clypeos tegentes. Archiepiſcopi enim mitræ crucem addunt , Epiſcopi Lituum ſeu baculum Biſchoffs⸗Stab / Abbas mitram ſolam / qui doit eſtre aſſiſe non de front , mais de coſté , hoc eſt, poſita eſſe debet non in fronte ſed à Latere. *Moreau Tr. des Armoiries de la ſcience Chap. 5. p. 222.*) aut ſolum baculum. Sunt tamen et Archi- & Epiſcopis , Prælatis &c. aliqui ob duplicis Jurisdictionis , baculi paſtoralis & gladii temporalis reſpectum , & mitra & galea cum gladio , licèt baculus Aaronis & Nimrodi gladius unâ manu non regantur , utentes, ut teſtatur experientia. De Monachis, quorum agnatio non in orbe terrarum , ſed in Cœlis eſſe dicitur. *ad Phil 3. & c. non dicatis. 12. q. 1.* aliquid addere non videtur neceſſe, cùm ex ipſorum ſucceſſione , etiam per vitæ ſuæ tempus , memoria & ſplendor familiæ penitus ſupprimatur , nec nomen propagent nec ejuſdem familiæ ac majorum ornamenta & Inſignia appareant, vel conſpiciantur , ſed ſub habitu Monachali deliteſcant , & quaſi ſepulta jaceant. *v. D. Knipſchilt. De Fideicomm. p.m. 3… ſeqq.* Non autem Sexus muliebris quare à galearum delatione arceatur ex iis quæ ſupra dico , abundè patet , quamvis originis & claritatis generis demonſtrandæ

ſtrandæ gratia, prout moribus invaluit, vel Regalis dignitas requirit, Jure inſignia promat, vel illuſtrior earum loco ſcutis imponat coronas Regias & Ducales pro cujusque dignitate. *v.* ne quis coquendo mortem faciam *d. θ. 59.*

CONCLUSIO. XXXVIII.

Et cùm inſignia non ſine delectu, conditione & meritis perſonarum prodeant. *v. θ. 5.* illa cum apertis galeis, vulgò Ritter- vnd Adeliche Wappen / utriuſque tùm ſagatæ militiæ, cætus illius fortiſſimorum Heroum, virorum factis inclytorum: tùm togatæ Nobilibus attribuo, quamvis non deſint Thraſones aliique poculorum remiges, omnes uno indiſtinctè eodem pectine inſtar militis cujuſdam glorioſi, tondentes, qui inexperti conſtitutionum Impp privilegiorum Academicorum, vetuſtiſſimi ritus, myſticique ſenſus, hanc facultatem literatæ Nobilitati ſplendidiſſimæ præter alias ejus irritas extenuationes, odioſâ Frid. III. Dd. exſtirpationis conſtitutione relata & ex nudo abuſu & infortunio, malitioſo ſeculi genio, non in hypotheſi Juri Juſtinianeo per ſe, veriſque ejus cultoribus adſcribendo, Canonizata *ab Hippol à Lapide in Præf. Tr. De Ratione ſtatus.* in Imperio nunquam recepta *Reform. de anno 1441. art. 5. & indeclarat. 2. ejuſd. art.* nec illis quibus acetum in corde probata, hac tamen limitatione, ut ob ſingularis Literarum ſcientiæ favorem. *l. 7. C. de poſtul. l. ult. C. de Prof. & Med.* Dd. abſque ſpeciali Imperatoris conceſſione, uti alia Nobilium privilegia & inſignia, ita hoc jus der Wappen mit einem offenen Helm habentes, *per vulgatiſſima. poſt Tiraq. Nolden. θ. 38. Berlich. Pr. Concl. p. 3. C. 28. num. 104. Carpz. l. F. p. 3. C. 37. D. 1. num. 6.* & ut totâ die videmus, nimis avidè exercentes, ab inſignibus certæ familiæ propriis manus mentemque abſtineant. *Otto. IP. p. m. 661.* De aliis Dd. privilegiis *addeſis. R. I. de anno 1500. tit.* Von vberflüſſig keit der Kleyder. *§. item.* Die vom Adel ſo ſie noch nicht Ritter oder *Dd.* Seind/ſollen kein Goldt noch Perlin offentlich tragen. *junct. praeced. & ſeq.* ubi Doctoratus privilegia cum Equeſtri dignitate Juris diſpoſitione connectuntur, & per omnia Equeſtri dignitati non propria, Nobilibus æquiparantur; Nobilis qui Doctor aut Eques eſt, illi qui tantum Nobilis eſt præferuntur, Imò paſſim *in R. I.* quoad dignitatem nunquam Nobilibus poſtponuntur.

P. O. 1530. Rubr. Vom Adel. *Ref. 1548. ſub iud. rubr. R. I. 1577. tit. 11 §. 2. O. C. p. 1. t. 13. in fin. &c. l. 2. & per tot. C. De Priv. Schol. 12. 30.* Quibus publicis Imperii SCtis jamdudum generaliter decretum, Dd. eodem quo Nobiles habitu poſſe cum uxoribus & liberis ſuis incedere, imò aliquantò uberiori. *v. Becht. De Securit. cl. 3. th. 226. Harprecht. ad §. 5. & fin. I. de Iure perſ. n. 60. ubi præjud. Camer. pro hac ſent.* Statuta enim non derogant privilegiis in Corpore Juris vel (*arg. l. 12 ff. d. LL.*) Conſtit. Imp. contentis. *Carpz. p. 2. c. 3. num. 171. ſeq. Everh. loc. 56. num. 3. p. m. 676. arg. l. 2. C. De [illegible] l. 13. §. 4. ff. Ad. Sc. Treb. R. I. Noviſſ. §.* Es ſolten auch *in pr. [illegible] ibi:* den Reichs *Conſtitutionen* nicht ohngemäſſe Hergebrachte rechtmäſſige Ordnung. Licèt non ſint vituperandi, qui ſtatutis & conſuetudinibus locorum moderatè ſe accommodant. *arg. O. C. p. 1. t. 1. §. 1. & tit. 57. R. I. Nov. §.* B[illegible]ens ſ[illegible]n. §. Sch[illegible]ch. *& §.* Es ſollen auch. & iis deficientibus, ululant cum Lupis, cum quibus eſſe cupiunt. *juxta prov.* Utut ſit tamen Nobiles non ſolùm quoad victum & amictum, ſed etiam quoad cætera omnia, quæ ad externum Nobilitatis cultum ſpectant, latius & ſplendidius vivere nemo dubitabit, *ut videre eſt ex d. Ref. 1548.* Cæterùm in quibuſdam Cathedralibus Eccleſiis æquo Jure ad canonicatus admittuntur Nobiles & LL. Dd. *v. P. Oſn. art. 5. §. 4.* nec non ad Aſſeſſoratus & Conſiliariorum in utroque tàm Aulico quàm Camerali Judicio dignitatem. *O. C. p. 1. t. 1. & 4. Noviſſ. Divi Ferd. [illegible]* Vernewerte *& in Capit. Leop. art. 41. confirmata & approbata* Reichs Hof Raths Ordnung. *Tit. 1. §. 1.* cum Nobilibus & aliis honeſtis non graduatis perſonis: Andern Ehrlichen oder ſonſten guten [illegible] Herkommens der Reichs-Satzungen wohl erfahrnen geſchickten leuthen *d. Cap. art. 40.* ibi & in Camera, ubi ſtudium Juridicum quinquennale hodie præcisè non requiritur. *R. I. 1654. §.* Sinte mahlen aber. paribus ſtipendiis fruentes. *O. C. p. 1. t. 43. & 47. & d.* St. H. O. & ut quidam loquitur: Unſere Edel Veſte vocantur in numero plurali: Ihr Euch / Liebe getrewe / Liebe B[illegible] werden nicht genußt / wie die Edelleuth. Sc. non Conſiliarii ſed Vaſalli. An autem Doctoratus gradus aſſumptio & hæc omnia Nobilem verè quem efficiant, nec cum communi Dd. Schola. *Carpz. IF. p. 3. C. 37. D. 1. num. 4. v. Limn. 8. IP. 8. num. 100. ſeqq.* Schütz. *v. 1. D. 1. th. 11.*

1. 8. 11. lit. B. Nolden 8. 37. affirmare ; cùm eruditio quidem ſit medium ad conſequendam Nobilitatem,non tamen ipſa Nobilitas , uſus doceat, eos non vocari Edelleuth ; & ſola inſignium collatio ab Imp. facta etiam ſummè virtuoſum , niſi cum voluntate Nobilitandi conferatur,Nobilem non faciat, Eadem ratione ex ſola nominatione (in literis inſignium) Nobilitas non dicitur acquiſita, licèt ipſe Papa *Clem ſi ſummus. De ſent. excomm.* vel Princeps aliquem nominaſſet. *D. Tabor. Th.* IP. *lib. 12. c. 11. ax. 4. in ſin.* nec diſputare cum mordicùs negativam tenente *Einſidel. De Regal. c. 2. num. 140. ſeqq.* nunc quicquam volo ; illud ſaltem dicens, JCtos, quorum dignitas ſc. non gulæ ſervit, in Jure parentes, amicos Principum, Nobiles appellari & Nobiliſſimos & egregios & illuſtres, *l. 2. §. fin. ff. De Excuſ. tut. l. 4. §. 1. ff. eod. l. 7. C. De poſtul. l. 2. § fin. Qui pet. tut. l. 2. §. 9. C. d. V. l. E. add. l. 14. C. d. Adv. div. Iud. conf. Walther. Tr. ſing. De* Privil. *Dd. Iacob. Benium De privil. IC.* qui poſterior *part. 23. privil. 45. num. 3.* Laudabilius eſſe ait Dd. ſi LL. & Codicibus horum & armorum loco utantur, conſonante *Menoch. de A. I. Q. caſ. 394. num. 75.* cùm ut clericorum arma ſunt Breviarium & Lachrymæ *Can. convenior. 23. q. 8.* ita Literatorum arma debeant eſſe Libri non gladii, uti dixerit *Paris De Puteo de Re Milit. lib. 9. q. 5. & ſeq.* quem refert *Otto.* IP. *p. m. 660.* cùm armiger Dd. ad duellum provocans æque ſit abſurdus, ac ſi hic illum ad diſputandum provocaret ; Eruditi enim non primariò defenſionis ſed dignitatis cauſa arma geſtent, adeò ut nec à militibus provocari, nec provocati comparere, niſi & ipſi Nobiles ſint, teneantur ; Nam & aſinus indignatur ac auribus contumeſcit, quando per comparem apprehenditur, ut ait *gloſſ. in l. 42. ff. de Acq. hered.* Hæc cum clauſis galeis, dico aliarum eſſe honeſtarum popularium, bene merentium perſonarum, ut ſic qui aliis præcellentiores extiterunt, ſemper ſuæ laudis & virtutis, quibus ab aliis minùs glorioſis, ut ex ſignis ſignatum *l. 1. §. 6. ff. De Ædil. Edict.* Archi-Epiſcopus per pallium. *c. ad honores. ext. De Uſu pallii*, ſervus à liberto. *l. 1. § 5. C. De Latin. libert.* Novitius à profeſſo. *c. pen. ext. de Regular.* diſtinguantur, & militem ſtigmata. *l. 3. C. de Fabric. 11. 9.* habitus & cuculla Monachum & Clericum. *c. ſi Iudex 12. de Sent. & comm. in 6.* chlamys militem, purpura Regem, ſtola ſacerdotem, toga Advocatum, bricus ruſti-

ruſticum oſtendit. *gloſſ in l. un. verb. fibulu C. nulli licere in fren. ha-*
beant indicia. Nam conſtat Comitibus Palatinis titularibus Kayſerlichen Hof-Pfaltzgraven manus valde eſſe ligatas, ne facilè ignobili galeas apertas, tanquam proprias Nobilium, clauſas tamen bene meritis concedant. *v. § 33.* Hinc & inſignia cùm [illegible] præter Nobiles competant & concedantur, in Nobilia (qualia potiſſimum hodie cenſentur illa mit einem offenen Helm) & non Nobilia diſtinguit *D.* Schütz. *v. 2. D. 1. § 6. lit. B* quibus regulariter Nobiles à plebeiis, & vice verſa plebeii à Nobilibus diſtinguuntur, licèt hoc etiam non perpetuum *v. § 35.*

CONCLUSIO. XXXIX.

Perficitur autem Inſignium conceſſio, vel immediatè, independenter, per ſe & proprio Jure: vel mediatè, dependenter & beneficio alieno, ab iis quibus ea poteſtas eſt conceſſa.

CONCLUSIO. XL.

Imperator autem ſeu ille ipſe Princeps qui hodie ab [illegible] Electoribus, poſt præſtitam ab Electoribus Eccleſiaſticis manu pectori appoſita, à Politicis Evangeliorum librum manibus tangentibus Juramenti religionem, per legitimam Electionem, votis liberis, collegialiterque prolatis, Imperio Romano-Germanico præpoſitus & in Cæſarem promotus eſt. *A. P. c. 2. P. Oſn. art. [illegible]* primò omnium, rumpatur licèt veſica raſæ cohortis [illegible] ſtis ſacerdotibus primatum totius Mundi ex effato *Luc. 22. v. 38. Ecce duo gladii. Matth. 16. v. 18. 19.* malè ad poteſtatem ſecularem extenſo, (cum utique ad animarum abſolutionem vel [illegible] referri debeat) & allegato pro unico Petro. *v. Matth. [illegible] v. 18. Ioh. 6. v. 15. 18. verſ. 36. 20. vſ. 23. Luc 22. v. 25.* Cucullato Papæ vulgò vulgato Chriſti (qui tamen ipſe Principalis Cæſari ſubjectionem & tributum nullo modo denegavit. *Luc. 2. Matth. 17. 22. [illegible] Ioh. 19. Rom. 13.* porrigens diſcipulis ſuis, ejuſdem omnibus poteſtatis & honoris. *Act. 8. 15. 16. Galat. 2. Matth. 20. & alii* claves Regni cælorum, non terrarum, non Imperiorum, non Regnorum, cum poteſtate eundi, non tanto cum apparatu Mulis albis ſeu aſinis & equis ſelectioribus inſidendi, ſolvendi & ligandi pro Regno Cœlorum, non pro terra, ut alia taceam) illi [illegible] cum diſcipulus major magiſtro aut ſervus domino eſſe non poſſit. [illegible]

prætenſo

47 r

prætenſo,abſque mandato credentz, ſine quibus Legatus non cenſetur legitimus,etiamſi ſummæ ſit autoritatis *l.5. C. de Iur. fiſc.10. l. 1. C. de Mand. Princ.* Vicario, ſumma cum indignatione Petri ac Pauli Apoſtolorum, de portanda cruce domini non de ſimilibus ſollicitorum,contra V. *Exod.23.v.24. Num.12.v.11.Levit. 4.v.3.Pſ.118.22.&c.* & N. Teſtam. ubi univerſale fundamentum & caput Eccleſiæ non eſt Petrus ſed unicus Chriſtus. *1. Cor. 3. v. 11. Ephes. 1. v. 22. 2. v. 20. Apoc. 21. v. 14.* præjudicia ſolida in terminis Juris Canonici, *c. Adrianus. c. in ſynodo. diſt. 63. c. tributum. 23. q. 8. c. 11. q. 1. argum. c. omnis anima ext. d. Cenſibus &c.* dolo doloſo attribuentibus, ex pura etiam arrogantia Potentiſſ. Electorib. in ipſa Germania ſuos præferre tentantibus titulo nullo Cardinalitios fratres, hac conceſſionis facultate, N. O. Juramento, quod Imperator ſolet præſtare Romæ aut tempore Electionis; cum illud non ſit ſubjectionis vel fidelitatis (ipſe enim Papa ad Imperium R. ſpectat. *v. R. I. 1500. tit.* Wie man mit dem Pabſt handelen ſoll. *p. 68. R. I. 1530. §.* Und ſollen die Prieſter *p. 224.*)ſed tantùm protectionis & defenſionis fidei *vigore Capit. art. 1.* ratione dignitatis Imperii & hinc ſummæ ipſius auctoritatis, pollet, nullo Rege vel Rep. univerſi orbis terrarum cujuſcunque conditionis, hanc ipſius & Imperii univerſi & ſummi præeminentiam, de Jure, ut ſentiunt.] Comm. IP. Dd. *ad A. B. c. 2. ibi: temporale caput populo Chriſtiano, v. Reink. 1. cl. 2. c. 7.* contradicentibus, ſed veritati potiùs, quàm invidiæ calculum (quem non ſolùm verbis declarant ſed factis probant) addentibus, juxta illud curiæ Wormatienſi inſcriptum. *Aſtra Deo nil majus habent: nil Cæſare terra, Sic Cæſar terras, ut regit aſtra Deus.*

Conclusio. XLI.

In Imperio verùm Romano ratione originis, Germanico (translatione poſt D.T.M. *1. Petr. 3. v. 1. Rom. 13. 1.* à Græcis immediatè ad Germanos facta, & Imperio in tutelam & fidem Car. M jure hæreditario primùm commiſſo) ratione ſubjecti recipientis, Sacroſanctum Cæſaris caput, fons ille Imperialis unicus, à quo omnes dignitates, Juriſdictiones, præeminentiæ, Regalia quaſi ab Oceano, per conceſſiones, inveſtituras, confirmationes & Commiſſiones, vel mediatè vel immediatè profluunt, & ad eundem, per appellationes, nullitates & querelas, reviſionis & ſyndicatus

remedium *Capit. art. 42.* licèt rarum ferè jam intra ſeculum [illegible] 1654. §. Nachdem nun. & in ſumma per quamvis recognitionem, imò ab ipſo Judicio Aulico (loco reviſionis in Cameranſi [illegible] tatæ hodie intra quatuor menſes à die latæ ſententiæ ap. [illegible] Mog. neceſſariò petendæ, & Cameræ inſinuandæ, *d. R.* [illegible] fällen da die *appellationes*) per ſupplicationes *v. P. Oſn. art.* [illegible] *verſ. Quoad proceſſum.* notoriè ratione univerſalis Dominii [illegible] quod Dd. dominium Juris contradiſtinctum dominatui vocant [illegible] tum à proprietate ad Imperii corpus pertinente) defenſionis [illegible] ritatis & Juriſdictionis S. R. Imperii. v. *Cap. art. 1.* [illegible] inſonderheit (non enim ab ipſo & ſtatibus univerſis conjunctim ſumptis, ſed ab eo tantùm in ſtatu Imperii Monarchico [illegible] variarum opinionum vult conflictus, mixto, univerſis & ſingulis [illegible] plenitudine poteſtatis imperatur, non nudè ſaltem [illegible] auctoritate, ſed inſuper ſub pœna certæ quantitatis, amiſſionis privilegiorum & dignitatum. Landfried *1521. rubr.* Handhabung des Friedens/ *p. 142. & 149. jubetur. v. Executions-Handt. Receß.* §. Hierumb [illegible] bieten wir allen und jeden Churfürſten/ Fürſten ꝛc. *p. 64. R.* [illegible] Setzen demnach. ſine ulla provocatione à lata ſententia [illegible] Papam, *v. d. R. I.* §. Alſo ſich dan auch. *Cap. Leop. art.* [illegible] etſi conjunctim conſideratos, idque Jure ſupremæ Majeſtatis [illegible] refluunt, hæc proprio Jure tàm poſſeſſionis quàm conceſſionis, pro nutu liberoque arbitrio, nullo exquiſito *neceſſario* [illegible] reliquorum etiam ſtatuum Imperii conſenſu, & ſic vigore reſervatorum Kayſerlicher ſonderer Hochheiten und Reſervaten [illegible] §. Dardurch dan. *p. 748.* quat. talium verè ſtrictè & proprie [illegible] excellentiam dictorum, principaliter tùm in ſignum ſuperioritatis vel ſupremæ eminentiæ einer überſchwebenden. Hochheit [illegible] laborum præmium, tùm ad cognoſcendum ſupremum [illegible] auctoritatem & excellentiam ſalutemque Reip. tuendam [illegible] Alß dan auch. *ibi*: nicht zu ihrem ſelbſt geſüchten vortheil/ ſondern wie wir ſelbſt dem H. Reich zu Ehren und wohlfarth brauchen ſollen *p. 692.* per totum Imperium generaliter ipſi competentium, tàm [illegible] oſſibus inhærentium, ut nec à ſceptro, nec à Corona Cæſarea [illegible] modo divelli poſſint, æquè ac olim vi Majeſtatis ipſi inhærentis obtinet. *Stylum curiæ v. in formis diplomatum apud* [illegible]

[illegible]

472

gim. Ferd. II. Sicut e.g. Jus & poteſtas conferendi Regales & alias dignitates, ut reſervata Imperatoria ſecularia, verſantia circa præmia & honores, omnia uno faſciculo, præter Univerſitatum ſeu Academiarum erectionem & confirmationem ſoli etiam ipſi competentem. *O. C. p. 1. l. 3. §.* Deßgleichen. *P. Oſn. art. 10. § praterea.* abſque etiam ulla Pontificis confirmatione ad conſtitutionem minimè eſſentialiter requiſita. *l. fin. ff. de Iurisd. Caſp. Coch. d Regal. dign. 0. 73. Limn. 8. IP. 1. num. 44.* licèt de conſuetudine Academias Romano-Catholicas confirmet, quàm breviſſimè quoad mores hodiernos comprehendam. Quicquid enim uſum non habet, ſupervacaneum eſt, quod nec ſcienti prodeſt nec ignoranti obeſt.

CONCLUSIO. XLII.

Solus & independenter creando Reges, ut ex analogia Capit. R. I. A. B. exemploque Henrici IV. Bohemiæ Ducem, Frid. I. Daniæ Principem &c. quos *v. ap. Limn. 2. IP. 9. num. 17. ſeq.* Reges creantium, colligere licet, quamvis hodie praxis in hoc repugnet, & nulla planè dentur exempla, ita ut Carolo Burgundo tanti honoris inſignia ambienti, Frid. IV. conferre recuſaverit, *teſte D. Lanſio in conſult. Orat. pro Germ. p. m. 105.* & Magno Duci Florentiæ in ſimili deſiderio hactenùs ab Impp. non fuerit ſatis factum, quippe aliis Regibus paritas hoc interdicit; licèt cum *Hippol. à Lapide. p. 1. Rat. ſtat. p. m. 300. ſeq.* nec hanc nec illam, ſed propriam auctoritatem, in ſuperiorem non (& ſic nec Rom Imp.) recognoſcentibus, hodie prætendam ad ſumma Regii culminis axiomata.

CONCLUSIO. XLIII.

Electores *A. B. c. 7. §. ſi verò aliquem* (ſc. ſeculares; excipiuntur enim Eccleſiaſtici Electoralia Jura à Capitulo Jure Electionis non ſanguinis, accedente tamen Inveſtitura Cæſ. & Reges Bohemiæ per creationem Procerum Regni dignitatem Electoralem habentes) Regibus comparatos, *Capit. Leop. art. 5. & 46. A. B. c. 2. 3. 4. 12. 24. 26.* & in actibus ad curiam ſpectantibus nulli ſecundos. *A. B. c. 6. Capit. d. l. v. Author. Comit p. m. 143. ſeqq.* ne quidem Cardinalibus, prout obſervatum in inauguratione Car. V. *Euxt. ad A. B. c. 6. concl. 48. lit. C. & ibid. Arum. diſc. 4.* creatione

ob defectum familiæ vel confraternitatum , vel alias cauſas graviſſimas, ut tranquillitatis & Pacis publicæ &c. contingente, idque ideò ne numerus Electorum , qui olim ſeptenarius fuit , hodie per *P. Oſn.* cum conſenſu Imperii Octonarius factus & in *d. Cap. art. 4.* confirmatus , maximo Imperii detrimento minuatur. Archi-Duces , quo titulo tantum in Imperio potentiſſimi Auſtriæ Archiduces ob præclariſſima Domus iſtius merita fulgent , obtinentes proximam, præter innumeras ferè alias prærogativas, à dextra poſt Electores ſeſſionem, Directorio tamen Principali im Fürſten-Rath cum ArchiEpiſcopo Salisburgenſi alternativè commutato. Magnos Duces , ut Hetruriæ &c. licèt tales in Germania non dentur; & Duces ſimpliciter ſic dictos, propriè hoc ſenſu & hodiernis moribus Ducali dignitate tituloque (quæ tamen ſpecialis creatio ſuccedenti in Ducatu &c. non videtur neceſſaria. *argum. 2. F. 10. v. 8. 61. num. 12.* Prout Comites Mompelgardenſes per ſucceſſionem in Ducatum Wirtt. notoriè evaſerunt Duces Potentiſſimi) ab Impp. honoratos. Non enim requiſitum neceſſarium eſſe notoria Imperii moderna praxis comprobat , ut creatis poſſea Provincia hæreditario Jure pro ſuſtentatione dignitatis concedatur, cùm præter alias rationes vel hæc unica ſufficiat , Regales dignitates non rei ſed perſonæ competere , & Imperatorem providere teneri , ut ejusmodi Regales dignitates , quantum fieri poteſt, conferantur iis , quos præter merita , etiam bonorum fortuna ad conſervandam tantæ dignitatis amplitudinem ſufficiens commendare queat. *d. Cap. art. 44.* imò , *re ſub nomine Auguſti* Mehrer des Reichs/ de Juribus ab Imperio avulſis. *v. Cap. art. 12. & art. 2[illegible]* & legitimis denique titulis aliis ; ſub juramento cuilibet Regi , non tamen cum damno tertii , recuperandis , comprehenſâ, feuda Imperii aperta majoris alicujus momenti , pro ſuſtentatione Imperio incorporanda , minimè verò aliis ſine Electorum conſenſu concedenda *v. d. Cap. art 30.* de recentioribus, Ducibus Bremenſibus & Verdenſibus, qui , ut Archiduces & cæteri antiqui Duces (inter quos omnes nulla eſt reverà differentia , ſed duntaxat ordo in ſeſſionibus ad evitandam confuſionem) quorum catalogum *v. ap. Limn. l.P. 8. p. 107. ſeqq. & ſ. IP. 9.* ſecundæ ſtatuum claſſi , ratione Provinciarum de conſenſu totius Imperii acquiſitarum, adſcripti ſunt.

ſunt. *v. P. Oſn. art. 10. verſ. Tertiò.* & de Magdeburgenſibus. *art. 11 verſ. in his.* Pfalzgravios, Landgravios, inter quos, Leuchtebergenſium familiam noviſſimè in Max. Adamo. 1646. defeciſſe, & dignitatem in Electorem Bavarum devolutam eſſe conſtat. De Landgrav. Alſatiæ. *v. Inſt. Pacis Cæſ. Gall.* quâ ipſa alienatione, *Capit. art. 12.* Pacis & boni publici gratia limitatur. *d. Inſtr. §. ad majorem. ſeq. & §. contra hanc tranſactionem.* Marckgravios, Burggravios; quorum omnium dignitate & nominibus patrimonii (ſunt enim notoriè Principes & ſtatus Imperii immediatè à ſummo Principe inveſtiti, de Ducatibus &c. cum omnibus pertinentiis, nec non Juribus ſuperioritatis, mit aller hohen Landes-Fürſtl. Obrigkeit vnd hoheit / mit allen gerichten / oberſt / mittelſt vnd Nidrigſt / mit allen Ehren / würden / Freyheiten / nutzungen vnd zugehörungen ꝛc. *arg. Capit. art. 3.*) non adminiſtrationis, ut olim, quinam in Imperio fulgeant, ex R. I. ſubſcriptione, & paſſim ap. IP. Indagatores, videri poteſt. Omnes enim olim temporarios fuiſſe, hodie verò perpetuos eſſe patet; qui licèt nominibus, retentis ex conſuetudine veteri, diſparati, Juribus tamen Imperii adæquati ſunt, ut ut aliqui ſplendore dignitatis emineant. *Lampad. d. Rep. Rom. Germ. p. m. 123.* Et Principes in ſpecie ſic dictos; qui licèt Regalem dignitatem conſequantur, ſpecialiori tamen; putà vel Ducis aut Marchionis titulo non honorantur, ſed ſimpliciter Fürſten dicuntur. *Becker. ſyn. IP. p. m. 195. Brautl. Epit. IP. p. m 14.* uti ſunt die Fürſten von Anhalt aliique quos *v. ap. D. Reink. l. cl. 4. c. 8. num. 6. ſeq.* Inter recentiores, præter illos in Inſto Pacis relatos, Principes Rugiæ *art. 10. verſ.ècontra*; Halberſtadienſes & Mindenſes. *art. 11. vſ. in hr. fin. &c.* quorum dignitates Regales auctæ, connumerantur: *Hohenzollerenſis, Salmenſis, Locovvitz, Eggenbergenſis, Dietrichſteinenſis, Naſſovii, Aurſpergenſis, Piccolomini. & Friſia Orientalis princeps.* qui omnes divum Ferd. III. tantæ gloriæ & dignitatis glorioſiſſimum auctorem laudare poſſunt; atque illi quidem ad ſeſſionem quoque & votum in noviſſimis Ratisbonæ 1654. habitis comitiis, ab Imperatore, unanimi Statuum Imperii conſenſu, in conſilium Principum, ipſorum cum approbatione præcipuè requiſitâ *in Cap. art. 44.* ut Princi-

pes & ſtatus Imperii Fürſten des Reichs admiſſi & recepti fuerunt v. d. R. I. in fin. §. Vber dieſes. *Auctor. ejuſd. Comitiologiæ p. 3. diſſ. 3. num. 24. & 26. ubi num. 25.* affert hanc conditionem ut tales novi Principes in perſona quidem præcedant abſentium Principum Legatos, votis (quæ in comitiis non tam ratione qualitatis, quæ Duci &c. quàm potius quæ Ducatui inhæret, dantur) autem ad interim ſuo loco & ordine, ſecundum matriculæ ſeriem, latis; Secus enim ſi præſentes, tunc hi novi ultimum inter Principes locum occupant. *argum.* R. *I. 1570.* [illegible] Nach dem. *p. 695.* quod etiam ſic in omnibus Imperii ſtatibus hodie obſervari ſcribit, *cit:* Treiſbach. *d. Tr. p. m. 224. Nolden. de ſtat. Nobil. c. 9. num. 293. ſeq. & ego ex Capit. art. 3. & 44. ibi:* in *prædict. dignitât*, Standes *rc. colligo*; ita ut qui in numerum Comitum, Baronum, Civitatum admittuntur, ultimum etiam locum inter Comites &c. occupent. *Autor. Reg. Ferd. II. p. 236.* nam qui prior tempore potior Jure, maximè in honoribus. *Beringer in Nov. Reſp. An Imperatoris Electio ex Gente Saltem Germanica &c. p.* [illegible] Hic verò Friſiæ orientalis Princeps, ob certas procul dubio cauſas ordinarium inter Comites adhuc locum occupat.

CONCLUSIO. XLIV.

Ut quis igitur Status Imperii (id eſt qui votum & ſeſſionem in Comitiis habeat) ab Imperatore efficiatur, habere debet (quod præceptionis ſeu neceſſariæ obligationis verbum, qui Imperatorum nominativo carens, *in Capit. Impp. & R. I. paſſim.* repetitur, & aliàs in propatulo, *oportet eſſe indeclinabile*, prout *Glorioſiſſimus Heros Guſtaph. Adolph. Rex. Sueciæ &c.* ante totius Exercitus [illegible] per Civitatem Imperialem, inter præcipuas non poſtremam [illegible] ſitum Legatis ipſius contrarium ſollicitantibus reſpondit) Territoria cum omnimoda Juriſdictione & Regalibus, ſeu bona immediata, ſeu feuda Regalia, eaque in Imperii album & cenſum relata & deſuper conſenſum Electorum, illiusque collegii, cui inſeritur, hodie requiſita velut neceſſaria concurrere debere, expreſsè liquet ex *Capit. d. art. 44. P. O. n. art. 10. §. Quarto* [illegible]. [illegible] quod nihilominus quibuſdam recens creatorum Imperii Principum ejuſmodi bona immediata ohnmittelbahr Fürſtmäßige Reichsgüter ut ſonat *R. I. Noviſſ. §. fin.* non fuerint, & nihilominus jus ſuffragii

in

in Claſſe Principali Fürſten Rath ipſius cum conſenſu acceperint; quod ipſis intuitu ſingularium planè ingentiumque meritorum in pace univerſali reducenda &c. reſervatis reſervandis contigiſſe, ita tamen ut nullum inde ſubſecuturis præjudicium, neque hæredes eorum eo jure prius uti debeant, quàm præſtitis prius præſtandis, monſtrat. *R. I. 1641. §. pen. & ult. 1654. in fin. & pluribus Auctor Comit. p. m. 132. ſeqq. ubi num. 39. arg. dd. R. I.* qui ſic nulla bona Imperii immediata habent, & iis non inveſtiti, nec in Albo Imperii ſeu matricula (inter quas illa *de anno 1521.* authentica judicata *in R. I. 1567. 82. 94. §§* Wan auch. *juxta P. Oſn. art. 8. §. Habeantur.* in proximis Comitiis renovanda) inſtar aliorum Imperii Vaſallorum & Parium Curiæ, inſerti, & ſic his requiſitis eſſentialibus deſtituti reperiuntur, impropriè Principes Imperii vocat: Eſſe enim Imperii Principem & Imperii Sanctionibus non eſſe ſubjectum, contradictio in adjecto eſt; Quamvis ſola immedietas non efficiat ſtatum Imperii, nec medietas poſſeſſioni ſtatus (ſeu modò origine ſit ſtatus) deroget, ſicut colligo *ex Inſtr. Pacis Gall. §. Loca ipſa, ibi: ſive mediati ſive immediati Imperii ſtatus ſint.* quippe quæ præeminentia eſt ſummi Principis præmium, non glebæ pretium, non territorii dignitas ſed perſonæ Celſitudo, cùm & aliàs una perſona diverſo reſpectu diverſimodè poſſit conſiderari. *v. R. I. 1548* Auch der Grafen von Tübingen. *p. 368.* & ſic duplicem perſonam repræſentare. *Actor. 20. v. 34. 1. Cor. 12. v. 12. Sixtin. de Regalibus lib. 1. cap. 4. num. 122. & 123.* Et notandum ex ſupradictis quos ſciam plurimos, præſertim Auſtriacos pro conſervatione hujus celſitudinis induxiſſe, ut natu major filius tantùm, & ſic conſequenter, in dignitate Principali: Cæteri verò Comites duntaxat manerent.

Conclusio. XLV.

Comites, hoc ſenſu Regali Comitis titulo honoratos; *Eoque vel ſimplici vel conjuncto Principali*, ita ut Gefürſtete Grafen appellentur, *quales ſunt E. g. Comites Habſpurgenſes, Mompelgardenſes &c. de quib. v. R. I. 1576. §.* Nach dem auch. *p. 735.* & in actis Imperii Fürſtmäſſige dicuntur. *R. I. 1495. Rubr.* wir Churfürſten / Fürſten vnd Fürmäſſige. *pag. 26. O. C. p. 2. 1. 2. 3. 4.* *vide. Sixtin. de Regalibus lib. 1. cap. 4. num. 122.* quando verò hujuſmodi

modi vocis nulla ſit mentio, verbo Fürſten etiam unà cum aliis Principibus in Conſtit. ac R. I. die Fürſtmäſſige continentur: ſimplici, qui Comitis titulo gaudent multi extant in Imperio Proceres, & multis etiam noviter tam à Divo Ferd. III. quam ejus Genitore Divo Ferd. II. & nominatim plùs quàm ſexaginta, *uti ex deſcriptione Regiminis ejus p. m. 210. ſeqq.* pateſcit, titulus ille conceſſus. Principaliores verò, & qui cum dignitate Regali, etiam ſuperioritate & Regalibus inveſtiti ſunt, & ſtatuum etiam Imperii nomine veniunt, ſunt ii, qui *ratione dignitatum* ad conſilium Principum ceu ſecundam ſtatuum claſſem pertinent, & unà, *reſpectu territoriorum*, cum Baronibus immediatis in 4 hodie ſcamna *Wetteravicum* nimirum, *Suevicum*, *Franconicum & Weſtphalicum, in R. I. Noviſſ.* ſubſcriptione diſtinguuntur, & ita quatuor ſuffragia habere dignoſcuntur; Præſentes tamen Comites & Barones, vel eorum Legati ſeu Deputati etiam deliberationibus im Fürſten Rath intereſſe non prohibentur, etſi abſque ſingulari voto, ut animadverti in Comit. Ratisp. poſtremis. Barones: in Conſt. Imp. Freyhen / Freyherrn / Freyherrn des Reichs / item ſimpliciter Herren / Edle Herrn / & ſimpliciter Edle / ſemper Freyen / Nominalis tantùm ſono & ordine in ſeſſionibus, ut ipſi Duces Germaniæ, non reverà diſcrepantes, dignitate & Nobilitate omninò pares, cùm ex ordine præcedentiæ non ſemper rectè diverſitas dignitatis inferatur, & omnes generali vocabulo Herrn comprehendantur, quod evidenter conſtat ex generali Decretorum ſubſcriptione von der Grafen und Herrn wegen. *v. R. 1548. §.* Wiewol *& vſ.* Sich auch *p. 467. O. C. eod. anno. p. 1. t. 1. §.* Nemlich wollen rc. *paſſim. in Capit. & Conſt. Imp.* licèt quidam conceſſa habeant majora privilegia: Hoc ſenſu, qui ab Imperatore Regali Baronis titulo dignitateque decorati. vel ut immediati Freyherrn des Reichs cum conſenſu ſtatuum, vel immediati aliis Principibus ſubjecti, in quorum omnium creatione Imperator Imperio, Juri Territoriali, & aliis ſtatuum Juribus non poteſt præjudicare. *argum. A. B. c. 13.* & ut cantant Imperatoriæ *Capit. verba art. 3. & 44. in fin. ibi:* zu *præjuditz &c.* mit newen *prædicaten* / höhern tituln / oder Wapenbrieffen begaben rc. unnd dem *Iuri territoriali* nicht nachtheilig ſein. *R. I. 1548. §.* Wiewol auch. *p. 367.* abeunt, quamvis Regalem dignitatem ipſis nonnulli contra

ſtatuum

471.

ſationem & notoriam Imperii praxin & obſervantiam (contra quam optimam deciſionem & interpretationem omnem tollentem dubitationem *arg. l. 12. l. ſeq. ff. De LL.* quicquam inferre. *Carpz. Ad L. R. G. c. 9. ſect. 7. num. 11, R. I. Noviſſ. §.* Es ſollen auch. vel jura vetera extendere inconveniens videtur, *argum. §. 5. Proœm. Inſt.*) prohibitâ licèt ſubtilitate. *N. 136. c. 4 in fin. l. 36. ff. De V. O.* fruſtrà tamen negent. *v. Sixtin. de Regalibus lib. 1 cap. 4. num. 36. & multis ſeqq.* Quales recenti memoria à Divo Ferd. II. cujus numerus ultra 110. excurrit *juxta citat. Libellum Regiminis Ferd. II.* & nuperrimè Ferd. III. &c. quam plurimi ad tantum dignitatis gradum evecti fuerunt.

CONCLUSIO. XLVI.

Nam hoc, non, niſi ſupremæ Majeſtati competere poſſe Jure Proprio, nullam amplius recipit dubitationem. *Beſold. De Maj. Sect. 3. c. 3. & cl. 1. Diſp. 3. θ. 13. Cocb. De Regal. dignit. §. 48. Sixtin. de Regalib. lib. 1. cap. 4. num. 2. & ſeqq* quia ipſius proprium, agere ex vi propria & non dependere ab alterius beneficio aut arbitrio; Atque propterea etiam in Imperio Romano unicum tantummodò Jure quoque proprio ſpectare Imperatorem, præter communem experientiam demonſtrat. *D. Cancell.* Schütz. *C. IP. v. 1. D. 3. θ. 21. & D. 8. θ. 8. lit. A. Limn. 2. IP. 9. num. 18. Roſenth. De Feud. c. 5. concl. 2.* cum ejus adminiſtratio non ſit accidentalis, ſed eſſentialis, profluens ex ſuprema hæc Majeſtatis Jura liberè exercendi poteſtate. *argum. Capit.* ubi vexatum adminiſtrationis (nudæ) verbum hodie minimè, ſed ſimpliciter Ehr vnd würde *2c. in proœm.* reperitur. Ac harum dignitatum Regalium conceſſiones Imperatori nunc in tantum reſervatæ ut in Imperio R. nec ulla Papę hac in parte poteſtas. Schütz. *d. θ. 8. lit. B. A. B. c. 2. §. Et quia. v. ſ. virtute ſacri Imperii adminiſtret. v. tamen Sixtin. de Regalibus lib. 1. cap 4. num. 116. & ſeqq.* nec Ordinibus Imperii junctim in Comitiis congregatis (ſalvo quoad actum Electionis maximè vacante Imperio, Potentiſſ. Elect. Collegio habente creando in R. R. vel Imperatore poteſtatem ſummam Nobilitatis ſpeciem alteri conferre &c. De hac facultate certus, circa voluntatem & praxin tamen dubius hæreo) de iis ſtatuendi, multò minùs eas conferendi arbitrium vel jus ſit. *argum Capit. referente Lampad. de Rep. Rom. Germ. p. m. 98. & 195. ibique rel. v. R. I. 1544 §.*

Aſs wir aber. *p. 343. 1545. §.* Vnd wir Churfürſten. *p. 35[illegible] art. A. B. c. 2. § 8.* Licèt conſultius & tutius quandoque ob ſalutes [illegible] res fortaſſe (Notanter, fortaſſe, ut mediante hoc vocabulo judicium certum in hoc negocio mihi non arrogarem) ſucceſſus & alias cauſas prægnantes, *ſecundùm l. 8. C. De LL* in rebus graviori momenti magnos adhibere conſiliarios (uti, in curæ, conſiliorum & ſollicitudinis partem, non autem in communionem Imperii aut conſortium ſummæ poteſtatis aſſumpti ſunt in Imperio Rom perpetui illi Conſiliarii decorati titulo ſuperioritatis, & dignitate perpetua in hæredes tranſitoria Principes & ſtatus) prudentis & ob magna negotii pericula, boni ſalutis publicæ curatoris eſſe, ducentem, maximè in arduis ipſumque ſtatum Reip. ut circa Electorum creationem, cognitionem de feudis Regalibus & ubi Principatus &c. *in caſu Capit. art. 3. vſ.* vnd ohne *& art. 28* transferendi videntur &c. præter alia quæ ſunt *in Conſt. Imp. Capit. & in [illegible] Pacis capitulis* expreſsè ad conſenſum (non afficientem poteſtatem ipſam Imperatoris ſed ſaltem modificantem ejus exercitium) Electorum & ſtatuum per modum pacti *acdinq* vnd [illegible] *Verſ. Procem Cap. in fin.* non legis Civilis, reſtricta, concurrentibus, ſine Procerum conſilio, ordinumque conſenſu bewilligung / wiſſen / gutachten vnd gutdüncken minimè procedentibus. *v. P. O[illegible]n. art. 8. & paſſim. ibi:* de conſenſu totius Imperii. *Capit. art. 10. verb.* Wie ſonſten in allen andern des Reichs ſicherheit *&c. & art. 3[illegible] in fin. verb.* in wichtigen ſachen ſo das Reich betreffen vnd von hohem *præjudiz* vnd weitem auſſehen *&c v. 0. 23.* reſpè ex neceſſitate obligationis & arbitrio *v P O. d. art. 8. §. quoad Proceſſum [illegible] in fin* [illegible] hoc tamen quoad Imperatoria reſervata ſtrictiſſimè talia, [illegible] proinde diſpoſitio corruit; cùm in his hæc modeſtia neceſſitatem non faciat Juridicam, & hoc conſortium conſilii des Reichs [illegible] ipſi liberum non verò neceſſarium ſit, etiam in cauſis [illegible] & unde tumultus in Imperio timeri poſſunt *v. d. § Quoad [illegible] in fin & præjudicium in R. I. 1654. §* Demnach [illegible] *& §. preced.* Et [illegible] opus eſt, ut ad antiqua recurram, cùm moderna exempla, ſicut humana, ita ad Imperii beſtiolitatem & Imperatoris gloriam redundantia ſuppetunt; Nec [illegible] utpote non ſubjectivus, ſed conſervativus, [illegible] præcipuè.

cipuè, ne quid committatur contra Reip. ſalutem, libertatem & privilegia ſtatuum, abſorbet Majeſtatis & ſummæ poteſtatis plenitudinem *R. I. 1510. §* Und meinen *p. 227.* cùm exinde non oriatur partitio Majeſtatis ipſius, aut poteſtatis diviſio, ſed Monarchica contingat adminiſtratio; nam Majeſtati ſeu ſummitati Imperatoris per Capitulationem nihil decedit, quamvis ea etiam in caſu neceſſitatis,morępericuli&c ſtrictè ſervanda ſit *v. Cap. in fin* Solch: s alleg. cùm iſtorum diebus aliquot poſt Electionem ſubſcriptorum, & ſingulis ſic in originali traditorum Electoribus articulorum à Cæſare conſtituendo non conſtituto juramento confirmata obligatio. *A. B. c. 2. § ante & pen.* non ex ſuperioris cujuſdam Imperio abſoluto, ſed ex pacto & conventione propter placiti fidem oriatur. *per verba Capit. in Proœm:* g. ding und *pacts*-weiß vereinigt / verglichen / angenommen und zugeſagt haben / quippe Electus, & conſtitutus non ex gratiâ & puræ voluntatis liberalitate, ſed ex officii neceſſitate & Jurisjurandi religione, de liberiori cum potentiſſ. Elect. exercitio Jurium ſibi competentium tractandi, integram adhuc poteſtatem retinet ex praxi nuperrimæ electionis, nec Imperium arctatis nimis conditionibus (prius etiam forſan eligendo ſeſſionis in Collegio Electorali ætatis propter defectum anni ſc 18. incapaci &c. communicatis vel aliunde animadverſis &c.) ſuſcipere tenetur. Quorum Principum ad denotandam Germaniæ libertatem & Decus, non ad deſpectum tamen Imperatoris, ſed ad amplificandam ejus Majeſtatem, & ad defenſionem Regalis dignitatis conceſſæ titulo von Gottes Gnaden non fruſtrà utentium. *argum. 1. Cor. 3. v. 10.* & reliquorum ſtatuum Jura antiqua egregiè *à D. Mylero. integr. de eodem Tr.* ex Conſt. I. deducta, *v. P. Oſn. art. 8. per tot.* uti ego illibata volo, dicens, palmarem diminutionum Imperii cauſam, diſcordiam & partialitatem deponendam, & ſepoſito odio ac partium ſtudio in publicum conferenda eſſe conſilia, & tunc Germaniæ vires trepidare exteros, nimis *juxta Capit. art. 5. & 9.* in rebus Imperii ſuum quærentes intereſſe: Et ea, uti & Imperatoris conſervari, Reip. Rom. intereſſe puto. *argum. Cap. art. 3. & per tot. A. B. c 13.* ita & ſupra ſortem meam eſſe, temerarium de iis ſumere judicium & Academicam deciſionem. *Tecta enim veneratio plus habet ponderis quam verborum blanditiæ, ait Eberh. à Weihe in Epiſt. dedic. præfix. Aulic. Polit. & la verità della lode che ſi ſente, e diminutione de quella che*

ſi crede. Malvezzi nel Romulo. p. 8. Tanto minus etiam ut ſingulis illud in propriis territoriis, (in quibus licet dignitates propè accedentes ad Nobilitatis faciem & analogiam concedere valeant, ut Cancellariatus & Conſiliariatus *v. d. 27.* ipſam tamen Nobilitatem nullo modo. *v. Limn. 6. ſP. 1. num. 40. ſeqq.* Schüt [illegible] *m. 579.* competere Proprio Jure poteſt: Neque enim vulgò vulgata ob Patrimonialem ſuperioritatem territorialem, hoc eſt jus & poteſtatem ſummi poſt Imperatorem Imperii & Dominantis, pro diverſitate ſubjectorum eam ſibi vindicantium: der Landes Fürſtlichen Obrigkeit Landes oder hoh n Gräfl chen [illegible] : Freyer Adel: der Käyſerlichen Freyen (non ratione Cæſaris & Imperii, wie die Freye Herrn Schweitzer *juxta P. Oſn. art. [illegible] v. 6 [illegible].* Sed quod ab inferiorum Principum &c. Imperio ſint liberæ ac immunes, uti die ohnmittelbahr Freye Reichs Ritterſchafft ſoll præſtant Imperatori obedientiam *(apit. Leop. art. 3. & 18. ibi:* Sie ſollen bey ihrer *immedietät* gelaſſen ꝛc. *& paſſim*) vnd Reichs [illegible] Obrigkeit vnd Herrlichkeit (ipſæ enim, hodie inter ſe, reſpectu ſubjectionis, quæ eadem ſemper, realiter minimè, tamen reſp. privilegiorum quorundam diſtinctæ, Jura ſuperioritatis & territorii non quidem ratione dignitatis perſonalis, ſed ratione ter[illegible] in ſuo genere obtineant, dubitandum non eſt, contra [illegible] eorum, qui hæc ipſis negare ſunt auſi, quorum [illegible] vel ſola obſervantia, & temporis immemorialis præſcriptio, *ut loquitur P. Oſn. longo uſu obtenta.* habentes etiam hodie votum deciſivum, *vi d. Pacif. art. 8. §. 3. conf. D. Knipſch. De Privil. Civit. imp. lib. 2. c. 2. & in ſupra p. 8. cit tr. cujus tit.* Bedencken der Freyen Reichs Ritterſchafft Stand vnd *ſeſſion* betreffent *Sub nomine* Treiſchach [illegible] firmiſſima alias illa Juris Publici regula, cum [illegible] & non abuſivè ſub mantello Libertatis & rationis ſtatus præſertim ab Imperitis aulicis, clave diſcretionis non procedentes, plenitudinem tempeſtatis inde conficientibus, mutantibus quadrata rotundis: Quòd quilibet ſtatus & Imperio immediatè ſubjectus (uti Nobilitas Imperii immediata, eadem habeant Jura Religionem & Juriſd. Territorialem concernentia, quæ Electoribus, Principibus & ſtatibus competunt *v. poſt Capit. noviſſ. & alias Imperii Comitii. P. Oſn. art. 5. §. 10. & paſſim. conf.* Treiſchach. *d. tr. p. [illegible]*) tantum poſſit reſpectivè in ſuo Territorio, Dominio, Diſtrictu

Caſtis

Caſtris & Ditionibus ſuis liberis, quantum Imperator in toto Imperio: ad reſervata Majeſtatis Jura, ſine ſpeciali conceſſione non venientia generaliter. *c. in generali. d. R. I. in c. 6. cum in generali. De Off. Vicar. in 6. c. quod translationem. d. Off deleg.* vel etiam ad Majeſtatem ipſam applicari poterit, præter experientiam ſufficientiſſimè atteſtantem, monſtrant *R. I. 1544.* §. Als wir aber *p. 243. R. I. 1545.* §. Und wir Churfürſten *p. 351. R. I. 1576* §. Dardurch dan. *p. 748.* hanc decantatam Theoricam, præter alias generalitatis ipſius reſtrictiones, examinatam ad veritatis trutinam inter tot affluentes de ea opiniones ſententias & argumenta concurrentia adeò multa, loquacem ut delaſſare queant Fabium, non aliter, quàm ſalvâ præeminentiâ ſeu jure Imperii. *argum. A. B. c. 15. P. Oſn. art. 8. vſ. gaudeant. Capit. Leop. art. 0. in fin. &c.* & tertii cujuſque *d. cap. art. 3.* ſalva Majeſtate, ſumma ſuperioritate Imperiali. & illæſis ſummi Principis, auctoris & fontis Regalium reſervatis, ohne Kayſerlicher beſonderer überſchwebender hochheit Schmälerung *v. Sixtin. de Regalibus Lib. 1. cap 5. num. 121. & ſeqq.* procedere; Pro quâ opinione non levis armaturæ JCtos & alios uſu edoctos totis viribus, tanquam Danais pro navibus Ajax pugnantes, adducere jam non vacat, ea doctiſſimorum virorum judicio committens & dicens; hæc omnia uſu magis & LL. ſingularum Provinciarum, quàm ex jure communi, & generalibus Politicis rationibus, & rectè ab iis, qui arcana Imperii & ſtatum publicum norunt, dijudicari debere & poſſe; Jura enim publica ad regulas juris privati, niſi in conſequentiam & in caſibus dubiis explicandis ſtatui moderno non ſunt exigenda; Neque omnia neque quovis tempore neque ab omnibus. *juxta l. 6. §. 3. ff. De Off. Proconſ.* exactius trutinanda negotia publica, neque in rationem juris nimis ſcrupuloſè inquirendum. *l. 51. in fin. ff. Ad L. Aquil.* Nam quantum inter privatam fortunam & Regale culmen medium eſt? *l. 5. poſt pr. vſ. hoc enim. C. De Quadr. præſc.* nec leguleorum curioſis & licentioſis ſyllogiſmis, maximè unde detrimentum capere poſſit bonum publicum, labefactanda. *P. O. art. 5. §. 17. Cap. art. 2. vſ.* ſumahl auch. Quanta enim exinde, quæſo, reſultaret ſcholaſtica ſubtilitas, quàm inextricabilis labyrinthus, cùm ea, maximè *A, B. R. I. Capit, Inſtr Pacis* comprehenſa, omnes diſpenſatio-

854

nes, abſolutiones, jura tàm Canonica, quàm civilia, in totum reſpuant, ut inſertæ in poſterioribus renunciationes in clauſula finalibus ſatis ſuperque docent. Unde etiam eſt, quòd inter alia privilegia, Archiduces Auſtriæ ſingulariter Imperatorum beneficio jus (ſeu poteſtatem non oppoſitam Cæſari ſed ſubordinatam) creandi Comites, Barones Nobilesque, iisque inſignia dandi acceperint *ut videre eſt apud Limn. 5. IP. 2. n. 31 Rittersh. 1. l. 4. c. 17. Rumm. de Regalibus lib. 1. cap. 4. num. 34.* ſpecialis enim non fuiſſet neceſſaria Electoribus *in A. B. c. 9. ſeq.* Regalium & hic hujus Auctoritatis facultatis impetratio, ſi ipſis, ratione generalis & ſimplicis territoriorum nudæque Regalium conceſſionis minimè tribuentis Majeſtatem vel univerſalem juriſdictionem, ea competerent omnia. *arg. l. un C. de Theſaur. 10. 15.* ceu etiam aliàs ita obtinet, ut exceptio non tollat regulam, ſed eam potiùs confirmet.

CONCLUSIO. XLVII.

Equites: uti fit poſt uſitatam coronationem hodie ſolam Germanicam. *arg. Capit. art. 37.* quando Imperator coronatus gladio *Divi Car. M.* prægrandi, Equites variarum Nationum ſingulari cum ſolennitate creat, zu Rittern Schlägt vel per diplomata facit. Nemo enim Eques (ſc. propriè & in ſpecie ſic dictus, nam genere Nobiles etiam habent Equeſtrem dignitatem *v. l. 34.* etſi non eadem omnia privilegia. *v. P. O. 1530. 1548. t. t.* vom Adel, & t. Pferd-Zeug / quamvis ſeculum noſtrum ordinis imperitos omnia mutaverit) naſcitur. *v. D. Knipſch. de Fideicomm. c. 1. num. 180.* juxta Gall. *Le Gentil'homme naiſt, mais le chevalier ſe fait ou par les armes ou les loix. D. Limn. 6.* IP. 2. *num. 8.* Licet videatur dari quoque Equites perpetuos merè Laicorum ordinum, ut ſunt illi Garterii ſeu Periſcelidis Equites de la Jarretiere ſub ſymbolo: *Hony ſoit, qui mal y penſe*, à Rege Angliæ, Germanis Ritter vom Gülden Hoſenband / inter quos Principalis eſt noſter Sereniſſimus. Nobiles: ita ut ab Imperatore, tanquam à dignitatis manu, ſic creati Duces, Comites, Barones, Nobiles &c. Iure præferendi ſint iis, qui ab aliis Regibus (cum bonâ aliarum Gentium gratia) dignitatem acceperunt *argum. Capit Leop. art. 5. verb. w/.* Wir auch ländiſchen Grafen und Herrn. modò termini ubique ſint habiles. Carol. vom hagen IP. *p. m. 528. & p. 545. ibique rel. Limn. 4.* IP. 9. *n. 36. ſeq.* Et

Nobi-

Nobiles, ſtatim hodie omnibus privilegiis & beneficiis Nobilitatis gaudentes. *Coler. in Decis. Germ. 203. num. 28.* ad ludos Equeſtres, non obſtante eorum lege, omnes quatuor avos Nobiles non habentes: Die nicht vier Schilt von vier Vätter und Mütterlichen Ahnen etc. *excludente* Thurnierbuch *fol. 20.* admitti poſſint, cum honor ſit civilis, circa quem Imperator ex plenitudine poteſtatis diſpenſare pro lubitu ſine ullo dubio poteſt: Hinc plerumque privilegio Nobilitatis inſeri ſolet hæc clauſula: Daß wann ſie von Ihren Ahnen Vatter und Mutter geſchlechten recht Edelgebohrne / Lehens Thurniers-Genoſſen etc. ſc. ſi expreſsè clauſula derogatoria, vel manifeſtè in tenore diplomatis, vel etiam aliunde appareat, Imperatorem præjudicare voluiſſe. Dictam autem communem ferè clauſulam, in viris auctoritate gravibus & rerum præclarè geſtarum gloriâ celebribus limitandam duco, aliàs eâ in effectum deductâ innumeri darentur ex copioſiſſimo novorum hominum fœtu Equites. Numeratio autem Avorum aliàs in ordine Equeſtri non ita accuratè obſervatur, modò pro matriculâ ſupplicans, Nominis Nobiliumque Inſignium vetuſtatem probare poſſit, vel merita adſint ſingularia. Vt ut hoc ſit, curandum tamen huic & Canonicatibus ſuperioribus Hohen-Stifftern / in quibus Ajax non recipitur, niſi cum Vliſſe ſit Deus in utroque Parente, ne occaſione horum Statutorum: Welche nicht im Schilt und Helm Ritter- und Stifftsmäßig gebohren / *ut ſonat. Capit. Leop. art. 40.* benignè & largè interpretandorum, monopolium committatur, vel monopodium accipiatur. *argum. d. Capit. art. 20. verb.* So bißher mit Ihrem Gelt regiret. *v. P. Oſn. art. 5. §. 4. in fin.*

Conclusio. XLVIII.

Doctores; Licentiatos, Magiſtros artium, Baccalaureos, Poetas Laureatos, Notarios, & qui horum omnium, indultu quoque Imperatorio, creandi poteſtatem nanciſci ſolent, Comites ſc. Palatinos vulgò Kayſerliche-Hoff Pfalzgrafen. De quorum Iuribus ac privil. *conf. Tr. ſing. Georg. Mund.* von Rodich *De Comit. Palat. per tot. D. Knipſch. De Ord. Eq. lib. 1. c. 7.* Quæ poſteriora etſi levia videantur & vilia, illi, qui ſub *Hipp. à Lapide* nomine latere voluit, *de Ratione ſtatus p. m. 297.* nihilominùs tamen, nullus morta-

mortalium in Imperio, propria auctoritate hæc ſibi, tanquam *Soli Imperatori reſervata*; applicare poteſt, dum creati eo ipſo plebejorum conditione eximuntur, imò per magnificentiſſima jura, quæ conſequuntur, juri communi contingat derogatio; ubi et ſingulis ejus reſervatorum Majeſtatis Jurium ſpeciebus cuivis ſimile conſtare, & ubicunque ferè ap. Dd. hæc omnia abſque dubio inter majora Regalia collocantes, maximè verò agentes de Regalibus pertractata videri poſſunt. Privatus autem qui ſe talem jactat, quomodo puniatur *v. ap. Carpz. in Pr. crim. ubi agit de crimine falſi p. m. 370. Edit. Noviſſ. ubi habet præjudicia pœna arbitraria.*

CONCLUSIO XLIX.

Hactenùs de Imperatore dicta, ad Regem Romanum, ſecundum ab ipſo & ſupremum inter omnes Reges obtinentem locum, *A. B. c. 4. & paſſim. Sixtinus l. de Regalibus 4. n. 9. & ſeqq.* hodie à duobus Electoribus Moguntino & Colonienſi, vigore amicabilis tranſactionis Francof. noviſſimæ, confirmatæ *in Capit.* [illegible] *art. 37.* alternis vicibus, extra cujuſque Diœceſin, coronandum, *v.* Teutſchen *Florum &* Römiſchen Adler *p. 1. art. 1. §. 13.* etiam applicanda eſſe, comprobat, *poſt A. B. c. 2. circ. fin. c. 5. pr.* expreſſus textus *in d. Capit. art. 44. verb* Unterm Titul und Nahmen eines Römiſchen Königs oder Kayſers &c. non tamen indiſtincte accipienda: Aut enim Sacra Imperii ſede vacante, vel verè per mortem Imperatoris, vel fictionem Juris: ut, ob ingraveſcentem ætatem, perpetuam corporis imbecillitatem &c. *ſpontaneam quidem*, temperandam tamen præſertim intervenientibus precibus & ſtatuum admonitionibus, ex ſalute Reip. Rom. *reſignationem*, hodie ab Imperatore in manus Regis R. ſi adſit, ſin Electorum. *argum. cap. jam pridem. &* [illegible] *extr. de Renunc.* faciendam; & *depoſitionem*, de qua [illegible] ob graviſſimas, juſtiſſimas & urgentiſſimas neceſſitatis & utilitatis publicæ cauſas, & ubi ſubmiſſiſſima eaque pluribus vicibus repetita pro meliorandis actionibus & abigendis contra LL. fundamentales gravaminibus Procerum ſupplicatio & ad meliora monitio illuſtriaque Regum & Rerump. interceſſiones nihil efficere poſſunt etc. contingente, parce. *argum. Rom. 13. v. 2. ſeq. 1. Petr. 2. v. 13.* [illegible] eſt loquendum; cùm ſacratiſſimo Imperatori, Sereniſſimis Electoribus & Potentiſſimis cæteris Imperii ordinibus hac de re, &

tum

non cuiquam privato decidere fas ſit. *D. Carpz. Ad L. R. G. c. 14. Sect. 6. n. 28. Rex R.* ſic ordinariè eligitur ; ubi in his terminis vera eſt concluſio, etiam ante coronationem, utpote nihil novi juris tribuentem, ſed tributum tantùm confirmantem. *Capit. d. l.* prius tamen ab ipſo, ut Rege Rom. (confirmationem enim nomine Imperatoris faciendam hodie ignorari conſtat. *A. B. c. 2. d. § Et quia. c 5. pr verſ. quæ tamen. arg. d. Capit. art. 3. ibi :* Sie auch dabey als Röm. König. nam demum poſt coronationem & ſubſecutam mortem Imperatoris vocatur Imperator, ante autem R. R.) confirmatis Stataum privilegiis. *A. B. d. c. 2. §. Et quia.* juratâque A. B. Inſt Pac. & per ejus *art. 5.* variis modis confirmatæ Pacis Religioſæ & prophanæ obſervatione *d. Capit. art. 2. & 38.* rejecta ab illa promiſſione juratò facta , omni abſolutione juxta ſpecialem cautionem. *d. art. 2. & 47. in fin.* Solches alles. *P. Oſn. art. 17.* Aut eligitur extraordinariè, abſque tamen præjudicio liberæ Electionis per continuationem ex una familia. *d. Capit. art.* Und inſonderheit ſollen und wollen wir uns keiner Succeſſion. *36.* Sc. vivo adhuc Imperatore , quod quin ex magna & urgenti, juſta graviſſimaque cauſa , neceſſitate & utilitate Imperii publica ita ſuadente, præſertim ob ingraveſcentem Imperatoris ætatem , impotentiam & ſimiles , ac ad evitanda Interregnorum pericula , quæ quo breviora eo meliora *Keckerm. 1. Politic. cap. 27. p. 417. pr. & p. 418. in fin.* hodie fieri , & ſic Gubernanti Succeſſor legitimus in caſum vacantiæ poſſit ſubſtitui extra dubitationis aleam poſitum eſſe videtur. *Capit. Matth. art. 35. F. III. 38.* & per exempla poſt antiquiores in Ferd. III, ejuſque filio Divo Ferd. IV. non ſine maximo Imperii commodo comprobatum fuit; & non ſolum diſponente & conſentiente ſed & , licet quandoque cum periculo conjunctum , reclamante, (ſc. ſi Electionem è Rep. eſſe judicarint Electores per generalitatem textus *A. B. c. 1. ibi : quotieſcunq; & R. I. paſſim in quib R. R ſit mentio)* Imperatore *v. Capit. Leop. art 36. & Ferd. III. art. 38. ibiq; Limn. in Notis. p. m. 572. ſeq. ubi dicit , petitionem conſenſus ſemper eſſe neceſſariam , non ſemper autem obtentionem.* Et hoc caſu , quia hodie non adeò frequens quòd manus ad reſervata Imperatoria , quorum ſubjectum adæquatum ſola eſt ſua Majeſtas Cæſ. extendere ſoleat vivo Imperatore, ipſi, etſi perpetuo cum authoritate legis , i. e. Electione & publico conſenſu omnium Statuum Imperii, propterea enim ut *P. Oſn. art. 10. §. gau-*

 deant

deant fieret ſatis, in proximè præteritis Comitiis, & nuperrimè Francofurti ratione Capit. reliquos Imperii Principes per modum communicationis eorumque *Monita*, quæ exhibet *D. Sprenger. in* [illegible] *noviſſ.* ad ſingulos ferè art Capit compoſita, moderatè audiverunt. Potentiſſ. Elect. & antiqua Capit concluſio *ibi*: Den gedachten Churfürſten. nova verborum formula alterata reperitur *in F. IV. & Invictiſſ. Leopold. Capit. Proœm. in fin. ibi*: Vor ſich vnd ſambtliche Fürſten vnd Ständ des Heyligen Reichs. *& art. ult.* Den gedachten Churfürſten ſich vnd im Nahmen des H. R. Reichs. *add. Auth. Comitiol. p. m.* [illegible] conſtituto Imperii, in caſu ſc Imperatoriæ conceſſionis ſpecialis, generali Vicario. *Capit. Ferd. I. L. art. 40* non ordinario, ne Imperium monſtroſum duo habens capita cenſeatur, *cap. de Majoritate & obedient. in Extravag. communibus* omne & quodcunque Jurium Majeſtaticorum Exercitium ad permiſſionem quandam & conſenſum Imperatoris alligatum habenti. *vid. Receſſ. Imp. de Anno 1542.* §. Vnd damit. *ibi*: An ſtatt vnd im Nahmen der Kayſerlichen Mayeſt. *p.* [illegible] *R. I. 1557.* §. *1. & ſeq. Carpz. ad L. Reg. c. 11. ſect 5. Auth. Comit. p. m.* [illegible] *85. & 331.* omnem poteſtatem Imperatori competentem Jure præſertim proprio adſcribere inconveniens; & quia Vicario Jure [illegible] præſcripto Mandato, & ſic alieno jure agit. *arg. l. 1 ff. de Procur* [illegible] *de Juriſd.* reſervata autem nullam alterius *neceſſarii* conſenſus explorationem admittunt, in horum exercitio aliqualis irregularitas eſſe videtur. [illegible] disertè oſtendit expreſſum *Capitulum Divi Ferdin. IV. vigore Inſt. Pacis Oſnabrug art 8.* §. *Habeantur.* in perpetuam Capitul. Romano Regiæ formulam, & in vim pragmaticæ Imperii Sanctionis, conſtantis formæ (licet noviſſima pluribus locis ex neceſſitate publica, aucta [illegible] conditio Iuſtrumenti Pacis ad proxima Comitia rejecta conſpicuatur) & normæ legiſque Imperii. *art. 47.* Wir ſollen vnd wollen vns auch keiner Regierung ec. Einer an thun ſollen und wollen. Quam tacitam Imperatorii conſenſus clauſulam, tùm ob indi inctum, clarum & expreſſum Cit R. I & Capit. generalem, Sæpius repetitum, neque jura Civilia, Canonica &c. *vid. 6. 46* neque rationes *arg.* [illegible] *Publ. in rem act* admittentem textum, tùm ex eo, quod A. B. expreſsè nihil ſtatuat de Elect. vivo Imp. idque exinde probo, quod olim tempore Caroli V. de hac Electione acriter fuerit diſputatum, & ideò, ipſius A. B. vigore Vicarius extra caſum ſpecialis conceſſionis Cæ-

[illegible]

arg. d. Capit. verè dici nequeat, & verba R. & Conſt. I. non ita crudè & ſimpliciter, in Imperii & Imperatorii culminis diminutionem ſed civiliter in proprietate & communi indole interpretanda ſint, habere dico *R. I. de Anno 1548.* Wiewohl auch *p. 507. O. C. p. 1. t. 3. §* Deßgleichen *&c.* quos in contrarium cumulat poſt infinitos. *Hagen. l. P. p. m. 182.* cùm & adminiſtratione in Capit. interdicta ceſſent neceſſariò effectus inde reſultantes, ſc. reſervata Majeſtatis jura, ob quorum exercitium R. R. minimè eligitur, ſed præcipuè ob Interregnorum pericula, & ne contingente Imperatoris contra rationem Status idoneum primogenitum filium, certum ſucceſſorem non procurantis morte, hinc Imperium Capite orbatum capiat detrimentum, & ſic tantum in caſum vacantiæ, & ut tunc demum ipſius poteſtas propriam exerat vim. *N. O. A. B. c. 2. § Et quia,* quòd dare videatur, qui confirmet *arg. l. 130. de V. S.* Reſp. Aff. quoties ſc. confirmatio fit ex voluntate, non ſi ex neceſſitate, ut requiritur *d. l. A. B.* Non tamen de Majeſtate illius hic diſputabo, quippe cujus exercitium ipſi vivente Imp. tantùm ſuſpenditur ad ſpecialem conceſſionem, præſertim verò caſum vacantiæ, non tollitur jus; Reverentiæ enim potiùs quàm juriſd. intuitu, Imperatorem Dominum ſuum ſalutat; cùm ipſe à juriſd. Cæſ. exemptus in cauſis, quæ non incurrunt ipſius officium, ex conſuetudine ita obtinente per A. B. in vim ſanctionis confirmata, coram noſtro Sereniſſimo Cæſ. Palatii Iudice, immortali cum decore Palatinatus conveniatur *A. B. c. 5. §. Et quamvis. Limn. 3. I. P. 9. n. 29 ſeqq.* Quatenus autem eſt Princeps Imperii forum ſortitur in Camera juxta olim vulgatam, hodie tamen rariſſimam formulam: Wir Carl R. n. Kayſer / entbieten dir Carl Ertzherzogen zu Oeſterreich *&c. vid. Capit. Leop. art 15.* Et hæc in caſu viventis adhuc Imperatoris: Morte enim ipſius ſubſecuta, tanquam indubitatus ejus ſucceſſor ſtatim ſine neceſſariis ullis ſolennitatibus ulterioribus novis ipſo jure poteſtatem Cæſaream & adminiſtrationem Imperii ſuſcipit, uti ſatis clarè innuunt *R. I. 1559. pr. 1566. pr. Carpz. d. L. R. c. 2. ſect. 9.* & exemplo Ferd. I. Max. II. & Ferd. III. conſtat; etiam ſine ulla confirmatione Pontificis *arg. A. B. c. 2. §. Et quia. verſ. Virtute Sacri imperii adminiſtret.* Minimè autem quæ dicta ſunt, ad Auguſtam extendi poſſunt cùm ipſa Imperatoris radiis tantùm quoad reverentiam, dignitatem, immunita-

tes, vacationes & ſi quæ ſunt ſimilia, quæ recenſet *Carl von Hagen* *I. P. p. m. 184. ſeq.* ſplendeat. *arg. l. 31. d. ll.* & non pari jure gaudeat. *Dieter. de Summa Summi Imperii poteſtate §. 72. v. Limn. in Not. ad Otton. I. P. p. m. 298. & 2. l. P. 14. n. 9 ſeqq.*

CONCLUSIO. L.

Quin & Interregni tempore, ſicut reſervata ipſi Imperatori *Coch. de Regal. Dignit. §. 165. Buxt. concl. 71. ſeqq.* *Q. Cuban. 2. I P. 1.* (non tamen illa generalia, quæ in ſignum ſupereminentiæ Imperatori ſoli reſervata expreſsè, circa totum Imperium; ſed particularia, licet non omnia ſeu plenaria, circa ſingulos abſque ullo Procerum vel Electorum conſenſu principaliter in ſingulorum commodum aliàs exercet Imperator) tum ultra ordinaria Regalia, ad certum modum competentia. *vid. ſpecialia in A B c. 5.* Ordinariis Sereniſſ. S. R. I. P. P. Vicariis generalibus, Potentiſſ. Palatino Electori, Domino meo Præclementiſſimo, hac Præeminentiâ non ratione dignitatis Electoralis, ſed re Palatinatui indiſſolubili adhærente nexu. *A. B. c. 5. pr.* gaudenti. *Coll. poſt Sprenger. l. P. p. m. 49. ſeqq. Edit. noviſſ. Acta hac de re publica.* & Saxoniæ Duci, Jus Vicariatus ipſo jure, propriâ vi & auctoritate, nulla expectatâ commiſſione ohne einige Gewalts übergebung ejuſque adminiſtrationem & defenſionem ſuſcipientibus, & diplomata hujus ſuæ poteſtatis nuncia ad ſingula loca, ut nuper practicatum poſt mortem Ferdin. III. tranſmittentibus, quorum etiam Vicariatu finito Imperator omnia ſecundum præſcripta legum ab iiſdem geſta, acta & facta, pro conſervatione Vicariatus propter technas Pontificum, confirmare & rata habere tenetur. *A. B. c. 5. Capit. Car. V. & Ferd. II. art. 24. Leop. art. 36.* Jus nobilitandi, Inſigniaque concedendi, competat, nullus dubito; comprobante illud ipſiſſima ipſa experientia & obſervantia moderna, quæ omninò ſemper reſpicienda *juxta P. Oſnabr.* & per præjudicia Adminiſtratoris Palatini Doctorem Nobilitate Equeſtri donantis &c. *D. Schütz in Diſſertat. Inaug. de Vicariat. Imper. concl. 12. lit. B & in C. I. P. vol. 1. D. 5. §. 12. lit. C.* N O hanc facultatem in A B c. 5. non eſſe expreſſam. Reſp. expreſſis etiam non expreſſa, modò non ſpecialiter fuerint excepta, eſſe quandoque comprehenſa. *Iab. Th. Iuriſprud. p. 1. p. 437. ax. 8. p. 441. ax. 24. p. 448. ax. 27.*

Con-

482

Conclusio. LI.

De Pontifice Maximo, gaudente illo vulgato: *Beati poſſidentes*, & ita interrogationem in reſponſionem vertente, ac de facto non de jure petendo principium reſpondente, & omnibus Regibus abſolutis, etiam infidelibus *arg. Matth. 22 v. 21. Marc. 12 v. 17.* quia Regna & ſic Regalia ſunt Juris Gentium. *Sixtin. 1 d. Regal. n. 20.* Principibus, Liberis Rebuſpubl. aliiſque præter Deum & Enſem neminem, ſeu de jure ſeu de facto, nam cùm de effectu conſtat, quæſtio de jure omitti poteſt. *l. 29. §. 7. ff de Lib. & poſth.* recognoſcentibus ſuperiorem, expedita res eſt, cùm ipſi plenitudine poteſtatis, & ſic omnibus, æquè ac Imperator in ſuis Regnis & ditionibus, vi Majeſtatis ſeu Summæ poteſtatis, & quidem proprio jure tàm poſſeſſionis quàm conceſſionis. *Reinking. 1. c. 3 c. 11. n. 1. & ſeq. Hagen. I. P. p. m. 45.* ut olim, ita & hodie indefinitè Juribus Maieſtatis ad Reip. ſalutem & decus tuendum pro cujuſque LL. fundamentalibus notoriè utantur; quamvis multi quidem ſoli imperat. Maieſtati Regalia tribuant, ſed tùm in ſpecie ea definiunt, non in genere. Et aliàs, *notante acutiſſimo Grotio 2 d. I. B. & P. c. 22. n. 13.* Viris & viribus Imperii fines propagantur, non collectis è bivio ratiunculis, quibus exteris rivus aliquando movetur, adſenſus nunquàm; ita ut dignitatem vel Nobilitatem &c. ab his adepti, æquè ac illi ab Imperatore creati, ubique pro talibus habendi ſint, & an allen Enden und Orthen Inſignia portare poſſint, & hoc de inveterata conſuetudine, & mutuo populorum conſenſu ex regula: *Quod quiſq; Iuris &c.* probant JPublici Indagatores. Licet Nobilitas unius Regni maiorem habeat ſplendorem, privilegia eius loci propria & ſpecialia quàm forte Nobilitas in altero Regno &c. tamen inde non ſequitur, quòd privilegiis Nobilitatis generalibus ſeu communibus, gradu & ordine dignitatis inter ſe ſint impares, ut quorundam cerebrina vult ſententia; neque enim magis & minus ſpeciem novam facit. Inter abſolutas autem Reſp. ſupremam exercentes poteſtatem, omninò Helvetia, quæ crudeli Præfectorum inſolentiâ preſſa, iis expulſis ad Libertatem provocavit, cum aliis primariò connumeranda; cuius omnimoda Libertas *in Pacif. Oſn. art. 6. arg. art. 7. § Hat Pacificatione. & §. q ex parte. & R. I. Nov. p. 1654.* plenariè confirmata. N O, quod Imperium Rom. comiter adhuc ſecundum quoſdam obſervet, utut enim ſit, nihil tamen hoc

libertati ipſius plenariæ præiudicare puto, cùm comiter obſervare nihil aliud ſit, quàm reverentia (quam etiam Reges Sueciæ ratione Pomeraniæ &c Reges Daniæ ratione Holſatiæ Imperio abſque Maieſtatis diminutione exhibent minimè Gentium autem obſequio afficere. *l. 7. ibiq; Goth d. Capt. & poſtl.* Concordia igitur, concordia, quâ parvæ res creſcunt, conſervanda! diſcordia diſcordia quâ magnæ dilabuntur, & partium ſtudia deponenda! nemine tunc tentare ingentes eius vires audente.

CONCLUSIO. LII.

Mediatè verò, dependenter, beneficio alieno, (i. e. cum recognitione Maieſtatis) non jure proprio. *arg. A. B. c. 2 § & quia. R. I. 1530. in fin. ibi* : So Regalien von Uns vnd dem Reich hat. *P. O. de Anno 1548. tit.* Von Juden. *p. 420. P. O. 77 ſub. col. tit p 704. Capit Leopld. art. 3. & 27. P. Oſn. paſſim & præſertim tot. art. 5.* hodie cæteros Germaniæ aliorumque Regnorum Principes Viros, Comites, Barones ſuperiorem recognoſcentes, non aliter iure jura conceſſionis, vel alia Regalia communicabilia exercere, quàm ſi ea ſpeciali Imperatoris vel ex alterius ſuperioris ea proqrio jure habentis gratiâ, privilegio ſeu conceſſione, [illegible] 46. Inveſtitura (modo hodie uſitatiſſimo, & quæ [illegible] quoad feuda Imperii tam Eccleſiaſtica [illegible] quàm ſecularia [illegible] nen Lehen in Imperiali Aula, ab Imperatore ipſo in throno Maieſtatis, ſub enſe, ita ut inveſtiendus deoſculetur extremum capulum enſis ab ipſo porrecti, & præſtet fidelitatem, confertur, quoad Comitatus &c. autem Senatu Aulico ipſius nomine peragenda [illegible] te ex praxi moderna. *vid.* R. H. Ordnung) conſuetudine ſeu immemoriali præſcriptione, tanquam tacitâ Imperatoris conceſſione, *c. ſuper quibuſdam. § præterea extr. de V. S. R. I. de anno 1548. §.* [illegible] auch *p. 266. v. 8 61. n. 14. ſeu ſecundum Capit. & P. Oſn. loquendi formulam, lege uſu obtenta, poſſeſſa & exercita*; aliove legitimo modo [illegible] mâ [illegible] beſtändig hergebracht. *Capit. Leopold art. 4. & paſſim* conſecuti fuerint, extra dubitationis aleam poſitum eſt, quippe quæ ferè omnia, quotquot ſunt, ex Principum & Statuum privilegiis colligi poſſunt, quibus Imp. Maieſtas quorundam iurium Maieſtaticorum exercitium analogicum (non ipſa jura, quod abſque diminutione Maieſtatis fieri non poteſt) cumulativè, retentis ſcilicet

ipſa

ipſi jure proprietatis ac ſupremæ inſpectionis, ita ut non minùs eadem illo in loco exercere poſſit, quàm is cui ea tribuit, non privativè i. e. quaſi omni jure illorum Regalium ſe abdicaſſet, (ut putant innumeri) ſalva Majeſtate conceſſit; *vid. Sixtin. de Regalibus lib. 1. cap. 5. n. 53. & ſeqq. ubi n. 57. ait: hoc fallere, ſi conceſſio Regalium per inveſtituram facta ſit, ita ut eo caſu conceſſa privativè intelligantur.* habent enim illi quibus hoc tributum non vi Majeſtatis, utpotè quæ nullibi in Status translata legitur, quamvis ab illa fuerint conſecuti. Quod & innuunt dignitates, privilegia & indulta, quæ per totum Imperium Statuum Subditis (ſalvo jure ordinarii) tota die ab Imperatoris etiam præſentis in Statuum territoriis benignitate exhibentur; quamvis de jure & more noviſſimo concedam, Imperatorem in prima inſtantia (extra notorium caſum querelæ nullitatis, protractæ vel denegatæ juſtitiæ *A. B. c. 11. R. I. 1530. §. item* Wie Wir *p. 226 O. C. p. 2. t. 1. R. Deput. 1600. §.* Ob auch. *p. 845.* & connexitatis cauſæ Imperatoris immediatam requirentis cognitionem &c.) cum ipſis utpote patrimoniali hodie, non adminiſtratoriâ ut olim gaudentibus ſuperioritate territoriali, quantum ad juriſdictionem non concurrere poſſe. *Vid. Capit. Leopold. art. 18. & 26.* quod & praxis Imperii obſervat, ubi Imperator præſens in Comitiis eam loci Magiſtratui in ſuos relinquit illibatam. Imò & alias in dubio ſic regulariter præſumitur, niſi conceſſio privativa vel jus quæſitum probetur. Quale hoc ſenſu ex privilegio ſpeciali notiſſima Archiducum Auſtriæ, in ſuo ArchiDucatu, ut dictum, & Comitis Palatini Rheni. *Limn. 3. I. P. 9. n. 82:* (cujus Patroni noſtri Præclementiſſimi, etiam inſignis facultas non ſolum Nobiles, ſed etiam Comites creandi diverſis actibus comprobata. *Freb. ad P. d. Andl. c. 11.*) Ducum Sabandiæ. *Limn. 5. I. P. 14. n. 6.* hodie in Italia Imperii Vicariorum lite demum deciſa. *in Leop. Capit. art. 4.* tantùm quod ſciam, Nobilitatem ejuſque Inſignia conferendi poteſtatem in Imp. Rom. obtinentium; ut & Comitum Lateranenſis Palatii abuſivorum titularium. *Mund. d. Comit. Palat. c. 3. n. 299.* hoc tamen diſcrimine, ut ultimi hi Comites certa Reſervatorum jura ſibi in Comitivis communicata, certis incluſa cancellis, & pro benigna concedentis voluntate reſtricta habentes, quæ ex diplomatis conceſſi tenore præcisè & ſtrictiſſimè dimetienda & æſtimanda

veniunt.

veniunt. *c. porro. 7. extr. de Privil.* uti Nobiles directè creare, relinqui [illegible] obſervantia regulariter non poſſint. *Beſold. Th. Pr. voce* [illegible] ita [illegible] iis, qui ſi hoc ab ipſis peterent, tacitè faterentur & agnoſcerent ſuam indignitatem, multo minus Illuſtribus perſonis, [illegible] numeratæ pecuniæ creaturis, utplurimum Notariis, hoc jus Inſignium ab ipſis in creatione habentibus, conferendi Inſignia, vel ea poteſtatem per privilegium conceſſam alii delegandi. *D. [illegible] de Off. ejus cui Mand.* facultatem habeant, utpotè quæ ſoli tantummodo Imperatori, ut omnium dignitatum fonti perenni, & ex ejus ſpeciali conceſſione, jam relatis P. P. regulariter conceſſa. Poſſunt autem ii, quos dixi, etiam extra territorium nobilitare &c. perſonas ſubditas. *vid. θ. 65.* & quamvis hic actus ſit voluntarius, non tamen procedit, ut innumeri volunt, vi juriſd. voluntariæ, cum hæc ſpectent ad reſervata. *v. θ. 5. & hanc ſeqq.* & non ad juriſdictionem. *v. θ. 46.*

CONCLUSIO LIII.

Non ſolùm autem nova inſignia immediatè proprio jure, ut dictum, habentes, aliis conferre, ſed & per conſequens [illegible] fortiſſimi Heroes; ſibimetipſis quoque auguſtiſſimas bellicæ Virtutis & fortitudinis notas, primò pro lubitu, ita tamen, ut ab Inſignibus certorum Regnorum & Provinciarum abſtineant, [illegible] damter demonſtrare poteſt, ſanguine humano finiti belli [illegible] per tincta ſententia. *vid. θ. 62* dein certa de cauſa tribuere eiſque mutare, & etiam aliis conceſſa, & avita Gentis Inſignia, certas ob rationes augere, mutare, diminuere, confirmare & renovare (maximè eo caſu, quo augmento vel mutatione ea affici ſolent) juri eſſe conſentaneum, ita ſolitos fuiſſe, Hiſtoricæ veritati per omnia conſonum eſt. Quam poteſtatem confirmandi, augendi & [illegible] Imper. ipſo, vel alio hoc privilegio gaudente, conceſſa, ſuper horum collatione privilegiatis indefinitè competere [illegible] poteſtas inſignia concedendi ſit ſtricti juris, adeoque [illegible] *R. Imp. Nov. §. §.* Drittens ſollen) ſecundum tenorem privilegii interpretanda. *cap. 2. c. 7. c. 10. extr. de Privil. D. Jabol. Tit. Iuriſprud. p. 2. p. m. 390. l. [illegible] de V. O. in terminis l. 1. §. 2. & t. t. de Conſtit.* [illegible] *dicitur aliud eſſe dare, aliud confirmare. vid. θ. 49.* [illegible]

[illegible]

ipſis ſpecialiter ſit indultum, & ſic ſupervenerit à ſe ipſo conceſſorum non alienorum confirmatio &c. Verè autem dolendum eſt, & hodie plures dari Nobiles, qui avita teſſera atque nota abjectâ ad inſtar novorum nunc aquilas nunc alias quadrupedes & bipedes animantes cum alis & unguibus cum galeis ocreisque & aureis calcaribus tot & tot tormentis bellicis vexillisque prece & pretio maximo emant, iisque nomen & dignitatem ſuam ornatiorem fieri vanâ ſuperſtitione decepti falſiſſimè putent, eo ipſo verò antiqua ſcuta & arma (quæ tamen quoad clypeos Stamms-Schild tanquam partem ſubſtantialem aliàs non temerè mutanda) inſolenter nova facientes, neſcientes hoc ipſorum antiquitati eſſe dedecori.

CONCLUSIO. LIV.

Et ſicuti conceſſionis Inſignium non eſt una & eadem cauſa, ita quoque nec auctionis mutationis eorum prout uſus Gentium formavit unus idemque ſcopus, neque una eademque forma. *v. §. 24. ſeqq.* Siquidem conſtat mutationem non eſſe arbitrariam ſed hunc auctionis decorem habere Imperatorem Rom. auctorem *v.* Thurnierbuch. *fol. 201. Limn. 6. IP. 6. num. 15.* Contingit autem variatio & auctio vel *quoad clypeum* ſolùm, vel *quoad galeam* tantùm, vel denique *quoad utrumque*, nunc propter conceſſionem Imperatoris, nunc propter bellicæ virtutis gloriam quâ Nobilis in Comitem vel Comes in Ducem promovetur. *v. §. 41. ſeqq.* nunc propter dignitatem & Nobile officium illud gerentem ipſo Jure Nobilitans (quorum ratione jam olim auctos fuiſſe clypeos præter eorum qui ad Electoratum etiam aliorum in Rep. R. officium aliquod ſuſtinentium exemplo comprobo, dicens hæc augmenta ſimplicibus familiæ armis non obeſſe *v. Knipſch. d. c. 14. n. 28. ſeq. & §. 14.*) nunc propter acquiſitionem feudi accedente Domini *jus & voluntatem* habentis expreſſâ conceſſione, quoniam ſine hac ignobilis quamvis Nobile feudum poſſideat Nobilis non fit nec ejus arma deferre poteſt, aut novarum Ditionum adjectionem, cum in vel extra Imperium nullus detur Rex Princeps qui non ſuum diverſis feudis Regalibus auctum habeat clypeum. *argum. 2. F. 10. v. P. Oſn. art. 10. §. Titulis & Inſigniis Pomeraniæ. & §. Tertiò verb. ſub ſolitis quidem Inſignibus.* & in inveſtituris *publicis* per vexilla feudi Inſignia adhuc hodie depicta conſpiciantur. *Limn. 4. IP. 7. num. 28.* ſucceſſionem, pactum conventionem tranſactionem aliaſve infinitas id ge-

nus alias acceſſionis cauſas quibus Inſignia plenè acquiruntur. *v. 6. ſeqq.* fieri ſolet ; *Et tantum de mutatione ſcuti*, ad galeam quod attinet ſciendum, quòd quemadmodum ex pluribus fratribus ſi unus fiat Imperator Inſignia ſua corona clausâ vel Rex factus aperta, aut Dux Comes creatus ex pileo dignitatis ſuæ galeam adornare poteſt, ita tamen ut in Germania communis obſervavit uſus reliquæ cujuscunque-vis illuſtris familiæ perſonæ cum primogenito eadem planè deferant arma, exceptis Sereniſſ. S. R. I. Elect. Secul. qui ad differentiam eorum qui cum illis ejuſdem Gentis & originis ſunt, ea quæ Imperatori in ordine proceſſionis præferunt Inſignia, clypeis Electoralibus inſcripta habent, ſic etiam Papam ad declarandum & plenis à purpuratis illis Heroibus declamitandum buccis extremæ poteſtatis ſignum (quam *teſt. Beſ. cl. 1. diſp. Pol. 2. θ. 14 ſeqq* in Cælum terram & infernum ſibi vendicat) ex tiara aurea cum triplici corona, Cardinalem ex pileo rubro, Patriarcham ex cruce, Epiſcopum ex mitra & baculo paſtorali Inſignia condecorare, dixi. *θ. 37.* In hujus ſuperioritatis & Majeſtatis recognitionem & teſtificationem autem crucem albam in pedibus Pontificis poſitam exoſculari omnes Reges, credat Judæus apella non ego.

CONCLUSIO LV.

Conſtant autem Inſignia (1) Clypeo ſeu campo Feld Schild cui ipſa Inſignia impinguntur, ſemina creduntur virtutis ; unde Schildlehen pro Adeliche Lehen. *Speid. Not. p. 1344. v. eund. verb.* Schildlehen / quia ſcuta propriè Nobilibus non illegitimis & ſervilis conditionis hominibus competunt & ſcutiferi Schild Wapen Thurniers-Genoſſen vocantur, ita ut talis & Nobilis pro una accipiatur eodem (2) Re ſeu imagine, coloribus ſcuto adhærentibus ; quæ Emblemata & figuræ pro varietate rerum & ingeniorum variæ & innumeræ, ita ut quicquid ſublunarium vel Cœleſtium modò ea naturæ admittat ordo, ſcuta ſignorum loco recipere poſſint, petendas autem à rebus vel ſago vel toga præclarè & fortiter geſtis eſſe dixi *θ. 25. ſeqq.* quamvis ſymbolica armorum & Inſignium expoſitio arbitraria ſit & in cujuſque ingenio & Judicio poſita variè plerumque varians (3) Galea Helm id eſt ab helen / quòd caput eò celetur, uti lorica pectus totumque corpus clypeo ; Quæ vox in uſu Juris tamen haud rarò pro ſigillo ac.

lo accipitur, veluti ſi in inſtrumento aliquo legatur, quòd quis hæc vel illa bona per receptam Germ. traditionis rerum donatarum vel venditarum clauſulam mit Mund Hand und Helm übergeben habe/ quæ formula nihil aliud velle videtur, quàm promiſſionem ſubſcriptione manus propriæ & Inſignium appoſitione corroboratam eſſe. (4) Clenodiis galeæ impoſitis ſeu omnis generis galeæ ornatu, hinc viderint illi, quàm proba ducantur præſumptione, qui ſi Nobiles & ſtudioſi, utpote militum nonnullis gaudentes privilegiis *l.14.ibiq; Dd.C.d. Advoc.div.Iud.* plumam galeæ ornamentum in galero Libertatis Inſigni *l.un.§.5.ibiq; Goth. C. d. lat. lib.l.10.C.d.Teſt.mil.* deferant, aut cultiori utantur ornatu levitatis & ſuperbiæ inde mutuantur ſignum (5) Coloſſis pro majori ornamento ad latera pictis ſeu ſuſtentaculis id eſt iis quæ ſcutum totaque Inſignia ſuſtinent; *Tanquam Inſignium materialib.* Quæ ſingula & qui colores iis inſerantur & animalia quidq; ſignificent *poſt Spelmanni Aſpilogiam.Limn.6.1P.6 Renatum. François Tr. des Armoiries.* fuſè *ap. D.* Schütz.*d. diſp.8. θ. 18.* videri poteſt, quò etiam ob latiſſimum de his dicendi campum & præcipuè *ad elegantiſſimum & incomparabilem D. Theod. Höping. hac de re tractatum* temporis & pagellarum incluſus anguſtiis, & quoad formalia ſeu ipſas figuras *ad D.Stumphii Chron. Helv. Ioh.* Sibmachers newes *Europæiſches* Wapenbuch. invitus remittere cogor, ne actum agere velle videar, dicens: Fromm weiß Klug vnd Mild / das gehört ins Adels Schild. Finis Principalis eſt ut virtuti debitum conſtituatur præmium; Cæteri ſua radiant luce.

Concluſio. LVI.

Hinc ex prolixè traditis, non ſine maxima ratione tàm LL. quàm Dd. quas ſi omnes huc jejunè coacervare molirer ipſi ſoli meridiano ad inſtar miſerorum Allegatorum fœnerari viderer, inferre licet, neminem *privatum* quamvis fortiſſimum, Inſignia coronis, plumeis criſtis, vexillis, animantibus ferocioribus & id genus aliis adornata Ritter und Adeliche Wappen Schild vnd Helm propria auctoritate ſibi edere aut ementiri, nec ſua ſigna ad inſtar horum efformare variare & mutare poſſe. *Textus in terminis in Cap. Divi Leop. art. 45.* ibi: Vnd vnſer Käyſerlicher Reichs *Fiſcal* wider alle welche ohne unſere Käyſerliche verwilligung oder unſerer Verordneten Palatinen / einiger Standts-Erhöbun-

gen Nobilitationen / Raths-Titul oder Prædicaten vnd Denominationen ſich anrühmen / **oder ſelbſt eigene Wappen mit offenen oder zugethanen Helmen** formiren/ der gebühr zuverfahren / vnd dieſelbe nach Geſtalt des verbrechens vnd der Perſonen zu gehöriger Straff zuziehen / ſchuldig vnd gehalten ſein ſollen. Nam is qui populare ſuum nomen & ſignum in Nobile & gentilitium immutat, etſi dolo quandoque non faciat, quia tamen mali exempli res & ſtrata ad fallendum in poſteris via, meritò ab his, præſertim à fucata Nobilitatis & vetuſti ſtemmatis ſpecie abſtinere ſuaque ſorte contentum eſſe decet, cumprimis quod nullo Iure nullaque ratione injuſtos & in præjudicium Cæſ. Majeſtatis ejuſque Reſervatorum vergentes auſus defenſos habeant, & vehementer aliàs indignum fuerit expreſſa verba, quibus non eſt dijudicandum *arg. l. 29. §. 4. ff. Mandati. c. dilecti. 6. d. Iud. c. propterea. 8. x. d. V. S* nec calumniandum, *l. pen. ad exhib.* terreſtris illius Imperatorii Oraculi jam relata in re tam luculenta reſtringere ſub regulis Donati vel ſubjicere LL Priſciani, ſpuit enim in ſe qui ſpuit adverſus Olympum. Quod ſi verò nihilominus privatorum hominum libido & inſignis audacia, quam ob ſcandalum ferè ſemper conjunctum, præſertim ubi ex nominibus & Inſignibus originis & propaginis ſeriem denotantibus ſucceſſionis feudalis &c. conjectura ſumitur *n. 4. 15. ſeq.* quilibet Magiſtratus rigorosè omnibus modis coercere deberet, *arg. l. un. C. d. Priv. Carc. l. 1. §. 5. C. d. lat. lib.* ſummam Imperatoris Numinis Majeſtatem omneſq; Inſignia conferendi poteſtate pollentes, præſertim verò ipſum totum Nobilium generoſum ordinem hac in parte quibuſcunq; modis, figuris fallaciis & artibus violaverit, & ita graviſſimè offenderit, pœna certè pro admiſſi & perſonæ qualitate graviſſima puniendus venit. *Capit. d. l. & l. 27. Ad. L. Corn. d. Falſ. l. 3. ff. Ad L. Iul. Maj.*

CONCLUSIO LVII.

Quæ omnia quamvis ſint ſua luce illuſtria & quæ tanquam evidentia proclivem apud ſanæ mentis homines [illegible] aſſenſum fidemque; nihilominus tamen plurimos Placentinos, tanto ſuper Inſignium abuſu ſolo & miſera experientia [illegible] tes, ſine rubore pro Patriciis venditantes, Nobilium arma ſine pudore tribuentes, & quod majus eſt Nobiles ipſi & ſunt

486.

(hinc verè Nobiles hodie ab hoc titulo olim tributo etiam Principibus rectè, abhorrere incipiunt) imo domini gratioſi humili cum cultu intitulari volentes, abuſui & veritati velamenti obducendi gratia, ſigna populariumque digmata & Inſignia vera confundentes. Jus privatum contra publicum expreſſum & indiſtinctum cantantes dari conſtat, quibus tamen ſolo Capit. præſuppoſito extructa ſententia mea quin ſatisfaciat, & ficulnea ipſorum hinc corruant & in fumum abeant, contraria ad rem nihil magis facientia (à baculo ad angulum concludentia) argumenta quàm cupreſſus ad naufragium, verificeturque illud vulgare: Collapſa ruunt ſubdictis tecta columnis, nullus dubito, cùm & ex fide digna relatione mihi conſtet, noviſſimè Cæſ. Majeſtatem ad comprimendam immanem hanc licentiam non minimam illam peſtem Germaniæ, præter illam de Fiſcalis officio & curâ conſtitutam executionem, certos etiam totius Nobilitatis ingenti ſolatio ut olim cognitores Inſignium Reges armorum ſive Heraldos Kündiger vnd Nachfolger der Wappen cum poteſtate in ſingulorum Inſignia, quæ aliquod nominis habere ſupraque ſortem vulgarium eſſe videntur, inquirendi, falſarios iiſdem privandi, illosque recto Judicio damnandi, Nobilium familias viſitandi, Genealogias delineandi, Stemmata diſtinguendi, & falsò ſibi Nobilitatem &c. adſumentes publico foro reprobandi, funeralia & exequiarum debita unicuique pro dignitate ordinandi, arma ſeu Inſignia deſignandi &c. per totum paſſim Imperium emittere voluiſſe & jam fortè conſtituiſſe, ut ſic quiſque pro ſtatus ſui conditione his veluti cancellis conſtringatur, & omnia à mortuis quaſi reſuſcitata ſuo priſtino vigori quaſi ingenuitati reſtituantur; Quò etiam facit haſtiludiorum renovatio, cùm hodie pecuniæ & voluptatibus magis quàm virtuti & gloriæ plures viri militares ſtudere ceperint, nam licentiam hanc ortam eſſe mihi perſuadeo ex turbato Imperii ſtatu præterito, curiæ militaris defectu, decurſionum vileſcentia, præſertim verò inſulſiſſima juxtà ac ineptiſſima ambitione & arrogantia. v. 6. 19. quâ humiles ſurgentes in altum omnia ſibi licere, & cùm magnam fortunam non poſſint concoquere, ſibi jus eſſe putant indicere bellum cui viſum eſt, nec quicquam ſe dignum æſtimantes, quod minus perrumpat tonet & trucidet quàm pulvis

nitratus ex actis cuniculis aut Salmonæo lebete ad portas muni-menti ; Cujus rei exemplum exhibet alibi *D. Wilhelm. Anthon.* te-ſtando , quendam ſibi ſacerdotulum eſſe notum nullo Natalium ſplendore præditum , cui cum *baculus Pater noſter & ſtola* ma-gis fortè convenirent , ſibimet ipſi tamen inſtar Nobilium Inſi-gnium quæ annulo inſculpſerit , galeam tam perforatam & ada-pertam feciſſe , ut quilibet juraret uxori ejus vix apertiorem exi-ſtere hiantemq*ue* magis , idque non alio ſi Diis placet argumento, quàm quod bonus vir credidit , illud non poſſe ſibi negari compe-tere , quod ipſe alteri impertiit ac fecit. Aſt fallitur & fallit, nam & cornua quæ dedit mulier ipſamet ne habet ? O tempora ! O mores ! Io. Saturnalia ! ita ut Nobilibus hodie neceſſa-rium ferè ſit revocare clauſas galeas maximum ob apertæ abuſum ; At quid Cornutorum Hanren patientia noſtra ad arma ? *v. Ʒ. 14.* Sed quæ quæſo ex hac licentia popularium utilitas ? nulla ! nam hæ apertæ quæ ipſorum ſignis incubant galeæ Leones gryphi lupi & id genus alia heroica ſymbola , quibus eorum gravantur ſcuta, tantum ad veram Nobilitatis operentur gloriam quantum in mulis genitalia , quæ licèt habeant non tamen generent ? Quem ob abuſum omnibus promiſcuè etiam medioxumis vulgatiſſimum & communem , credo , ſicuti olim Nobiles galeas clauſas quas ha-buerunt ornatas coronis , horum ob ambitionem illas poſtea ſibi quoque applicantem deſerere , & apertas ordinis obſervandi causâ aſſumere quaſi coacti fuerunt. *v. θ. 36.* ita & hodie quam pluri-mos viros illuſtres galeas planè relinquere & ipſarum loco clypeos coronis elegantibus ornatos portare.

CONCLUSIO. LVIII.

Præcipui Effectus ſunt (1) Inſignia Gentilitia non quidem Jure ſucceſſionis ſed immediatè ex ipſa concedentis vo-luntate cum poteſtate conjuncta ad omnes legitime natos deſcen-dentes , maſculos & fœminas , diſpari licet effectu , Jure tamen in infinitum uſque tranſire , ita ut fœminæ nuptæ ex recepta con-ſuetudine non pura puta familiæ ſuæ Inſignia gerent , ſed ea ad originis gloriam memoriamque familiæ inde argumentum mariti (etiam ſponſi , cujus ſocia ob ſummum matrimonii favorem uxo-rum venit Jure , cùm cingendus habeatur pro cincto. *l. pen. ʃ. fin. ... mit.)*

mil.) Inſignibus ad ſiniſtrum latus ſubmittant, atque à militiæ ſignis ſcutiſque (Reginis Principibus &c quibus lege Regni id quandoque tributum exceptis) ſeparare neceſſe habeant, & liberi ex conjuge Dignitate non pari ad Morgenaticam legitimè ducta nati ob favorem prolis primi matrimonii, Paterna Inſignia non plena portent. *argum. 2. F. 29. ibique Dd.* Illegitimis omnibus de Jure generali excluſis, quia non ſunt de domo & familia & ideo nec Jura ſanguinis habent. *l. 3.* ibi: *Ius nomenque Patris quod eis denegatum eſt C. d. Nat. lib. v. Sithm. Nucl. I. Civil. p. 69. & 449.* niſi per legitimum ſubſequens matrimonium cujus indubitatus favor ſtrictis theoreticarum ſubtilitatum regulis everti non meretur; aut Reſcriptum Principis clauſulâ ſpeciali in alle Ehr vnd wü de legitimentur. *Knipſch. d. Fid. c. 8. num. 332. 372. & 379.* aut moribus Regionum juventur. *Perez in C. d. dign. n. 44.* Schüz. *IP. p. 575.* de quo Jure ſpeciali Franciæ, Hiſp. Britt. Sabaud. &c non adeo caſtam & cautam inducente obſervantiam ubi Inſignia familiæ paternæ per interlineam à ſiniſtro latere in dextrum hac figura. \ quam barram Germani Strich unde prov: Ein Strich dardurch ad differentiam legitimorum portare poſſunt. *add. Limn. 6. IP. 6. n. 18. ſeq. Speid. p. 1343.* ego idem ſentio quod de polo Antarctico Geographi qui non eſt Germ. Hemiſpherii. Nec refert utrum liberi ſint *exheredati. l. 6. pr. ff. & l. 13. C. d. Relig.* cum hoc jus habeant ex voluntate concedentis & primi acquirētis, intuitu ſanguinis generis & familię quę ipſis auferri nequeunt. *l. 3. d. Interd. l. 8. d. R. I. l. 8. ff. d. Cap. min. l. 34. d. pact.* ante acquiſitionem nati. *l. 61. C. d. Decur. N. O. l. 11. d. dign.* quæ in fin. perverſ. *cum autem* ſemetipſam *Gotb. ibid. lit. T.* & per Reginam omnium intrepretationum generalem conſuetudinem hodiernam *l. 32. d LL.* corrigit cùm diplomata *teſt. auth. Reg Ferd. II. & III.* expreſsè de his & omnibus indiſtinctè impetrantis deſcendentibus legitimis hodie concipi ſoleant; Patre Nobili matre verò ignobili. *l. 36. C. d. Decur. v. Perez. d. l. n. 45.* niſi obſtet pactum ſpeciale aut conſtitutio *arg. 2. F. 29.* melius hinc & ob ſtatuta ſuperiorum Canonicatuum & LL. Eque ſtres *v. b. 47.* faciunt Nobiles formæ illæ agentes, conjuges materias patientes Nobilitate pares ſibi eligentes; quamvis durum neceſſitatis telum & penuria ad talia matrimonia ut & alia quandoque cogens excuſet, utpote per quod non tamen ſæpius reiterandum axioma ſtatus Veneta Nobilitas magnum

gnum robur conſecuta. *D. Kn. d. tr. c. 7. num. 52.* non verò contrà Matre Nobili patre verò ignobili, quia ex doctrina omnium Interpretum de Jure civili materna regulariter deferre liberis eſt prohibitum. *Goth. in l. 1. §. 2. Ad Municip.* niſi aliud ſpecialiter indultum *l.* [illegible] *d. Excuſ. l. 36. C. de Decur.* vel teſtamento donationeve cautum vel conſuetudine *v. Goth. d. l.* ad majorem familiæ certitudinem, quâ mater ſemper certa pater verò incertus dicitur, receptum inveniri poſſit. II. Effectus eſt eandem vel diverſam originem Jus Gentem domum familiam demonſtrare & ad præſumendum identitatem vel diverſitatem ejus dare, perſonasque cognoſcendum præbere *v.* [illegible] III. Nobilitatem & claritatem generis indicare, compertum enim eſt conceſſa Nobilitate concedi ipſius Inſignia, unde aliud eſt Nobilem exiſtere aliud ein Offen Wappen haben / hinc Nobilis & ſanguine generoſus cenſetur, qui *pro more Regionum* ſtemmata cum Inſignibus fortitudine partis clathratis gentilitia à Majoribus deducere poteſt, ita ut quo plures majores quis numerare poſſit eo Nobilior & illuſtrior cenſeatur. IV. In dominis Territoriorum eſt arguere jus ſuperioritatis, Juriſd. & dominium, quando illa in locis Territorii *publicis* depicta Wapen und fahnen darauf das Wapen gemahlet. *l. 2. l. 7 ff. d. Oper. publ.* vel monetæ inſculpta cernuntur. *l. 10. C. d. op. publ.* Müntz Ord. *1559. p. 597. R. P. O. 154*[illegible] *p 4* [illegible] *v. 1. D6. 8. 25. lit. E. Hagen. IP. p. 481.* ita ut ea tollens dicatur tollere ſubjectionem domino & ſic per ipſum puniri poſſit tanquam rebellis niſi aliter appareat de alia cauſa delendi. *Speid. p. 1345.* Civitas enim in ſigillo ſuo Principis arma ferens ex eo illi Principi ſubjecta cenſetur. *Goth. ad l. 1. lit. y C. ut nem. priv.* & Inſignia in ſubditis Principum ſuorum arma deferentibus reverentiam & ſubjectionem denotare *d.* [illegible] *0. 35.* V. In foribus turribus muris Monaſteriorum vel Eccleſiarum depicta ſeu inſulpta arguunt jus protectionis vel Patronatus id eſt den Kirchenſatz / ita ut illa non liceat delere ſine delicto pœnaque condigna Hagen *d. p. 481.* nec protector novus Inſignia prioris & antiqui patroni auferre poſſit. *conf. Mager. de Adv. arm.* [illegible] *822. Speid. p. 1345.* quia ſunt appoſita in memoriam illius primi fundatoris, quæ debet eſſe ſalva. *l. 4 in fin ff. d. Adm. rer. ad civ. l. 3 §. 2 ff. d. Op. publ.* VI. denotare privilegiatam protectionem, quando Inſignia vel cum velorum titulorumque appoſitione [illegible]

utuntur

Urbibus, Caſtris, ædibus contra omnem proterviam & vim non tantum perſonæ ſed & rebus imminentem appenſa reperiuntur. *v. l. 2. C. ut. Nem. priv.* VII. Jus ſigillandi tribuere hac utplurimum privilegio adjecta ſingulari formula: Rothen wachs-Freyheit *id eſt* das ſie mit Rothem wachs ſigeln mögen. *Limn. 1. l P. 11. n. 32. & bi in addit.* VIII. Arguere rei cui impoſita ſunt Inſignia dominium. *v. θ. 5.* Hujus commatis inenarrabiles effectus uſus docebit, præcipuos retuliſſe ſufficiat his pagellarum anguſtiis; Ut ut ſit maximam licet partem nitantur præſumptione alias perficiente probationes, contrariarum maximè in defectu non contemnenda, non tamen omnes, utpote incerti partim, lubrici & fallaces, vera atque exacta Judicii trutina examinati, abſolutè & ſimpliciter ſemper procedunt, nec ſoli vim habent plenæ & ſolidæ probationis ſeu fidei perfectæ, & ideo adhuc alia quandoque ob præjudicium tertii æquitas requirit adminicula & circumſtantias, maximè in rebus quæ ſunt magni præjudicii, in quibus Inſignia ſola dominium loci & rei notoriè non probant, qualia maximi præjudicii Jura ſuperioritatis Juriſd. ſubjectionis & Patronatus eſſe nemo unquam negare poterit. Quis enim dixerit Civitatem in America eo quod utatur Aquila bicipiti Imperio R. eſſe ſubjectam *D. Lindenſpur in d. diſſert. fol. 132.* vel Inſignium abſentiam Juriſd. abnegare? Quis indiſtinctè probabit Jus patronatus? cùm inſignia hodie parietibus & ſepulchris in perpetuam memoriam defunctorum nomen & familiam ejusque antiquitatem referentia die Ahnen Schild und Helm affigantur, & in vexillis depicta junctis Nobilium vel militum eminentiorum gladiis calcaribus &c ſuſpendantur & quandoque ſcamnis & ſedilibus templorum ne loco moveantur, apponuntur, & pro lubitu inde rurſus auferuntur; imò uſu receptum Inſignia in turribus &c. magis denotare dominium ac Juriſd dominorum ad quos ea ſpectant, quàm competentis Advocatiæ vel Patronatus indicium facere!

Conclusio. LIX.

Probatur Jus Inſignium variè & iisdem ferè modis quibus Nobilitas ipſa & agnatio, & quidem præcipuè. I. Per privilegiorum documenta wann einem Wapen ſeine [illegible] in Wapenbrieff mitgetheilt wird *v. θ. 27.* idque tum maximè ſi fuerint con-

 firmata

firmari & contra ea nihil ſub & obreptionis poſſit opponi [illegible] Expeditio autem omnium diplomatum & privilegiorum [illegible] andern ſachen red mendorum hodie ſub pœna [illegible] 3. menſes à conceſſione proximè computandos ab [illegible] quà talibus concedentium ita de neceſſitate in Cancellaria Imperii [illegible] (non Regia Boh. Hung. vel Archi [illegible]) ſub Eminentiſſimi ArchiCancell. Mog. propria vel ipſius vices gerentis [illegible] Vice [illegible] in Aula Cæſ. ſeu per [illegible] ſubſcriptione fieri debet, ut ſi hoc omittatur ea nullius [illegible] valorem in Imperio habeant *v. Cap. L. art. 44. ſeq.* & Camera [illegible] que Imperii Proceres illa ſibi ob præjudicium Imperii [illegible] non permittant, antequam data certa taxa ſub [illegible] lo *Cap. F. III. art. 45* confirmentur, cujus rei [illegible] præjudicia haud vulgaria. II. Per agnationem, [illegible] ex agnatorum vocis generalitate, qua illa pro maſculis ex [illegible] demque ſtipite ſeu à primo acquirente propagatis, [illegible] in lineas (etiamſi omiſſo generali familiæ nomine ut plurimum [illegible] ne tantùm appellatas; *conf. Nobil. D. Reinb.* [illegible] Gemmingen [illegible] Stammbaum. *lib. 2. c. 1.* unde [illegible] under Hauß und Linien) ſe diffundentibus uſurpari [illegible] ſit dijudicanda & accuratiſſimè obſervanda forma conceſſionis, qua hâc ſalvâ neque aſcendentes hoc Jure filiorum, quamvis [illegible] jura contrarium probare videantur, reverà tamen nihil [illegible] centia quam quòd ex ipſorum dignitate cohoneſtentur, neque cognati vel affines, tanquam alienam & propriam conſtituere [illegible] privilegiis cognatorum gaudere poſſunt *arg.* [illegible] *C. d.* [illegible] contrarium in conceſſione reperiatur vel heredes hac conditione fuerint inſtituti. III. Per diſpoſitionem teſtamentariam, qua privatus etiam homo abſque alia licentia ita heredem [illegible] inſtituere poteſt regulariter, ut pro perpetuâ familiæ [illegible] Virtutis & rerum præclarè geſtarum memoriæ conſervandæ [illegible] *61. l. 7. § 5. d. leg. 2. gl. in l. 94* [illegible] *ne de nomine ſuo* [illegible] nomen & Inſignia teſtatoris. *arg. l. 7. in fin. l.* [illegible] *§ 10* [illegible] *l. 19. §. f. ff. d. donat.* [illegible] *&* [illegible] *eſt in qua* [illegible] *defecit, minor* [illegible] *imagines non* [illegible] *eaſdem*, ut ait Imp. [illegible] *l. 22. §.* [illegible] *verò C. d.* [illegible]

aliàs ob ingentem familiarum præſertim Nobilium conſervandarum favorem, renunciationes fœminarum, confraternitates, primogenituras & Majoratus. Canonicatus ſuperiores, Monachatus, & hodiernas ex ratione ſtatus miſſiones in bella ob prolis abundantiam & alia dem Manns-Stammen zum beſten contra jus regulare. *arg. l. 51. Ad L. Aq.* primariò ob bonum publicum introducta & approbata eſſe praxis obſervat, licet duras has conſtitutiones. *arg. l. 12 §. 1. ff. Qui & à quib.* Muliebris avaritia ægrè ferat etſi congruè dotata. Dicta autem conditio præcisè eſt ſervanda & ſi non ſervetur ipſos beneficio privari *cit. LL.* conſtat, niſi ſit nomen turpe. *d. l. 63. §. 10.* & conditio mutandæ religionis ſimul adjecta, quæ pro nulla habenda. *D. Knich. c. 6. num. 391. ſeqq.* ingens huc præjudicium de Ducatu Saxon. refert *Sleid. d. ſtat. Rel. fol. 343.* nam eam abſque memoria humanæ conditionis *ſpe præmii* juxta *Matth. 4. 9.* ibi: *hæc omnia Mundi Regna tibi dabo ſi ad genua procumbens me adoraveris* (ſecus ſi conſcientia ductus & ſolius alterius Religionis amore & veritate ſibi impreſſa. *argum. P. Oſn. art. 7.* ibi: *ſalva cujusque conſcientiæ libertate*) adimplens quin faciat contra conſcientiam cujus dominatus ſoli Deo relictus, nemo ſanus in dubium vocabit. *v. Matth. 10. 37. 12. 32. Act. 5. 9. 1. Macc. 2. 19. ſeq. l. 9. 15. 27. d. Cond. Inſt.* per ſe enim multa quidem ſunt honeſta quæ tamen propter luctum turpia & inhoneſta *l. 2. d. cond. ob turp. l. 144. d. R. J.* cùm & vigore *Cap. Cæſ. art. 19. P. O. art. 7.* trium Religionum libertas in Imp. R. permiſſa ac ſeverè & rigoroſè ibi *art. 5. §. 12.* prohibitum ne aliquis ſtatus alium ſtatum vel alterius ſubditos vel in Religione turbet, vel ab eadem vi cogat vel clam vel alio modo ſeducat. *conf. d. Pacif. art. 5 §. 3.* ibi: *Religionem impoſterum mutarint excidant illo ſtatim ſuo jure. & §. 12 vſ. placuit.* ibi: *Nec hereditatib. aliisve jurib. arceantur.* Imò nec contra illam Religionum libertatem publicè privatimve diſputare concionari ſcribere conſulere licitum. *d. art. 5 §. 17.* egregia ſanè verba quamvis obſervantia ſine dubio adhuc melior ſit, cùm ex hoc *art. 5.* ingenioſè per Juris reformandi condominii &c. ſubtilitates contrarium ita torqueatur, ut iiſdem comm. Germ. prov. verificetur: Es ſeye kein Kirchlein ſo klein in welchem der Teuffel nicht auch ein Capell zuhaben begehr. Nec teſtamentariæ huic diſp. obſtat,

quod dixerim ſuprà, concedere ea eſſe de Reſervatis Imp. [illegible] multa tranſire cum univerſitate quæ ſingulariter per [illegible] prohibentur. *l. 62. ff. d. A. R. D. l. 1. §. 1. ff. d. Fund. dot. c. 1. c.* [illegible] *extr. d. Iur. Patron. l. in modicu & ibi gl. ff. d. contrah. empt.* [illegible] *6. num. 111 ubi num. 132.* docet, quod is qui juſſus eſt deferre nomen & Inſignia teſtatoris non cogatur proprium ſuum nomen & Inſignia deſerere, niſi aliud a teſtatore ex rationabili cauſa diſpoſitum fuerit. Ex hac tamen conceſſione & data Inſignia deferendi poteſtate Jus ſuccedendi in feudis & fideicommiſſis [illegible] Nobilibus datum non cenſetur, quia Jus ſuccedendi eſt [illegible] Juris ſanguinis. *l. 1. C. d. leg. hered.* Inſignia autem Jus ſanguinis nec tribuunt nec tollunt. *l. [illegible] d. R. I. Knipſch.* [illegible] IV. Per pacta gentilitia Erbverbrüderungen [illegible] in quibus cum Electoratibus Principatibus &c. ſimul etiam Inſignia notoriè acquiruntur probantur & deferuntur, modò ſuperioris autoritas & confirmatio, quæ de forma requiritur. [illegible] *C. [illegible] L. art. 6. in fin. Kniſch. c. 6. num. 24[illegible].* [illegible] acceſſerit, tunc enim non video quomodo prohiberi [illegible] delatio Inſignium atque uſus, utpote ad quem omnis [illegible] conventionis & conſ. Cæſ. pro conſervandæ intermortuæ [illegible] memoria quis tenetur, niſi tamen bonum pacis [illegible] quod poſſit uni Genti vel confraternitati interdici uſum [illegible] *art.* [illegible] ubi & §. *Titulis & Inſignia* ſimultanea [illegible] acquiruntur Inſignia. V. per adoptionem, ſi Nobilis vel alia quædam perſona illuſtris liberos vel filios non habeat [illegible] non ſuperſint qui familiam conſervent, nullus dubito quin alium quendam adoptare & bona ſua in ipſum transferre poſſit, ut nomen & arma ſua pro favorabili familiæ ſuæ conſervatione gerat adoptatus. *l. 63. §. 10. Ad SC. Treb.* in terminis *ex* [illegible] *d. Ord. Eq. p. 1. fol. 10. verſ.* Ein beſondere teutſche [illegible] *d. Fid. c. 8. num. 4[illegible]2.* Ita tamen ut hæc adoptio [illegible] effectum vinculum [illegible] pariat perpetuum. *arg. l.* [illegible] *C. d. Eman.* [illegible] à Nobili adoptatus [illegible] ciali Principis [illegible] & confirmatione, non [illegible], quia hoc proprium Jus eſt Majeſtatis & non [illegible] Statuta & Conſuetudines [illegible]

49v.

tricii. *Draco. de Patric. fol. 296. Speid. voc.* Wapen & Præſcriptionem, maximè ſi hæc & illa fuerit temporis immemorialis id eſt in cujus contrarium memoria non exiſtit. *P. O. art. 5. §. 9.* ibi: *ante hominu memoriam* von ohnfür denckl[ichen] Jahren. *l. v. 28. d. prob. Carpz. IF. p. 3. C. 15. D. 52.* (ubi *p. 2. C. 1. D. 2. & p. 1. C. 15. D. 74.* oſtendit tempus immem à tempore centenario longè differe) doc. quodnam ſit tempus immem. & quomodo probetur Haaen *IP. p. 461* cum ea tanquam tacita conceſſione notoriè Regalia & quæ Imperatori ſpecialiter ſunt Reſervata acquirantur. *c. 26. §. praterea ext. d. V. S. R. I. 1548. p. 366. ſeq. Knipſch. c. 6. num. 84. Hagen. 3. IP. 4. §. 9.* maximè ſi præſcribentes fuerint Nobiles per excellentiam ut Duces &c. vel Nobiles Nobilitate communi, qui omnes dicti temp. immem præſcr. Jus concedendi Inſignia non ſolum contra Imperatorem, ſed & reſpe fumoſa alienæ familiæ ſibi firmare Inſignia poſſunt, in hiſce Juribus enim Reſervatis in ſignum ſingularis privilegii præſcribendis ea præcisè & non alia requiritur præſcriptio, quàm quę Principis conceſſioni ſpecialiter factæ æquipolleat, qualis eſt ſola immem ita tamen ut una parte Inſignium præſcripta cæteræ præſcriptæ non cenſeantur; Minimè autem privati, quoniam hæc Reſervata Jura Majeſtatica ipſorumq, exercitium tanquam ſacra ſacrorum non ſunt in commercio, & ideò proprie loquendo ipſorum effectuum extra ſpecialem conceſſionem ipſi capaces eſſe non poſſunt. *v. l. 2. C. ut Nem. priv. l. 6. C. d. Div. reſcr. & 0. 56. ſeq.* cum & læſum ſit principium ubi abſque pœna condigna Inſignia propria auctoritate in præjudicium Reſervatorum Cæſ aſſumere non poſſunt. *v. Cap. L. art. 45* & non præſumendum Principes in Majeſtatis diminutionem præſcriptionis tempora, quorum diſpoſitio licet ſit generalis inhabiles tamen non includit. *l. 11. §. 1. ff. d. Mun. & hon.* privatis conſtituiſſe, ita ut iiſdem Reſervata ipſa quæ tamen ſoli Majeſtati eſſentialiter inſunt vel eorum uſum exercitium effectus ſibi propria auctoritate applicare & ſic per conſequens Inſignibus maxime Nobilibus præſcribere poſſint ...

præſcriptibiles miſeri de vera Nobilitate ipſa hinc [illegible] ſacratum [illegible] Ordines, adeant Cameram [illegible], exercitus [illegible] militaribus ſe adſocient, ſuſpendant ſua inter Nobilium [illegible] digma ta & juſta ſuper mutuorum lucrum Inſignium [illegible] invenient præconia. VII. per Donationem: exemplo [illegible] alia ſit illud Rudolphi Habſp. qui cùm olim [illegible] libertatis vindicationem Tigurinorum opera in bellis [illegible] ipſi prælia ineunti animos: & fortiter pro morte [illegible] ſtiſſimam ipſorum Metropolin Patriam majorum [illegible] multis abhinc ſeculis meam venerabilem & dulciſſimam [illegible] tis privilegiis ornavit atque honoris cauſa [illegible] diademate Imp. purpureo [illegible] Inſignia ornare [illegible] de facilis eſt conjectura, quare in hodiernum uſque diem [illegible] tis Helveticæ militia ab omnibus ferè Regibus in ſummo [illegible] habeatur, & ob hanc fidelitatis fortitudinis & [illegible] mam plerorumque Imp. ab Aug. Cæſ. imò omnium [illegible] Electorum &c. corporum cuſtodia præ omnibus populis [illegible] Eccleſiaſticæ Libertatis defenſoribus à Jul. II. Pont. [illegible] *Conſult. p. m. 734.* Gallorum illis quaſi Deis tutelaribus [illegible] que arrogantia fortiſſimis committatur. Cum autem [illegible] num materia ſit arbitraria. *R. I. 1654* §. Demnach [illegible] ber. & nullo certo modo quæ ad faciendam cujuſque rei [illegible] dem argumenta ſufficiant ſatis definiri poſſit. *N.* [illegible] ter jam relatas & has probationes (ex libris familiarum [illegible] cis Stamm und Geſchlecht bûchern & Natalibus [illegible] Sch in *P. O art. 5. §. 12. vſ. conventum.* Actibus Majorum [illegible] tricula Gallicè par les proviſions id eſt actus receptionis inter Nobiles, conventione & pacto tàm tacito ut aggregatione id eſt [illegible] Gens vel confraternitas aggregatur alteri. *v. P O. art.* [illegible] quàm expreſſo *v. 8 54.* ita tamen ne quid ſordidum aut emptionis [illegible] ceſſionis nudæ medium ullibi intercedat, cùm vendere ob præjudicium totius familiæ ſit tyranni emere autem ſtultitiæ dentur [illegible] ſingulæ probantes tamen conjunctæ, Judex ex concurrentibus [illegible] demonſtrationibus, præſumptionibus, conjecturis & [illegible] ex circumſtantiis propoſiti negotii variis, eniteſcere ſolent, ad indubitatam negotii fidem promoveri & induci debet. [illegible] *arm. c. ult.*

[illegible]

Digitized by Google

Conclusio. LX.

Et quamvis Magnates dirimendis Inſignium litibus horrendum ſtatim Canonum, adeò ut ſi ipſis (utpote quibus familiare non eſt ut tribuant ſibi ab invicem titulos non competentes nominaque indebita, & Majorum ſedibus expulſi nomina nihilominus titulos & arma Inſignibus ſuis inſerunt, tum ut conſtet de prætenſionibus hac de cauſa obortis habeantque data occaſione bellorum prætextus ſaltem inanes) LL. figeres, id ageres ut cum ratione inſanires, proceſſum inſtituant; cujus recens adhuc exemplum præbet bellum Polon. ortum ideo maximam partem quòd Rex Poloniæ titulum Inſigniaque Coronæ Sueciæ, ob jus quod in illam à tempore rejectionis Sigiſmundi prætenderunt Poloni, noluerat abiicere. *conf. Manif. Suec.* & inter privatos, Iudice ipſis privativè in caſu præſertim conſilii in arena & ex tempore capiendi ut illis negativè deficiente nemo ferè litigaturo de tunica etiam pallium, ſecundùm præceptum Chriſti *Matth. 5. 39. ſeq.* tacitam ut aliæ Dei LL. generaliter prolatæ habens exceptionem ſummæ juſtæve neceſſitatis. *Matth. 26. 51. ſeq. Luc. 22. 36 ſeq. Rom. 12. 18.* conceſſurus, nec injurias absque vindicta juxta immotum illud Juris Naturæ & Gentium decretum, quod jus ad omnia ſine quibus obtineri non poteſt quod natura imperat, dare cenſetur. concocturus reperiatur, nihilominus tamen, cùm hæc Inſignium cauſa ad exemplum Nobilitatis & dignitatis ardua & gravis habenda & benè majores requirat Iudices *v. 9. 23.* variæ hoc jus ſartum tectum conſervantes contra turbatores ſeu violatores proditæ ſunt actiones: ut fiſcales & pœnales. *Cap. L. art. 45.* Extraordinaria & ſummaria Mandata cum & ſine clauſula *v. R. Dep. 1600.* §. Auf den ſ[illegible]. 48. maximè ſi certantes ſuper Inſignibus, ſtatus fuerint immediati, quo caſu Directoribus Circulorum A[illegible] ſchreibenden Fürſten aut Præfectis militiæ circularis Craißobriſten ab Imperatore vel Camera mandari ſolet, ut controvertentes

ſimiles, quas jam ob latiſſimum dicendi campum dedocere tela mea non permittit. præſertim cùm hodierna praxis non deſideret, ut nomen actionis exprimatur ſed ſufficiat factum narrare & petitionem ei annectere. *Schüz. p. 2. D. 8.* [illegible] *argum. d. R. I. §.* Dieſem nächſt §. Zur befürderung. § [illegible] bleibet. *&* §. Zu dermahliger. quamvis purè nudis ſupplicantis narratis non credatur. *d. R. §.* Alle *ſupplicanten* ſed Iudicis arbitrio relinquatur, quantum fidei ipſis tribuendum. *d. R. §* Dem nach. adeò ut reſponſa Facult. Iurid. *circa factum* non debeant attendi. *d. §* Zu dermahliger. licet enim ipſarum deciſiones *quoad Ius* etiam à ſtatibus obſervandæ ſint *in caſu. d. §.* [illegible] mit dieſem tamen Adſeſſores Cameræ non tenentur ſequi ſententiam in ſuo ſenatu approbatam.

CONCLUSIO. LXI.

Extinguuntur & in totum expirant Inſignia & arma progenie Ius illud habente extincta, id eſt defunctis omnibus [illegible] maſculis, quo caſu, uti & alias in militum Equeſtrium [illegible] liumque Pompis funeralibus, Majorum imagines [illegible] Schilt vnd Helm gentilitatis oſtendendæ gratia & equi [illegible] res die Leibpferd tunica militari, enſe calcaribus [illegible] & hujuſmodi infinitis aliis pro dignitate ordinis & militiæ ratione ad locum ſepulturæ deduci ſolent, & ut teſtatur experientia [illegible] des Stammes Geſchlechts vnd Nahmens verſtorbenen [illegible] Schild Helm Pittſchaffe deſſelbigen geſchlechts bey dem [illegible] zerbrochen / Zerſchlagen / Theils mitbengeleat vnd Begraben wird / ne Ignobiles Nobilium deferant arma familiasque [illegible], quod tamen neſcio an in Imperio indiſtinctè obſervetur [illegible] tali caſu ei cui Territoria Comitatus &c. una & Inſignia [illegible] dantur, præſertim ubi præceſſerit confraternitas, vel [illegible] nium à Cæſ. Majeſtate confirmatum, utpote quo modo [illegible] tus &c. cum Inſignibus acquiri hiſtoriæ exemplis referre docent, cum & conſtet Nobiles quondam familiæ ſplendori & [illegible] per adoptionem aliuſque modos proſpexiſſe ac ita Inſignia de una in aliam familiam tranſtuliſſe hacque ratione perpetuitatem [illegible] dem induxiſſe. *add. I. ſ. n. 3. ſeq.* [illegible] Inſignia alterius familiæ demortuæ utpote ſingularis virtutis & privilegio [illegible] ab aliis

uſurpari

492

uſurpari nequeunt ſine indultu Principis. *argum. Cap. L. art. 45. l. 29. & ibi zaſ num. 3. d. Priv. C ed. Limn. 6. 1 P. 6. num. 44* (ne quidem à Nobilibus occaſione fœminarum matrimonio junctarum. *Drac. d Patric. c. 6. num. 12.* hinc famigeratiſſimi illi Barones Cammerer von Wormbs genant v n D lberg ex conceſſione Imp. ut accepi, in hodiernum uſque diem, occaſione fœminæ matrimonio Eines von d n Edl n C imerern v n Wormbs olim junctæ, ferunt nomen & Inſignia extinctæ tum temporis gentilitatis der Edlen von Dalberg) niſi ea uſurpans intentionem ſuam vel generis agnatione, Iure poſtliminii &c probare poſſit *Speid. Not. p. 1346.* gentilitatis autem extinctio ut & Inſignium ſeu armorum abolitio præſumenda non eſt , ſed evidentiſſimè probanda , quia eſt facti *l. doce ancillam 9. C. d. R. V.*

Conclusio. LXII.

Amittuntur uti Nobilitas ipſa In totum (1) Falſi. *v. 6. 56. ſeq.* (2) Læſæ Majeſtatis crimine. per famoſiſſimam *l. quisquis 5. C. Ad. L. Iul. Maj. A. B. c. 24. Cap. Cæſ. art. 27.* Schütz. *d. l. A. in fin. Limn. d. c. 6.* armis familiæ & gentilitatis ſplendore paſſim ſuſpenſis & affixis perpetuæ ignominiæ cauſa dejectis & ſublatis. *l. 24. d. pæn Wehn. voc.* Heim *Speid. verb.* Bildnüſſen *fol. 131.* ita ut damnatorum bona ſi immediati fuerint Cæſareo-ſi Mediati loci cedant fiſco. *d Cap. art. 27.* & filius in caſu *l. 35. ff.* ~~d. r. m.~~ ubi pater ipſo actu crudeliter oppugnat patriam & liberos & monitus deſiſtere noluit , patrem perduellem impunè interficere poſſit. Hinc (3) Banno Imperiali Acht und Aberacht. *O. C. p. 2. t. 9. §.* So jemand *add. Aut. Comit. p. m. 110. ſeqq. Cap. L. art. 28.* durâ ejus formula & execrationis cauda: und wir weiſen dich die vier Straſſen der Welt in dem Nahmen des Teufels *Limn. ad Capit. Car V. p. m. 252. &c.* Quæ omnia tamen capiunt limitationem, niſi ſubſecuta ſit reſtitutio gratiæ zu vorigen Geredten fürten Ehren und Wapen & licèt non fuerit ſubſecuta , nemo tamen propria ſed ſin-

511

quidem, quæ exerceri poteſt etiam extra territorium, voluntariæ *arg. l. 2. d. Off. ProConſ.* in perſonas ſc. Juriſd. ſuæ ſubjectas. *add. Limn. 4. l. 4. num. 59. ſeqq.*

CONCLUSIO. LXIII.

Quoniam autem in fumoſis his clypeorum Imaginibus adimendis quæſiti toti familiæ Juris præjudicium verſatur, ea de Jure non niſi in Individuo amittuntur Infamia Juris. *l. 8. C. de Decur. l. 12. de dign.* & ſi qui ſunt ſimiles amiſſionis caſus quos notiſſimos pagellarum anguſtia hic renuit. Dixi In Individuo *l. 7. ff. d. interd. & rel. l. 1. C. d. lib. ca.* pront ipſius Juſtitiæ imperantis æquiſſima Juris ratio defendit: Divini *Deut. 24. 16. Ezech. 18. 20.* naturalis & Civilis, pœnas & delicta tantum authores manere debere, generaliter, exceptis ut dictum caſibus ſpecialiter exemptis Gentilibus omnibus etſi innocentibus notoriè *Exod. 20. 5. Num. 14. 32.* niſi excipiantur expreſsè vel gratiam impetrent, præjudicantibus, dictitantium; Talia enim Jura, quibus à Principis liberalitate toti poſteritati & familiæ proviſum, quippe quæ liberi conſequuntur non Jure ſucceſſionis aut tranſmiſſionis ſed immediatè ex ipſa concedentis voluntate, ne quidem ex plenitudine poteſtatis (præter caſum ſalutis & tranquillitatis publicæ. accedente præſertim conſenſu quorum Intereſt. *v. P. O. art 10.*) auferri. *v. Cap. C. art. 3.* ibi: [illegible] nach ſeinem Stande vnd weſen verbleiben laſſen / nullo Jure præſcribi, renunciari in præjudicium familiæ poſſunt *per vulg.* maximè ubi ſummæ *ex lex* neceſſitatis vitæ ſuſtentandæ &c. telum præbuerit cauſam exceſſui, Nobili viro aliter conſuli non poſſit, ipſi delinquentes ab iis poſtea deſiſtant, illi, quorum privilegiis & Iurib. antiquis familiæ videtur hinc præjudicari, honorem potiùs & ſplendoris gentilitii conſervationem quàm vitam ipſam curent, & intervenerit nova Principis indulgentia vel confirmatio, quæ tamen tutior magis quàm innocentibus neceſſaria *arg. cit. text.* *Et hic jam temporis ratio calamum ſiſtit, & hæc craſſa Minervâ hiſce paginis privato Marte ſubjecta ſufficere imperat, ne rerum & plurium otioſarum auctoritatum oneribus, contra R. I. Nov. §.* Zu dermahliger abhelff- vnd verbeſſerung. *aut non multo breviori catalogo quam eſt Homericus Græcarum navium, ſuffarcinatus, ut Alcmæon ex*

Craſſ.

Crœſi theſauro ſinu ocreis manibus onuſtus, incederem ; *Quæ omnia qualia qualia ſint, generaliter ſine ullius præjudicio pro libertate Acad. quâ licet ſcire quod ſumus, licet exercere quod ſcimus, per tranſennam quaſi dicta, uti benevoli Lectoris candori & cenſuræ ſubmitto, ita & confido, ipſum ætati meæ contra feloniam* humanam *æquiſſimam Prætoris reſtitutionem minimè denegaturum* ; ad caput *igitur* bonæ ſpei *feſtinando devotiſſimè in* Nomine IESU *dicens*, Soli Laus Summa Iehovæ, *Zoilos autem naſutulos calcitrantes, non niſi ita, naturâ defenſionis arma ſuppeditante, recalcitrans* : Non cuivis Lectori Auditorique placebo: Lector & auditor nec mihi quisque placet.

Addenda

Pag. 6. lin. 2. poſt verb. legitimum. *add. modò evidentem ab Inſignibus propriè ſic dictis habeant diſcrepantiam. p. 25. lin. 1. poſt verb. magnifica. add. in immunitatibus. p. 39. lin. 24. poſt verb. aſcenſu add. capeſſant. p. 58. lin. 31. pro horum verò. add. cujus rei. p. 66. lin. 21. in fin. add. 8. 23. & P. O. art. 5. §. 20. verſ. Quoad proceſſum. p. 83. lin. 15. in fin. add. N. O. Equitum creatio die coronationis. v. 8. 47. quia illa videtur neceſſaria. arg Cap. F. III. art. 39. ibi* : Vnd bey allem demſelben das thun ſo ſich derhalben gebühret. *nec F. IV. proœm. ibi.* Römiſchen Königlichen nahmens vnd gewalts. & *art. fin. ibi* : des Römiſchen im erſter. *hæc enim intelligenda ſunt de potentia potiùs quàm de actu. nec art. 44. quia illum reſtringit ad conſenſum ſubſeq. generalis art. 47. jam cit. nec præjudicia R. I. 1548. p. 367. &c. nam omnes illi loquuntur de F. I. altero quaſi Imperii Capite, cujus Capit. generalis hic art. nondùm, ſed demùm ob vulgarem ipſius loquendi formulam* : im Nahmen der Käyſerlichen Majeſtet auch für unß ſelbſt. *Maximiliani II.* & *Subſeqq. Capit. fuit inſertus, nam ipſe ad commendatitias Car. V. in caſu familiaris abſentiæ in Hiſp. per electionem abſque ſingulari Capitul. plenariam erat*

1555. §. Vnd wiewohl *p. 469. 1557. §.* Darumb auch. *p. 596. ubi agit ſolo Cæſaris nomine & poteſtate) & poſt Cap. inſertum generalem art. vix in poſterioribus R. I. repertatur, ubi ſi. R. R. ante mortem Imp. quicquàm ex legis voluntate vel commiſſione ſicque ſuo Iure egerint.* Diſſ. hic & paſſim in 00. Dd. ferè comm. quos, ſi ipſis ſponſa hæc mea nudè abſque dote rationis elocata videatur, rogo, ut aliam majori ornatam ſmegmate & ceruſſa mihi velint adducere reponenti demum, Capit. Elect. Collegii & R. I. Imp. & Comitiali ſtatuum egere interpretatione. *Errata Typogr. excuſabit benevolentia Lectoris.*

F I N I S.

Cum hæc Diſputatio ſolùm Exercitii gratiâ inſtituatur, & nemini per eam præjudicare Authori animus ſit, ſalvo cujuslibet Jure illam ſuſtinere permittitur. Heidelbergæ 21. Dec. 1660.

Joh. Ludovicus Mieg
Electoralis Aulæ Vice-
cancellarius